

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Místní akční plán vORP Chrudim

CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000069

1. Analytická část

Žadatel:

Město Luže

Nám. Plk. J. Koukala 1

538 54 Luže

Partneři projektu:

Město Chrudim

MAS Skutečsko, Kožumbersko a Chrastecko, z. s.

MAS Chrudimsko, z. s.

MAS Železnohorský region, z. s.

1	Analytická část.....	4
1.1	Obecná část analýzy.....	6
1.1.1	Základní informace o řešeném území.....	6
1.1.2	Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání.....	9
1.1.2.1	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) Místních akčních skupin (MAS).....	12
1.1.2.2	Strategické dokumenty obcí.....	12
1.1.2.3	Regionální a národní strategické dokumenty.....	14
1.1.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	18
1.1.3.1	Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim.....	18
1.1.3.2	Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb základních škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim.....	22
1.1.3.3	Další dotazníkové šetření uskutečněné realizačním týmem.....	30
1.1.4	Charakteristika školství v řešeném území.....	31
1.1.4.1	Přiblížení problematiky školství v řešeném území – rozmístění škol, s čím se území obecně potýká v návaznosti na školství, apod.....	31
1.1.4.2	Problematika speciálního školství.....	63
1.1.4.3	Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území	64
1.1.4.4	Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území	66
1.1.4.5	Komunitní školy.....	68
1.1.4.6	Vzdělávací farmy.....	68
1.1.5	Problematika školství v území ORP Chrudim.....	69
1.1.5.1	Predikce vývoje počtu dětí.....	70
	Situaci vyplývající z výše uvedených grafů je nezbytné zohlednit při dalším plánování rozvoje mateřských a základních škol.....	71
1.1.5.2	Aktuální informace ke školským obvodům a plnění povinné školní docházky	71
1.1.5.3	Problematika školských rad.....	73
1.1.5.4	Metodická a vzdělávací centra v ORP Chrudim.....	75
1.1.5.5	Svazkové školy.....	76
1.1.5.6	Programy aktivních škol.....	76
1.1.5.7	Návaznost na dokončené základní vzdělávání – spolupráce se SŠ a zaměstnavateli.....	81

1.1.5.8	Problematika mateřských škol v ORP Chrudim.....	82
1.1.5.9	Péče o nadané děti.....	84
1.1.5.10	Zajištění dopravní dostupnosti škol v území.....	87
1.1.5.11	Sociální situace.....	89
1.1.6	Další instituce působící v území.....	93
1.1.6.1	Pedagogicko-psychologické poradny.....	93
1.1.6.2	Role veřejných knihoven v současné společnosti s akcentem na potřeby území a povinná opatření MAP.....	95
1.1.6.3	Analýzy Úřadu práce v okrese Chrudim.....	100
1.2	Specifická část analýzy.....	101
1.2.1	Témata MAP v řešeném území s ohledem na uplatnění klíčových témat dle metodiky MAP.....	101
1.2.1.1	Šablony.....	102
1.2.2	Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.....	109
1.2.3	Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území.....	116
1.3	Východiska pro strategickou část.....	116
1.3.1	Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů.....	116
1.3.2	Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území.....	116
1.3.3	SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje, povinných a doporučených opatření MAP v řešeném území.....	117

1 Analytická část

Vážení čtenáři,

jestliže se chystáte ať již zběžně, či podrobně pročíst níže uvedený dokument, znamená to, že máte důvod věnovat svoji pozornost otázkám vzdělávání, školství, výchovy a mnoha dalším oblastem, které – věříme, že ku prospěchu - významně ovlivní budoucnost našich dětí, tedy vlastně i životy naše. Ať už číst musíte, nebo jen chcete, máte svůj „zájem“, **motivaci**, tedy základní předpoklad pro dosažení výsledku – seznámení se s dokumentem, a především myšlenkami nad současným stavem vzdělávání v našem nejbližším okolí. To je první podmínka k „chuti“ a vůli, zabývat se vzděláváním systematicky a nově i společně s ostatními. To je smyslem MAPového partnerství, které hledá a věří, že bude stále nacházet tvořivé způsoby a efektivní cesty kvalitního a radostného poznávání - vzdělávání. Možná hlavně o tom aktuální strategie a dokumenty jsou. Jak získat, udržet a neztratit zájem dětí, žáků, dospělých o poznávání, objevování souvislostí, o radost s tímto procesem spojenou. Pokud je vám takový pohled blízký, čtete správně.

Jsme lidé a jako takoví potřebujeme k životu lidi další. Potřebujeme komunikovat, porovnávat, ověřovat, ale hlavně pochválit, že na světě nejsme zbytečně a nenahraditelný je jeden každý z nás.

Jak ale objevit potenciál každého člověka, jak rozvinout jeho výjimečné předpoklady a jak mu pomoci, aby dokázal být úspěšný v „lidském“ slova smyslu – na to můžeme přijít jediné společně, propojením mnoha životních zkušeností a lásky k lidem. Proto je hlavním smyslem MAPového projektu tvorba partnerství (v původním slova smyslu, protože „spolu sdílíme alespoň část svého života...“ [zdroj: Wikipedia](#)).

Naším společným cílem je budování „vzájemné důvěry, podpory a respektu, kvalitní komunikace“, abychom to pak dokázali naučit naše děti, ty to předají dětem svým a tak dál a dál. Výsledkem takového „tréninku“ bude chuť a schopnost lidí svobodně se účastnit rozhodování o důležitých otázkách života společenství, tím pádem pocítí hlubší zodpovědnost za přijímaná rozhodnutí, usnesení – vycházejí totiž z vůle a potřeb obyvatel regionu, v němž společně žijeme a také z radosti nad úspěchy všech dětí, které dostanou příležitost nejen „zažít úspěch“, ale být trvale úspěšné, protože umějí využít svého potenciálu, mají se rády, věří si (sami se to často teprve učíme).

Vize MAP: **Objevováním potenciálu našich dětí rozvíjet potenciál území ke spokojenému životu všech obyvatel.**

Popis struktury MAP

Předkládaný dokument respektuje tradiční principy strategického plánování, tudíž obsahuje analytickou část, která je podkladem pro stanovení priorit, cílů a opatření, na kterých se partnerství shodlo jako na vhodném způsobu řešení identifikovaných problémů. Opatření jsou pak naplňována třemi hlavními způsoby – aktivitami škol, aktivitami spolupráce, investičními záměry. Konkrétní aktivity škol a dalších vzdělávacích zařízení jsou označovány zjednodušeně jako **šablony** - tj. projekty zjednodušeného financování. Dále se jedná o investiční záměry škol při budování infrastruktury v návaznosti na aktuální potřeby

vzdělávání v území - v roce 2017 předkládané hl. do IROP. Na tato často již realizovaná řešení navazuje příprava a sběr aktivit spolupráce, tedy činností, na kterých se domlouvá více partnerů z území, protože je považují za potřebné pro další rozvoj vzdělávání v ORP. Jejich realizace je náplní prvního ročního akčního plánu na 2018.

Tvorba lokální vize, stanovení priorit a cílů nejprve vycházela z výsledků zpracovaného dotazníkového šetření MŠMT a z průniku relevantních strategických dokumentů. Dále vždy k tématu následovala diskuse především mezi členy pracovních skupin, experty a veřejností a podkladem se staly i zaslané záměry škol. Účinnou cestou zapojení do diskuse se ukázal být i dotazník MAP ORP Chrudim, který porovnal shodné i rozdílné pohledy na místní vzdělávání mezi rodiči, zřizovateli a pedagogy a experty. Jednotlivé fáze zpracování – dotazník MŠMT, strategie (jako neaktuálnější se ukázaly strategie CLLD), komentáře expertů atd. byly vždy rozeslány emailem, vyvěšeny na webu k připomínkování a postupně zapracovávány realizačním týmem

Abychom zabránili zastarávání informací (což bývá častým osudem strategických dokumentů) a Dokument MAP se stal skutečnou pomůckou pro zvyšování kvality vzdělávání v území, shodlo se partnerství na hlavní prioritě **Rozvoj partnerství**. Spočívá pravidelném ročním vyhodnocování úspěchů i případných rezerv v naplňování ročních akčních plánů.

Za velmi přínosné a nezbytné vzhledem k charakteru obsahu dokumentu považujeme respektování komunitního přístupu, neboť vzdělávání patří mezi „věci veřejné“. Jestliže tedy různorodí partneři s různorodými pohledy na věc dokáží společně hledat odpovědi na otázky, v jaké výchozí pozici se území nachází, jaké máme prostředky pro jeho další rozvoj v dané chvíli, kde je můžeme získat nebo si je vytvořit a kam se následně chceme posunout, tedy jak se bude měnit naše „**cílová páska**“, pak tento projekt plní svůj hlavní účel a společný zájem zapojených partnerů. Pak jsme schopni přirozené reflexe předchozích zkušeností jako stabilního základu pro úspěšnou budoucnost nás všech.

Manažerský souhrn

I přes ojedinělé pokusy systematicky věnovat pozornost oblasti vzdělávání s akcentem na regionální úhel pohledu neexistovala v území společná platforma, která by umožnila diskusi a následně spolupráci v uvedené oblasti. To je hl. důvod realizace projektu. S tím souvisí navazující ambice společně (ve smyslu sdílení dobré praxe) řešit stěžejní potřeby území.

Nedostatky a potřeby identifikované ve strategických dokumentech z území

- Infrastruktura: udržitelnost technického stavu školských zařízení, nedostatečná bezbariérovost, kvalitní materiální vybavení, kapacity mateřských škol
- nízká konkurenceschopnost, propojení s trhem práce (nedostatečná a nesystematická spolupráce škol a zaměstnavatelů), celoživotní a neformální vzdělávání
- nárůst potřeby strategických dokumentů a respektování principů udržitelného rozvoje, kultury, tradic, rozvoje přírodovědné a technické gramotnosti
- nedostatečné metodické poradenství, vzdělávání pedagogů v oblasti začleňování, význam pozitivního postoje ke vzdělávání
- nízká vzájemná kooperace s NNO, nedostatečný rozvoj volnočasových aktivit,
- potřeba zkvalitňování lidského potenciálu, efektivního vzdělávání, alternativních trendů

Mezi často navrhovaná opatření ve sledovaných strategických dokumentech patří: zlepšení dopravní dostupnosti, rekonstrukce a opravy budov, podpora celoživotního vzdělávání, podpora kulturních a volnočasových aktivit (sport), podpora komunitní funkce a spolupráce škol, rozvoj spolupráce škol a dalších klíčových aktérů, rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj podmínek pro inkluzivní vzdělávání, podpora dalšího vzdělávání (pro zvýšení zaměstnatelnosti, zájmové vzdělávání).

Výše uvedené informace spolu s vyhodnocením dotazníkových šetření po projednání v pracovních skupinách, s experty a veřejným připomínkováním představují východiska pro stanovení priorit v území. Pro lepší přehlednost jsou v textu komentářů k analyzovaným strategiím zvýrazněna klíčová slova (tučně).

Prioritní oblastí rozvoje vzdělávání v území jsou dále rozpracovány do cílů v části **Strategický rámec MAP ORP Chrudim**, která obsahuje **vizi MAP**, popis zapojení aktérů, přehled a popis priorit a cílů strategického rámce MAP a prioritizaci témat při posouzení souladu pro intervence z IROP a OP VVV (tedy informaci, zda uvažovaný investiční záměr splňuje podmínku souladu s MAP). Tato část dále zahrnuje navržená opatření a konkrétní aktivity k jejich realizaci, naplnění ve formě **zásobníku aktivit jednotlivých škol a zásobníku aktivit spolupráce**, na kterých se partneři v území domluvili. Opatření v dokumentu představují dlouhodobé aktivity, které povedou k dlouhodobým cílům (naplňují priority). Aktivitami rozumíme především tzv. šablony (financování vybraných aktivit – speciální pedagog, kroužky logiky, vzdělávání pedagogů apod.- z evropských fondů, a pokud se ukáže jejich potřeba a přínos, tak z dalších zdrojů. Aktivitami spolupráce zde rozumíme spolupráci většího počtu partnerů na stejném záměru, např. zaměstnavatelé, školy, rodiče v „regionální dílně tvořivosti“

Součástí dokumentu MAP je dále **Implementační plán MAP ORP Chrudim**, který upřesňuje principy MAP, složení partnerství, organizační strukturu a komunikační strategii.

Flexibilní část dokumentu představuje roční akční plán MAP (RMAP). Partneři se rozhodli první plán rozpracovat na rok 2018. Obsahuje návrh konkrétních aktivit a závazek svého vyhodnocení v souladu s přípravou dalšího RMAP.

1.1 Obecná část analýzy

Obecná část analýzy zahrnuje základní informace o řešeném území, jsou představeny již zpracované strategické záměry a významné dokumenty mající souvislost s oblastí vzdělávání. Dále jsou v kapitole prezentovány výsledky dotazníkového šetření realizovaného MŠMT v prosinci 2015 a představena je také základní charakteristika školství v řešeném území včetně přehledu vzdělávacích institucí a zmínky o úzce souvisejících oblastech jako jsou například dopravní dostupnost škol v území, charakteristika území z hlediska sociálního, návaznost procesu vzdělávání v základních školách na středoškolské vzdělávání a praxi. Zahrnuta je též informace o dalších institucích podílejících se na vzdělávání a výchově dětí a žáků, či působících v souvisejících oblastech v území ORP Chrudim.

1.1.1 Základní informace o řešeném území

Správní obvod Chrudim se rozkládá v západní části Pardubického kraje a na jihozápadě hraničí s krajem Vysočina. Severní část je obklopena obcemi Přeloučska, Pardubicka a Holicka, na východě sousedí s Vysokomýtskem a Litomyšlskem. Jižní část správního území hraničí převážně s Hlineckem a jen malým územím s Poličskem.

ORP Chrudim je největším správním obvodem v Pardubickém kraji, kdy zaujímá 16,5 % jeho rozlohy. Počet obcí je 86 a tím se řadí na první místo mezi všemi. Hustota zalidnění činí 111,3 osob/km². Od roku 2012 je na mapovaném území ORP Chrudim 12 měst – Hrochův Týnec, Heřmanův Městec, Chrast, Chrudim, Luže, Nasavrky, Proseč, Ronov nad Doubravou, Seč, Slatiňany, Skuteč a Třemošnice. v těchto městech žije 66,9 % obyvatel, z toho v Chrudimi 28 %. Počet obyvatel k 31. 12. 2016 (517 087) je v Pardubickém kraji druhý nejvyšší a na obyvatelstvu kraje se podílí 16,1 %.

Ke konci roku 2014 bylo na úřadech práce evidováno 7,0 % obyvatel ve věku 15 - 64 let, jednalo se o pátý nejvyšší podíl nezaměstnaných osob mezi správními obvody v kraji. Nedostatečná nabídka volných pracovních míst v regionu nutí ekonomicky činné obyvatele za prací dojíždět, a to zejména ze severní části správního obvodu do sousedního pardubického okresu, kde je relativně více pracovních možností. Většina z vyjíždějících přitom nachází své uplatnění v krajském městě. Vzhledem k rozsáhlému území správního obvodu existují výraznější rozdíly v odvětvovém zaměření ekonomické činnosti mezi jednotlivými částmi regionu. Typická je nadprůměrná zaměstnanost ve stavebnictví (8,4 % všech zaměstnaných v regionu znamená druhý největší podíl mezi správními obvody v kraji).
Charakteristika okresu Chrudim

Město Chrudim je svojí velikostí dominantní, jelikož jako jediné přesahuje počtem obyvatel 23 000. Druhým největším městem s počtem obyvatel 5232 je Skuteč. v rozmezí počtu obyvatel 2000 – 4999 se pohybuje šest měst a to: Heřmanův Městec, Slatiňany, Třemošnice, Chrast, Luže a Proseč. Počet obyvatel od 1000-1999 splňují čtyři města: Hrochův Týnec, Seč, Ronov nad Doubravou a Nasavrky a čtyři obce: Prachovice, Rosice, Chroustovice, Mladoňovice. Chroustovice mají status městyse. Zbylé obce jsou pod hranicí 1000 obyvatel. Biskupice jako nejmenší obec mají pouhých 61 obyvatel. Je tedy zřejmé, že rozmanitému území s tak velkým počtem obcí odpovídá i velká různorodost obyvatelstva.

Zdroj: Dokument z MěÚ Chrudim (Rozbor udržitelného rozvoje ORP Chrudim). Dále pak informace z Regionálního informačního systému <http://www.risy.cz>.

Tabulka číslo 1 charakterizuje území z hlediska počtu obcí. Rozlišuje geograficky politické členění jednotlivých správních území a výměru pozemků. K roku 2012 se na území nachází 86 obcí, z nichž má 12 statut města. Charakteristika území

Tabulka 1: Charakteristika ORP Chrudim

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	86	86	86	86	86	86	86	86
Počet částí obcí	260	260	260	261	261	261	261	261
Počet katastrálních území	186	186	186	186	186	186	186	186
Počet obcí se statutem města	7	7	9	10	10	10	12	12
Počet obcí se statutem městyse	x	2	3	3	3	3	3	3
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	74 605	74 605	74 604	74 605	74 606	74 606	74 608	74 612
zemědělská půda	47 348	47 319	47 301	47 284	47 262	47 237	47 218	47 200
lesní pozemky	19 657	19 666	19 662	19 671	19 686	19 689	19 701	19 709
zastavěné plochy	1 404	1 402	1 404	1 407	1 407	1 412	1 413	1 413
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	109,6	109,9	110,4	111	111,2	111,1	111,3	111,2

Zdroj: Strategie územního správního obvodu Chrudim

Obrázek 1: Mapa území ORP Chrudim

Zdroj: Strategie územního správního obvodu Chrudim

1.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání

Jedná se o výchozí mapování problémů dotčeného území na základě vyhodnocení dosavadních existujících:

- strategií na menších územích, než je správní obvod ORP (školské koncepce, schválené strategie dobrovolných svazků obcí, Strategie CLLD, relevantní část strategie ITI, dokumenty k sociálnímu začleňování v sociálně vyloučených lokalitách v území atd.)
- strategií na vyšších územních úrovních (krajské dokumenty, například Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, Regionální akční plán Strategie regionálního rozvoje 2014 – 2020 atd.)
- strategií na národní úrovni (Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020, Strategie vzdělávání 2020, Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016 – 2018), Koncepce podpory mládeže 2014-2016

Tabulka 2: Přehled strategických dokumentů v území

Strategické dokumenty	SCLLD MAS			Strategické dokumenty obcí								Regionální a národní strategické dokumenty							
	Ž	CH	SKCH	Ž		CH		SKCH				A	B	C	D	E	F	G	H
				SR SO	Obce regionu	SPUR MCH	KZŠ vCH	KRS MCH	POV HT	MPOV OŘ	SOK								
Udržitelnost technického stavu školských zařízení	+	+	+	+		+		+	+							+	+		
Bezbariérovost	+	+		+				+				+							
Kvalita a dostupnost	+	+	+	+	+			+			+	+	+	+		+	+	+	
Dopravní dostupnost	+	+	+	+	+														
Nedostatečná kapacita MŠ	+	+ jesle i MŠ		+	+							+		+				+	
Vybavenost (potřeby) škol	+	+	+	+	+							+	+				+		
Kapacita školních družin	+	+					+					+							
Spolupráce škol a zaměstnavatelů	+	+	+		+								+						
Rozvoj mimoškolních aktivit	+	+	+	+	+									+	+	+	+		

pozitiva																			
Široká síť infrastruktury	+	+	+	+	+														
Dostatečná kapacita ZŠ	+	+	+	+		+	+												
Opatření						+													
Zlepšení dopravní dostupnosti	+	+	+	+	+														
Rekonstrukce a opravy budov	+	+	+	+	+				+	+									
Podpora celoživotního vzdělávání	+	+	+	+		+													
Podpora kulturních a volnočasových aktivit (sport)	+	+	+		+														
Podpora komunitní funkce a spolupráce škol	+	+	+	+															
Spolupráce škol a dalších klíčových aktérů	+	+	+	+		+													
Rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami				+	+														
Rozvoj podmínek pro inkluzivní vzdělávání				+															
Podpora dalšího vzdělávání (pro zvýšení zaměstnatelnosti, zájmové vzdělávání)				+		+				+									

zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že mezi stěžejní potřeby území patří: **Nedostatečná infrastruktura, nekoordinovaná spolupráce se zaměstnavateli, nedostatek mimoškolních aktivit.**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vysvětlivky:

Uvedené zkratky blíže vysvětleny v kapitole 1.1.2.1

1.1.2.1 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) Místních akčních skupin (MAS)¹

(Ž) MAS ŽELEZNOHORSKÝ REGION

Strategie MAS Železnohorský region zdůrazňuje potřebu zajistit dostatečné pro předškolní i školní docházku a jejich využití i v mimoškolních hodinách. Pro budování úspěšného regionu je třeba **posilovat konkurenceschopnost**, především profesní. Podporou školství a vzdělávání dojde i k posílení rozvoje společenského života, vztahu obyvatel k regionu a snížení záporné migrace obyvatel. **Kvalitní materiální vybavení** a odpovídající komplexní zázemí škol představují jednu z priorit uvedené strategie. Je nezbytné také **rozšíření kapacit mateřských škol** v exponovaných místech zájmu a využití kapacit základních škol. Aktuální jsou též prorodinná opatření, tedy otázka zajištění bezpečné a ekologické dopravy do škol, podpora dětských skupin, dále vzdělávání k zaměstnanosti apod.

(CH) MAS CHRUDIMSKO

Strategie MAS Chrudimsko je v oblasti zvyšování kvality a dostupnosti vzdělávání zaměřena na podporu mateřských škol v podobě **metodického poradenství**, vzdělávání a rozšiřování potřebného vybavení a pomůcek – zavádění nebo rozšiřování aktivit v podobě her rozvíjejících logické myšlení, ekologické povědomí, podpora zdravého životního stylu apod. v oblasti rozvoje základního školství je v rámci strategie deklarována podpora zlepšení vybavení učeben pro **přírodovědnou a technickou gramotnost** – vybavení speciálními pomůckami, posilování zájmu o technické a přírodovědné obory, podpora přípravy na širokou škálu povolání i podpora povinných opatření místních akčních plánů vzdělávání a to v podobě podpory speciálního základního školství a pomoci v běžném základním školství pro zařazování jedinců se speciálními potřebami. Na místě je také podpora projektů místních knihoven a rovněž i kulturní, společenské a další volnočasové aktivity pro zajištění rozvoje území vč. infrastruktury a zázemí pro realizaci těchto aktivit.

(SKCH) MAS SKUTEČSKO, KOŠUMBERSKO a CHRASTECKO

Strategie MAS SKCH se v oblasti vzdělávání zaměřuje na dostatečné a rozmanité podmínky pro **zkvalitňování lidského potenciálu**, ve vazbě na zvyšování konkurenceschopnosti místní pracovní síly. Mimo rozšiřování kapacity MŠ, která je přes existenci sociálně vyloučených lokalit i do budoucna v rámci celého území dostatečná vzhledem k předpokládanému demografickému trendu (dostupnosti MŠ je podporována), a oblast bezbariérovosti, která není prioritní, neboť jí byla věnována pozornost v předchozím období, takže nyní se týká pouze dostupnosti nově budovaných či rekonstruovaných učeben apod., reaguje na všechny výše identifikované potřeby, včetně problematiky **efektivního vzdělávání** a podpory relevantních **alternativních trendů**.

1.1.2.2 Strategické dokumenty obcí

(SR SO) STRATEGIE ROZVOJE SVAZKU OBCÍ

Strategie rozvoje svazku obcí Heřmanoměstecko, Za Letištěm, Centrum Železných hor, Železné hory, Podhůří Železných hor a Západně od Chrudimi řeší i jako jednu z klíčových

¹ Tučně jsou označena tzv. klíčová slova.

oblastí vzdělávání. v rámci SR SO vznikl i zásobník projektů s potřebami jednotlivých škol, které jsou dále řešeny v návrhové části a v SCLLD MAS ŽR.

(Obce regionu) PROGRAM ROZVOJE OBCE 2016 – 2025 OBCE REGIONU

Strategie se oblasti vzdělávání primárně nevěnuje, mapuje pouze současný stav v analýze a stanovuje projektové záměry, které je zapotřebí řešit v oblasti základního, předškolního vzdělávání v letech 2016 – 2025.

V posledních dvou letech nastává výrazný zájem obcí o tvorbu a aktualizaci (hl. v obl. vzdělávání a rozvoje soc. služeb) **strategických dokumentů rozvoje obce** především v souvislosti s podmínkou jejich existence pro čerpání finančních prostředků v rámci evropských i národních dotačních prostředků.

(SPURMCH) STRATEGICKÝ PLÁN UDRŽITELNÉHO ROZVOJE MĚSTA CHRUDIMI 2015

Vzdělanost je řešena mj. cílem C.1 - Podpora kvalitního školství a vzdělávání, kterého chce město dosáhnout prostřednictvím čtyř opatření: 1. Zajistit stabilní podporu města pro udržení infrastruktury kvalitních škol a školských zařízení, 2. Podporovat udržení oborové struktury vzdělávání, 3. Využívat dalších organizací města i nestátních neziskových organizací jako vzdělávacích a společenských center, 4. Podporovat výchovu k udržitelnému rozvoji a zdravému životnímu stylu

Shrnutí: v rámci Strategického plánu udržitelného rozvoje je deklarováno:

- udržení **infrastruktury**
- **spolupráce s NNO** a dalšími organizacemi
- oborové vzdělávání (ŠŠ, trh práce), výchova k udržitelnému rozvoji
- Pro MAP návaznost: **propojení s trhem práce**-podnikavost, s praxí-tech. obory-polytechnika.

(KŽŠvCH) KONCEPCE ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ v CHRUDIMI

Koncepce školství města Chrudim je strategickým dokumentem, který se zabývá oblastí předškolního, základního vč. základního uměleckého a zájmového vzdělávání poskytovaného prostřednictvím příspěvkových organizací zřizovaných městem Chrudim.

Koncepce je zpracovávána v návaznosti na již schválený [Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015 - 2030](#). V tomto strategickém plánu se oblasti školství týká cíl C1: Podporovat kvalitní školství a vzdělávání. Na něj navazují opatření C1.1 - C1.4. V současné době je těsně před dokončením. Při tvorbě této aktualizace spolupracoval ředitel ZŠ Školní náměstí, Mgr. Martin Vykydal a ředitelka MŠ na Valech, Mgr. Lenka Doležalová. Dále byla koncepce projednána pracovní skupinou složenou ze zástupce Odboru investic, Odboru finančního a byla předložena Komisi pro výchovu a vzdělávání k připomínkování.

Naplňování této koncepce je závislé především na spolupráci OŠK s vedením města, Odborem investic, Odborem finančním, Odborem územního plánování a regionálního rozvoje. Město Chrudim zřizuje celkem 12 příspěvkových organizací v oblasti školství: 4 základní školy, 6 mateřských škol, 1 základní uměleckou školu a 1 dům dětí a mládeže. Na území města Chrudim fungují také další školy v oblasti předškolního a základního vzdělávání, jejichž zřizovatelem je subjekt soukromého sektoru.“ Z hlediska souladu s

prioritami a cíli, které obsahuje MAP, tak zde je nejmarkantnější shoda s prioritou 5 **Rozvoj infrastruktury**.

(KRSMCH) KOMUNITNÍ ROZVOJOVÁ STRATEGIE MĚSTA CHRASTI na LÉTA 2011 – 2030

Podpora vzdělávání se řadí mezi nejvýznamnější zdroje pro rozvoj Chrasti z provedené SWOT analýzy strategie vyplynulo v oblasti vzdělávání několik "problémů a potřeb" - **stav budov ZŠ, MŠ, absence bezbariérového přístupu ZŠ, MŠ**, které byly východiskem pro stanovení priorit a opatření města.

Vzdělávání je řešeno Prioritou 3 - Město buduje, rozšiřuje a zkvalitňuje zázemí pro vzdělávání všech občanů a vytváří podmínky pro jeho využívání, prostřednictvím tří opatření – vytváření podmínek pro všechny druhy **vzdělávání všech generací** a péči o děti v MŠ rodičů žijících ve městě, podpora dalšího vzdělávání pro zvýšení zaměstnatelnosti občanů a udržitelný rozvoj s využitím Komunitní školy a usnadnění působení subjektům pro zájmové vzdělávání občanů působících v Chrasti.

(POV HT) PROGRAM OBNOVY VENKOVA MĚSTA HROCHŮV TÝNEC na ROKY 2014 – 2020

Strategický dokument se věnuje **investičním prioritám** města, mezi plánované oblasti patří také infrastruktura ZŠ a MŠ. Dokument je strukturován formou výhradně plánovaných investičních akcí na jednotlivé roky.

(MPOV OŘ) MÍSTNÍ PROGRAM OBNOVY VENKOVA 2014 – 2020 OBCE ŘEPNÍKY

Strategie se oblasti vzdělávání primárně nevěnuje, podpora základní a mateřské školy (škola v přírodě, výlety, den dětí, atd.) patří mezi plánované aktivity obce v letech 2014 – 2020.

(SOK) SVAZEK OBCÍ KOŠUMBERSKA na ROKY 2014 – 2020

Strategie se primárně oblasti vzdělávání nevěnuje, v rámci své strategie má ovšem připraveny projekty neinvestičního charakteru na podporu zvýšení **kvality života**, mezi které se řadí také podpora škol (sportovní olympiáda, vydání publikací o historii jako regionálních učebnic) a školek (divadelní školky, dovybavení školek).

1.1.2.3 Regionální a národní strategické dokumenty

(A) DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ a ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY v PARDUBICKÉM KRAJI (2016–2020)

Předškolní vzdělávání

Pardubický kraj podpoří navýšení kapacit mateřských škol jen v místech aktuální potřeby, kdy v posuzované lokalitě nebude dostatek volných stávajících kapacit mateřských škol.

Záměrem kraje je mj. zvýšit účast dětí ohrožených školním neúspěchem **v kvalitní přípravě na vzdělávání**, a to v případě nedostatečných kapacit mateřských škol formou podpory zřizování přípravných tříd základních škol v souladu s jejich zákonem stanoveným účelem, a dále seznamování dětí s cizím jazykem přiměřeným způsobem odpovídajícím jejich věku a možnostem

Základní vzdělávání

Dostupnost základního vzdělávání je v Pardubickém kraji velmi dobře zajištěna. Přes zvyšující se počet žáků ve věku 6–15 let jsou zatím stávající kapacity základních škol celkově dostačující.

Záměrem kraje je vznik nových základních škol či navyšování kapacit a míst poskytovaného vzdělávání základních škol pouze v odůvodněných případech v návaznosti na demografický vývoj a s ohledem na možnosti využití stávajících kapacit základních škol.

Záměrem kraje pro předškolní i základní vzdělávání je podporovat **další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami** (včetně žáků mimořádně nadaných).

Zájmové vzdělávání

Záměrem Pardubického kraje je v oblasti zájmového vzdělávání podporovat **spolupráci organizací zabývajících se volnočasovými aktivitami** dětí a mládeže, zvyšovat efektivitu a účelnost využívání kapacit (činností) stávajících školských zařízení pro zájmové vzdělávání, navyšovat kapacity (další činnosti) středisek volného času, místa poskytovaných služeb stávajících školských zařízení pouze ve výjimečných a odůvodněných případech, navyšovat kapacity ŠD s ohledem na změny počtu žáků v 1. až 3. ročníku základních škol.

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Základním cílem je vytvoření rovných příležitostí vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, mj. podporovat kvalitní předškolní vzdělávání pro cílové skupiny dětí ve smyslu prevence a kompenzace sociálního znevýhodnění, využít odborného a materiálního potenciálu speciálních škol k **podpoře společného vzdělávání** dětí a žáků v hlavním vzdělávacím proudu, podporovat zajištění bezbariérového přístupu a možnosti pohybu tělesně postižených žáků ve zřizovaných školách.

(B) STRATEGIE INTEGROVANÉ ÚZEMNÍ INVESTICE HRADECKO – PARDUBICKÉ AGLOMERACE

Cílem Hradecko – pardubické aglomerace v oblasti primárního školství a zájmového/neformálního vzdělávání je zaměřit se především na rozvoj polytechnického vzdělávání s důrazem na sdílené kapacity (infrastrukturní i lidské) a vzájemnou spolupráci mezi školami a školskými zařízeními. Důraz bude kladen na rozvoj příznivého prostředí pro vnímání perspektivnosti technických a přírodovědných oborů žáky/studenty a jejich rodiči, především ve formě aktivit popularizujících vědu a její pokrok, a také spolupráce se zaměstnavateli včetně využití kapacit pro další vzdělávání.

Cíl je průřezově zaměřen na zvyšování počtu proinkluzivně zaměřených škol v aglomeraci, schopných vytvářet diferencované podmínky a **optimálně rozvíjet schopnosti** dětí a žáků.

(C) DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ a ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČESKÉ REPUBLIKY na OBDOBÍ 2015-2020

Předškolní vzdělávání

Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání pro následující období patří především zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a podpora mateřských škol při **začleňování dětí ze znevýhodněného prostředí**, v místech zvýšeného zájmu o předškolní vzdělávání navýšení nedostatečných kapacit mateřských škol a zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Základní vzdělávání

V návaznosti na demografické trendy je záměrem vytvářet podmínky pro průběžné posilování kapacit základních škol, podporovat **propojování školního a mimoškolního vzdělávání**.

(D) AKČNÍ PLÁN INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ na OBDOBÍ 2016 – 2018

Cílem strategie je rozvoj potenciálu každého žáka a podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro rozvoj potenciálu každého žáka je nezbytná nejen odborná podpora, ale i **pozitivní postoje žaka ke vzdělávání** a dobré klima ve třídách a školách.

(E) KRAJSKÝ PLÁN VYROVNÁVÁNÍ PŘÍLEŽITOSTÍ PRO OSOBY se ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Základním cílem pro období platnosti Krajského plánu je zvýšení schopnosti vzdělávacího systému vytvářet podmínky pro **úspěšné uplatnění žáků a studentů se zdravotním postižením** do společnosti.

(F) REGIONÁLNÍ AKČNÍ PLÁN PARDUBICKÉHO KRAJE (RAP Pk)

Dokument se v kapitole věnované podpoře kvalitního systému vzdělávání zaměřuje na vzdělanost a **kvalifikovanost obyvatel** jako jednoho z klíčových předpokladů pro jejich úspěšné uplatnění na trhu práce. Vyzdvihuje nutnost dbát nejen na kvalitu počátečního, sekundárního a vysokoškolského vzdělávání, ale také důležitost průběžného doplňování znalostí v rámci dalšího, **celoživotního vzdělávání a neformálního vzdělávání**, k němuž je nezbytná odpovídající infrastruktura.

Podpora kvalitního systému vzdělávání je jednou z 26 hlavních aktivit RAP Pk. v rámci aktivity "podpora kvalitního systému vzdělávání" jsou uvedeny hlavní typy projektů, které danou aktivitu budou nebo mohou naplňovat. Mezi typy projektů se řadí mj. také:

- infrastruktura pro předškolní a základní vzdělávání
- zájmové a neformální vzdělávání mládeže
- zvýšení kvality vzdělávání (předškolní, primární, sekundární a celoživotní) v regionu
- podpora venkovských komunitních škol.

(G) KRAJSKÁ PŘÍLOHA STRATEGIE INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE 3 – PARDUBICKÝ KRAJ

Stěžejní dokument, který specifikuje potřeby podpory oblasti vzdělávání v regionu.

Jednou z klíčových oblastí změn je zaměření na kvalitu a relevanci vzdělávání jako jednoho z klíčových předpokladů pro posilování konkurenceschopnosti kraje – cílem je vytvořit podmínky pro růst kvality a praktické relevance nejen ZŠ, s využitím různých forem rozvíjet **zájem** široké veřejnosti **o vědu a techniku** a získávat nadané mladé lidi pro kariéru v přírodovědných a technických oborech (vč. školství) v regionu:

- zvýšit kvalitu a atraktivitu přírodovědného a technického vzdělávání a matematiky (STEM) na ZŠ
- zvýšit kvalitu práce s talenty a podporu profesní profilace žáků
- zvýšit kvalitu řízení a vytvářet podmínky pro trvalý růst kvality vzdělávání
- zvýšit kvalitu a intenzitu popularizace vědy a techniky
- zvýšit kvalitu a dostupnost neformálního a zájmového vzdělávání zaměřeného na přírodní a technické obory a matematiku (STEM).

(H) STRATEGIE ROMSKÉ INTEGRACE do ROKU 2020

V oblasti vzdělávání se strategie zabývá základními problémy mezi Romy a většinovou populací, vysokým zastoupením romských dětí ve vzdělávání s nižšími ambicemi, trendy k segregaci romských dětí v předškolním a základním vzdělávání a nedostatečnou připraveností romských dětí na školu v důsledku malého zapojení romských dětí do předškolního vzdělávání. Jedním z klíčových opatření strategie je zajistit dostupnou **infrastrukturu pro předškolní vzdělávání dětí v mateřských školách**, tak aby nedocházelo k segregaci romských dětí a zvyšovat informovanost krajů a obcí o možnostech podpory pro zvýšení kapacit předškolních zařízení.

a (CH) – Strategie je svým charakterem a cíli výchozím dokumentem, o který se opírají cíle a opatření MAP v níže uvedených bodech (mimo 7 a 8), neboť tento úhel pohledu je partnerství nejbližší.

Koncepce podpory mládeže 2014 – 2020:

1. Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k právům
2. Usnadňovat rovný přístup dětí a mládeže k informacím
3. Vytvářet příznivé a udržitelné podmínky pro účast dětí a mládeže v zájmovém a neformálním vzdělávání
4. Zlepšovat podmínky pro zaměstnanost a zaměstnatelnost mládeže
5. Podporovat všestranný a harmonický rozvoj dětí a mládeže s důrazem na jejich fyzické a duševní zdraví a morální odpovědnost
6. Podporovat aktivní zapojení dětí a mládeže do rozhodovacích procesů a do ovlivňování společenského a demokratického života
7. Vytvářet příznivé podmínky pro dobrovolnictví mladých lidí včetně oceňování a uznávání dobrovolných činností
8. Podporovat zvyšování přeshraniční mobility mládeže
9. Usnadňovat sociální začlenění dětí a mládeže ohrožených sociálním vyloučením
10. Motivovat děti a mládež k životu s principy udržitelného rozvoje a rozvíjet jejich environmentální gramotnost
11. Podporovat rozvoj kompetencí dětí a mládeže pro bezpečné a tvořivé užívání médií
12. Rozšiřovat a zatraktivnit nabídku činností ve volném čase a motivovat děti a mládež k jejímu aktivnímu využití
13. Nabízet dětem a mládeži rozmanité cesty ke kultuře, umění a tradicím.

1.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

1.1.3.1 Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb mateřských škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u mateřských škol

V rámci dotazníku vyplnilo odpovědi z celkových 47 MŠ 44. Důvodem nevyplnění u 3 MŠ byly technické problémy s přihlášením a autorizací ředitelky MŠ a také podcenění významu dotazníku pro budoucí čerpání finančních prostředků. V řešeném území se ukázala jako velmi přínosná pomoc všech tří MAS v rámci plánované animace škol. Díky telefonickému kontaktování škol pracovníky MAS a trpělivému vysvětlování účelu dotazníku se podařilo zajistit uvedené vyplnění.

Průměrné hodnocení MŠ v hlavních a vedlejších oblastech podporovaných z OP je oproti kraji a ČR v ORP mírně nižší.

Z nabízených oblastí obdobně jako na úrovni kraje a státu deklarovaly MŠ nejnižší úroveň rozvoje a zároveň největší zájem rozvíjet **polytechnické vzdělávání**, byť i další oblasti v pořadí - podpora matematické gramotnosti, inkluzivního vzdělávání, čtenářské gramotnosti a podpora kompetencí k iniciativě a kreativité vykazují obdobnou míru úrovně a také vysokou míru požadované podpory a v míře vyžadované podpory jsou jen minimální rozdíly.

I v dalších oblastech (ICT a sociální a občanské dovednosti) je úroveň rozvoje obdobná.

I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání MŠ

MŠ deklarovaly zájem rozvíjet podmínky pro realizaci inkluzivních principů ve vzdělávání (zajišťování odborné, materiální a finanční podpory, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemného učení pedagogických pracovníků atd.), upravovat organizaci a průběh vzdělávání v souladu s potřebami dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, upravovat vzdělávání do různých úrovní obtížnosti v souladu se specifikami a potřebami žáků. Deklarovaly potřebu rozvíjet pedagogickou diagnostiku dětí. Toto plánované zlepšení je zatím na nižší úrovni, než jsou průměrné hodnoty v kraji i ČR.

Největší překážky **v oblasti inkluzivního vzdělávání** představují nedostatečné finanční zajištění **personálních nákladů** na práci s heterogenními skupinami dětí (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky), velký počet dětí ve třídách a nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. **metodické podpory** ze strany MŠMT. Na rozdíl od kraje a celostátních výsledků je v ORP méně MŠ s omezením v oblasti bezbariérových úprav škol.

Je zapotřebí řešit **bezbariérovost** škol. Problémem je v současné době **velká finanční náročnost** na realizaci, velmi často i nemožnost realizace z technických důvodů. Nutností je vybavit školy speciálními pomůckami, jak vyplývá i z šetření v území MAS, ale hlavně učit pedagogy je využívat. Školy tento problém vnímají jako méně významný, než vyplývá ze srovnání v celé ČR.

Speciální školy umí využívat asistenty, problémem jsou finance na dané asistenty a jejich minimální mzda, kterou za svou činnost dostávají.

Mezi oblastmi, ve kterých jsou dosahované hodnoty nižší než v kraji a ČR a nejsou vnímány jako prioritní mezi největšími problémy, lze řadit bezbariérovost, přijetí ke vzdělávání všech dětí bez rozdílu, otázky **komunikace s dětmi, rodiči i pedagogy**, bezpečného a otevřeného **klimatu školy**, vztahy s místními a regionálními školami různých úrovní, ale i otázky bezproblémového přechodu všech dětí bez rozdílu na základní školy, zlepšení spolupráce pedagogů. Dále v oblastech, kdy škola zajišťuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami účast na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů dítěte, kdy pedagogové využívají v komunikaci s dítětem popisnou

slovní zpětnou vazbu, vytvářejí **prostor k sebehodnocení dítěte** a **k rozvoji jeho motivace** ke vzdělávání, odbourávají bariéry a vedou k sounáležitosti mezi dětmi a dospělými, učí všechny děti uvědomovat si práva a povinnosti (vina, trest, spravedlnost, Úmluva o právech dítěte apod.) na druhou stranu pedagogická diagnostika je mírně přeceňována oproti jiným formám působení na dítě.

II. Rozvoj čtenářské pregramotnosti MŠ

V této oblasti plánují MŠ rozvoj zejména v rozšiřování dostatečného technického a materiálního zabezpečení, rozvoj svých znalostí v oblasti čtenářské pregramotnosti a jejich využití ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) a to spolu s posilováním spolupráce s rodiči dětí.

Nižší než průměrné hodnoty jak v kraji, tak v ČR a bez prioritního vnímání jako problematické oblasti se týkají konkrétních cílů řečových aktivit v rámci ŠVP, **sdílení dobré praxe, využití školní knihovny (aktivní propojení s výukou)**, akce pro děti na podporu čtenářské pregramotnosti a zvýšení motivace ke čtenářství, tvorba čtenářsky podnětného prostředí (doplnit nové formy).

Největšími překážkami v tomto rozvoji jsou nedostatek interaktivních metod a pomůcek, nedostatek stabilní finanční podpory pro **rozvoj čtenářské pregramotnosti** (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nutnost získat inspiraci, nedostatečný počet pomůcek apod.), a nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti - čistě záležitost ORP Chrudim.

Na rozdíl od kraje a státu je v ORP Chrudim deklarována větší kooperace s dalšími subjekty působícími v oblasti čtenářské pregramotnosti, zájem řešit vzájemnou výměnu zkušeností, výjezdni pracovní semináře do škol, kde to funguje.

III. Rozvoj matematické pregramotnosti MŠ

V této oblasti plánují MŠ rozvoj spolu s posilováním spolupráce s rodiči dětí, dále v rozšiřování dostatečného technického a materiálního zabezpečení, rozvoj svých znalostí v oblasti matematické pregramotnosti a jejich využití ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) a chtějí využívat interaktivní metody a pomůcky v oblasti rozvoje matematické pregramotnosti. Pociťují tuto formu rozvoje MG jako prioritní.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR a kraje byly identifikovány v oblastech **stanovení konkrétních cílů v rámci ŠVP**, ve sdílení dobré praxe i s jinými školami, v systematickém rozvoji matematického myšlení (využívání příkladů k řešení a pochopení každodenních situací, v individuální práci s dětmi s mimořádným zájmem o počítání nebo logiku).

Preferovanou cestou zlepšování podmínek pro rozvoj matematické pregramotnosti je další vzdělávání pedagogů.

Největší překážky v uvedeném rozvoji tvoří nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické pregramotnosti (nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotností, nedostatečný počet pomůcek apod.), nedostatek interaktivních metod a pomůcek a **nedostupnost informačních a komunikačních technologií pro rozvoj příslušné gramotnosti**. i zde na rozdíl od kraje a státu je v ORP Chrudim deklarována potřeba zvýšit míru kooperace s dalšími subjekty působícími v oblasti matematické pregramotnosti.

IV. Podpora kompetencí k iniciativě a kreativě MŠ

V této oblasti plánují MŠ rozvoj v **podpoře kreativity**, využívají kompetence ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), školy si uvědomují potřebu podpory klíčových kompetencí k rozvoji kreativity podle RVP PV a rozvoje přístupu pedagogů směrem k podpoře fantazie a iniciativy dětí.

Nižších než průměrných hodnot v rámci ČR a kraje dosahuje ORP mimo zmíněných i v oblastech využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol, v pestré nabídce možností seberealizace dětí, ve spolupráci s rodiči, v dostatečném množství pomůcek a v nastavení klimatu školy.

Největší překážkou rozvoje je nedostatek finančních prostředků, nedostupnost informačních a komunikačních technologií **a nedostatek příležitosti k dalšímu vzdělávání** pedagogických pracovníků, což odpovídá i stavu v rámci kraje a ČR, avšak objevilo se i přiznání malého zájmu a stereotypního přístupu pedagogů k podpoře iniciativy a kreativity (důvodem může být například nedostatek financí, čas, schopnosti, specializace, apod.) a naopak proti ČR panuje v území spokojenost s nabídkou relevantních aktivit.

V. Podpora polytechnického vzdělávání

MŠ plánují **zvyšovat podíl technického, přírodovědného a environmentálního** vzdělávání a to v souladu s RVP PV, chtějí rozšířit vybavení škol technickým a materiálním zabezpečením pro rozvíjení prostorového a logického myšlení a manuálních dovedností a vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru. Plánují také posílit samostatnou práci dětí v této oblasti.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR a kraje jsou mimo uvedené priority prakticky ve všech sledovaných oblastech mimo fakt, že školy disponují vzdělávacími materiály pro vzdělávání polytechnického charakteru, což naopak školy v ORP považují jako prioritu ke zlepšení.

Největší překážkou, stejně jako v dalších oblastech, je nedostatek financí, nedostatečné nebo nevhodné vybavení pomůckami a absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj polytechnického vzdělávání, byť v menší míře než v rámci celé ČR.

VI. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ

V této oblasti plánují MŠ podporovat schopnost dětí učit se, schopnosti sebereflexe a sebehodnocení a to v prostředí vzájemné spolupráce učitele, rodičů a dětí.

Celá **sledovaná oblast však vykazuje ve všech otázkách nižší průměrné hodnoty** než v rámci kraje a ČR, rezervy lze nalézt především v pěstování vzájemné spolupráce učitele, rodičů a dětí a v rozvoji tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění. Dotazník neobsahoval hodnocení překážek v uvedené oblasti (možné důvody např.: Absence potřeby zapracovat moderní poznatky z teorie učení, jak se aktuálně rozvíjí schopnost učit se).

VII. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ

V této oblasti je deklarována velká potřeba rozvoje znalostí, a to jak v oblasti práce s internetem a využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí, tak v oblasti základní práce s počítačem a využití pro sebevzdělávání a přípravu na vzdělávání dětí.

Situace odpovídá stavu v rámci celé ČR, i když podprůměrné hodnoty najdeme v oblasti jak sebevzdělávání, tak v přípravě na vzdělávání dětí.

Překážkami v rozvoji je nedostatek financí na pořízení ICT vybavení, **nedostatečné, nebo zastaralé vybavení a nedostatečné příležitosti k dalšímu vzdělávání pracovníků** v této oblasti, což bohužel odpovídá stavu v celé ČR. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních kompetencí je mj. spojen se vznikem strategického dokumentu v uvedené oblasti, který je předpokladem efektivního zapracování do každodenní praxe škol.

VIII. Rozvoj infrastruktury MŠ

V porovnání s krajem a celostátní úrovní investovaly MŠ v ORP Chrudim do infrastruktury v minulém programovém období méně. Totéž platí o investicích do vnitřního vybavení škol. Jednalo se zejména o rekonstrukce např. v podobě zateplení budov, rekonstrukce tříd a nejméně v této souvislosti do venkovních prostor. v dalším období plánují MŠ investovat do stavebních úprav a vybavení **na podporu podnětného venkovního prostředí** školy. Jako větší potřeba než plášť budov, je řešení rekonstrukcí **a úprav venkovních prostředí a jejich vybavení herními prvky a zelení.**

Dále plánují investovat do infrastruktury zejména formou stavebních úprav tříd, stavebních úprav a rekonstrukcí prostor pro potřeby polytechnického vzdělávání.

V minulém období MŠ investovaly zejména do vybavení knihoven, heren, tříd, do opatření podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností (ve větší míře než je průměr ČR) a do ICT pro pedagogické pracovníky. v dalším období tento trend budování podnětného vnitřního prostředí školy pokračuje, dále plánují investovat zejména do prostor pro polytechnické vzdělávání, do pořízení didaktických pomůcek.

Závěrem MŠ

Dle získaných dat napříč ORP je možné deklarovat, že MŠ jsou připraveny rozvíjet své aktivity ve všech povinných a doporučených oblastech, všude je velký prostor k posunu a rozšíření. Největší překážkou, která bránila dosavadnímu vývoji, je nedostatek finančních prostředků, dále nedostupnost informačních a komunikačních technologií a také nedostatečné kompetence pracovníků MŠ v uvedených oblastech. Je tedy možné doporučit MŠ specializace pracovníků na příslušné oblasti a následné vzdělávání pracovníků v příslušných oblastech, vybavení nebo dovybavení škol příslušnými pomůckami, odbornou literaturou a na následné zakomponování nebo rozšíření uvedených oblastí vzdělávání do pravidelné práce s dětmi.

Rozvoj v uvedených oblastech plánují MŠ zejména v první části programového období, samozřejmě předpokládají další posun byť v menším rozsahu i v druhé části programového období.

MŠ deklarovaly ochotu ke spolupráci, je zde tedy prostor i pro společné projekty, projekty sdílení zkušeností, při využívání vybavení škol apod.

1. Nová výstavba nebo přístavba budov je plánována v 10 případech (týká se bezbariérovosti), z toho 7 škol do 2018, 7 do 2020
2. Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce-6/2018, 8/2020, bezbariérovosti 12 škol.
3. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy apod.) 7/2018, 7/2020, bezbariérovost 3
4. Stavební úpravy a rekonstrukce tříd 15/2018, 4/2020, bezbariérovost 5
5. Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny 3/2018, 1/2020, bezbariérovost 0
6. Stavební úpravy a rekonstrukce herny 9/2018, 2/2012, bezbariérovost 2
7. Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny 2/2018, 3/2020, bezbariérovost 2
8. Stavební úpravy a rekonstrukce prostor na podporu polytechnického vzdělávání (např. keramická dílna) 12/2018, 11/2020, bezbariérovost 8
9. Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny 7/2018, 8/2020, bezbariérovost 2
10. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, zahrady apod. 27/2018, 11/2020, bezbariérovost 9

11. Vybavení tříd 21/2018, 10/2020
12. Vybavení prostorů školy pro rozvoj polytechnických dovedností 26/2018, 12/2020
13. Vybavení knihovny 16/2018, 5/2020
14. Vybavení herny 18/2018, 12/2020
15. Vybavení tělocvičny 10/2018, 9/2020
16. Vybavení školní jídelny 16/2018, 6/2020
17. Vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků 24/2018, 6/2020
18. Software pro ICT techniku 17/2018, 9/2020
19. Nové didaktické pomůcky 25/2018, 13/2020
20. Připojení k internetu v hernách, ve škole 10/2018, 3/2020
21. Interaktivní tabule 21/2018, 5/2020
22. Audiovizuální technika (televize, projektory apod.) 8/2018, 4/2020

23. Vybavení bezbariérovým nábytkem pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami 8/2018, 8 /2020
24. Didaktické a kompenzační pomůcky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami 18/2018, 11/2020
25. Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, prostor na rozvoj jednotlivých pregramotností, polytechnických dovedností apod. 28/2018, 11/2020

I když v rámci dotazníkového šetření nebylo hodnoceno, z šetření v území jasně vyplývá i nutnost rekonstrukce škol a jejich dovybavení. Tento fakt vychází i ze zásobníku projektů MAS, kde je většina projektů škol zaměřena na rekonstrukce škol, které v současné době jsou často v nevyhovujícím stavu.

Připomínkování dokumentu Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb MŠ v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim za pracovní skupiny:

Napříč všemi posuzovanými oblastmi je možné shrnout základní priority/problémy v rámci MŠ:

- Nedostatek finančních prostředků
- Možnost vzdělání pedagogů dle aktuálních potřeb a zaměření jednotlivých škol
- Pořízení didaktických, interaktivních a dalších pomůcek pro výuku
- Pořízení ICT vybavení a vzdělávání pracovníků v této oblasti.

Členové pracovní skupiny na základě svých dlouholetých profesních zkušeností v této souvislosti doplnili požadavek **většího zapojení rodičů do aktivit MŠ** a podpory práce s nimi, v potřebě každodenní komunikace s dítětem. Nedostatečná komunikace s sebou nese velký nárůst logopedických obtíží u předškolních dětí. Zapojení rodičů je jednou z klíčových podmínek prevence proti školnímu neúspěchu. Je třeba ve spolupráci s rodiči navázat dialog o aktuálních negativních trendech u předškolních dětí, např. v oblasti vhodného způsobu používání moderních technologií, kdy děti sice umí výborně ve třech, čtyřech letech zacházet s tablety a mobily, ale pak si neumí pořádně zapnout knoflíky, zavázat tkaničky u bot, namalovat obrázek a převyprávět příběh, velkým tématem je též situace, kdy mnoho dětí je dlouhodobě u počítačů, místo toho, aby trávily svůj čas venku s kamarády. Děti jsou uzavřené do sebe, do svých virtuálních světů, bez osobních rozhovorů, vyprávění a zdravého zlobení.

Pedagogická diagnostika v předškolním vzdělávání je tedy žádoucí z důvodů upřesnění práce s dětmi, sledování školní zralosti dětí a může velmi výrazně napomoci v rámci prevence školního neúspěchu, zvláště pokud se podaří vzdělávat i rodiče, aby se uměli vyvarovat chyb způsobených neznalostí a neporozuměním.

1.1.3.2 Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb základních škol v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u základních škol

- I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání ZŠ
- II. Rozvoj čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti ZŠ
- III. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě ZŠ
- IV. Podpora polytechnického vzdělávání ZŠ
- V. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí ZŠ
- VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ
- VII. Rozvoj infrastruktury ZŠ

Oblasti rozvoje z projektu OP VVV u základních škol

V rámci dotazníku vyplnilo odpovědi z celkových 39 ZŠ 37. Důvodem nevyplnění u 2 ZŠ byly neochota zapojit se z důvodu obavy z časové náročnosti zpracování a následně z časové náročnosti při realizaci projektů. Opět se ukázala jako velmi přínosná pomoc všech tří MAS v rámci zahajované animace škol. Díky telefonickému kontaktování škol pracovníky MAS a trpělivému vysvětlování účelu dotazníku se podařilo zajistit uvedený počet odpovědí.

Z nabízených hlavních oblastí ZŠ obdobně (mírně vyšší hodnocení ve všech oblastech) jako na úrovni kraje a státu deklarovaly ZŠ nejnižší úroveň rozvoje a zároveň největší zájem rozvíjet **polytechnické vzdělávání**, dále kompetence **k podnikavosti, iniciativě a kreativě** a matematickou gramotnost, nicméně i u dalších oblastí vykazují obdobnou míru úrovně rozvoje a také velký zájem o další rozvoj. ve sledovaných oblastech jsou jen minimální rozdíly (nejlépe vychází čtenářská G)

I v dalších oblastech je deklarována mírně vyšší úroveň oproti stavu v kraji a ČR a zájem o rozvoj, a to zejména v oblasti jazykového vzdělávání (i přes podporu min. let je stále v popředí) a rozvoji digitálních kompetencí pedagogických pracovníků.

I. Podpora inkluzivního / společného vzdělávání ZŠ

ZŠ deklarovaly zájem **rozvíjet zejména vztahy s místními a regionálními školami** různých úrovní, vytvářet systém podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (rozšířit vybavení kompenzačními / speciálními pomůckami, využívat služeb asistenta pedagoga atd.). v této oblasti chtějí školy umět připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání. v plánu je také rozšířit využívání komunikace se žákem popisnou slovní zpětnou vazbou, vytvářet **prostor k sebehodnocení žáka** a k rozvoji jeho motivace ke vzdělávání, přestože v této oblasti školy ORP stav hodnotí lépe než v rámci celé ČR a kraje.

Nižších než průměrných hodnot v rámci ČR však dosáhly i v úpravě organizace a průběhu vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve spolupráci při naplňování vzdělávacích potřeb žáků a při zajištění účasti na aktivitách nad rámec školní práce, které směřují k rozvoji dovedností, schopností a postojů žáka a také v poskytování výuky českého jazyka pro cizince, které školy v území považují spíše za záležitost škol ve větších městech. Také nutnost dovybavit školy kompenzačními a dalšími pomůckami, které se musí učitelé naučit využívat, považují školy v ORP za významnou.

Největší překážky, které školy deklarovaly v oblasti inkluzivního vzdělávání, jsou obdobně jako na úrovni kraje a státu - **nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů** na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogických i nepedagogických pracovníků, nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.). Školy negativně vnímají i intenzivní tlak ze strany státu na rychlou změnu stávajícího systému. Při posouzení stávajícího stavu škol je možné mezi překážky zařadit i nedostatečné vybavení škol v podobě bezbariérového přístupu.

II. Rozvoj čtenářské gramotnosti ZŠ

V této oblasti plánují ZŠ nejvíce využívání poznatků v praxi a **sdílení dobré praxe** v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol a rozvoj zejména v rozšiřování znalostí učitelů 1. - a 2. stupně v oblasti čtenářské gramotnosti a jejich využívání ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.). Ve školách plánují také realizovat mimoškolní akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace (např. projektové dny, realizace autorských čtení, výstavy knih ...).

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR se však objevily v **realizaci čtenářských kroužků/** pravidelných dílen čtení/jiné pravidelné mimoškolní aktivity na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti, což je zapotřebí rozvíjet hl. ve větších městech a obcích, kde jsou knihovny, jež se touto problematikou cíleně zabývají. Také je v ORP méně zohledněno (oproti ČR a kraji) dostatečné technické a materiální zabezpečení v oblasti čtenářské gramotnosti.

Největší překážky v tomto rozvoji jsou nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.), nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.). Situaci komplikuje také **nezájem ze strany žáků a rodičů**, což koresponduje se stavem v celé republice, i když jsou tyto překážky v území vnímány více.

III. Rozvoj matematické gramotnosti ZŠ

V této oblasti ZŠ chtějí podporovat zejména využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti matematické gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol, rozvíjet znalosti učitelů v oblasti matematické gramotnosti a podporovat jejich využití ve výuce (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), podporovat matematické myšlení u žáků, individuální práci s žáky s mimořádným zájmem o matematiku a vybavit školu **dostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti**.

Drobné rezervy jsou v existenci **pravidelných kroužků / doučování/**, mimoškolních aktivitách v oblasti matematické gramotnosti (např. kroužek zábavné logiky apod.). Navíc v malých obcích se dané kroužky ve školách neorganizují. Problém spočívá i v dostatečném finančním ohodnocení pro učitele, kteří by se doučováním či kroužky zabývali.

Je třeba zmapovat školy, které se mimoškolním aktivitám v daných oblastech věnují, a následně je prokombinovat v blízkých školách nabídkou i pro žáky jiných škol (kde tyto kroužky nejsou), ale vzhledem k dopravní obslužnosti vesnic se nám jeví tato možnost jako problematická. Vhodné snad jen pro Chrudim.

Největší překážky v tomto rozvoji představují nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj matematické gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.), nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.). Situaci komplikuje také **nezájem ze strany žáků a rodičů** a v území více vnímaná nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku. Velmi **málo škol také nabízí žákům mimoškolní aktivitu**, doučování v této oblasti.

IV. Rozvoj jazykové gramotnosti ZŠ

V této oblasti ZŠ chtějí dostatečně technicky a materiálně vybavit školu pro výuku cizích jazyků, využívat interaktivní média, informační a komunikační technologie, podporovat zejména využívání poznatků v praxi a sdílení dobré praxe v oblasti jazykové gramotnosti mezi sebou i s učiteli z jiných škol, a pravidelný nákup aktuálních učebnic, cizojazyčné literaturu, multimédií pro rozvoj jazykové gramotnosti. Je zapotřebí zmapovat, jaký jazyk/y se na školách v území vyučují a **posoudit jejich dostupnost s ohledem na předpokládaný zájem a trendy ve společnosti**. Následně utvořit ucelenou nabídku pro školy v regionu. Na některé jazyky mohou žáci dojíždět do vedlejší školy. Je zapotřebí však vytvořit databázi a provázat školy, aby každá vyučovala nějaký jazyk (nejen angličtinu a němčinu). Dojíždění žáků na cizí jazyk je pro většinu venkovských škol vzhledem k dopravní obslužnosti nemožné v době vyučování. Mohlo by se snad jednat o nabídku kroužků jiného cizího jazyka než Aj nebo Nj.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR a zatím méně zdůrazňované vplynuly v rozvoji jazykové gramotnosti - např. při uplatňování rozšiřujících autentických cizojazyčných materiálů – textů, nahrávek apod.), dále v podpoře jazykové rozmanitosti formou nabídky cizích jazyků a ve spolupráci s rodilými mluvčími.

Největší překážky v tomto rozvoji jsou nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj této gramotnosti (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených

učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek k rozvoji gramotností, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.), nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.). Situaci komplikuje také více vnímaná nízká časová dotace pro rozvoj příslušné gramotnosti mimo výuku. Velmi málo škol také nabízí žákům cizojazyčnou literaturu, akce na podporu jazykové gramotnosti, minimálně začleňují výuku jazyků do jiných předmětů, nebo využívají rodilé mluvčí. Začleňování výuky cizích jazyků CLIL považují pedagogové za komplikované vzhledem k **nedostatečné jazykové vybavenosti učitelů (nejazykářů)**.

V. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě ZŠ

V této oblasti plánují ZŠ rozvíjet znalosti učitelů v oblasti podpory kreativity a využívají je ve výchově (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.), chtějí více systematicky učit prvkům iniciativy a kreativity, kdy prostředím i přístupem pedagogů podporuje fantazii a iniciativu dětí, budou podporovat klíčové kompetence k rozvoji kreativity podle RVP ZV, využívat poznatků z praxe a sdílet dobrou praxi v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity mezi sebou i s učiteli z jiných škol. Školy mají v plánu rozvíjet také finanční gramotnost žáků.

Mírně nižší, než průměrné hodnoty nalezneme v možnostech aktivního podílu na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších aktivitách (např. Podnikavá škola), a/nebo v aktivním podílu na přípravě a realizaci projektů škol. v návaznosti na strategie CLLD jsou řešením i častější besedy se zástupci firem, v 8. a 9. třídách cílené exkurze do firem a jejich provozoven, aby si žáci udělali představu o oboru a mohli se správně rozhodnout. Některé **firmy by uvítaly spolupráci při výchově svých budoucích zaměstnanců**.

Největší překážkou rozvoje je nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku, **malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů** o spolupráci se školami a nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity. Školy tak málo využívají nástrojů jako exkurzí, nebo debat k danému tématu, budování fiktivních firem apod.

VI. Podpora polytechnického vzdělávání

ZŠ plánují rozšířit nabídku mimo výukových akcí pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuse s osobnostmi apod.), je třeba zpracovat plány výuky polytechnických předmětů (matematiky, předmětů přírodovědného a technického směru, vzdělávací oblasti Člověk a svět práce), které jsou vzájemně obsahově i časově provázány, rozšířit vybavení vzdělávacími materiály na podporu polytechnického vzdělávání.

Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR najdeme ve výuce vybraných témat **polytechnických předmětů v cizích jazycích** – metoda CLIL, v existenci kroužků/pravidelných dílen/jiných pravidelných mimoškolních aktivit na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání, v aktivní **podpoře předškolní polytechnické výchovy** a v dostatečném technickém a materiálním zabezpečení na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.).

Největší překážkou jako v dalších oblastech je nedostatek financí na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků, nedostatečné prostory a vybavení pomůckami laboratoří, odborných učeben, dílen apod. pro rozvoj polytechnického vzdělávání. Je zde i prostor na spolupráci s MŠ a provázání polytechnického vzdělávání napříč vyučovanými předměty směrem k předškolnímu vzdělávání a větší provázání s požadavky praxe.

VII. Podpora sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí ZŠ

V této oblasti plánují ZŠ podporovat **rozvoj schopnosti sebereflexe a sebehodnocení**, vést žáky ke konstruktivním debatám, pěstovat kulturní povědomí a kulturní komunikaci (tj. rozvoj **tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí** různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění. v plánu je také vést žáky **k celoživotnímu**

vzdělávání). V této oblasti je také prostor pro zlepšení informovanosti o bezpečném využívání informačních, komunikačních a dalších technologií, tato oblast zde není mezi nejvíce preferovanými (ale patří k oblastem, kde se chtějí školy rozvíjet), protože je v rámci digitálních kompetencí považována za největší prioritu. Je tedy zřejmě více vnímána jako součást ICT vzdělávání, než jako součást obecných sociálních a občanských dovedností.

VIII. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ

V této oblasti nejvíce škol deklaruje podporu systematického rozvoje povědomí o internetové bezpečnosti a kritického pohledu na internetový obsah, což odpovídá situaci v rámci ČR. Pedagogové využívají volně dostupné internetové zdroje pro výuku, nicméně plánují v této oblasti rozšiřování kompetencí, dále plánují rozšiřovat možnosti ve využívání mobilního ICT vybavení (notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.) ve výuce, i když řada pedagogů má problém využívat digitální technologie, např. tablety. Je zapotřebí reálně zhodnotit stav **a vzdělávat pedagogy**, aby se naučili digitální technologie využívat i k usnadnění své práce. Ve výuce je málo využívána možnost **BYOD** (využívání vlastního vybavení žáků, tedy trendu, se kterým se velmi pravděpodobně setkají i v praxi), z určitého pohledu je to pochopitelné, neboť ne všichni žáci mají své vlastní ICT vybavení a pokud ano, tak v rozdílné technické kvalitě a navíc je v této oblasti deklarována nedostatečná znalost pedagogů v oblasti technického řešení různorodých zařízení. Nižší než průměrné hodnoty v rámci ČR najdeme ve využití ICT učebny nebo školního stolního počítače při výuce (nejen informatiky).

Překážkami v rozvoji je nedostatek financí na pořízení ICT vybavení, nedostatečné, nebo zastaralé vybavení a nedostatečné využívání mobilních ICT technologií ve výuce. v porovnání s výsledky na krajské a celostátní úrovni je pozitivním zjištěním, že školy nevidí jako jednu z hlavních překážek nedostatek časových možností pro další vzdělávání, ale také **si nepřiznávají ve srovnání s ČR nedostatečné znalosti pedagogických pracovníků** v oblasti používání software a internetu.

IX. Rozvoj infrastruktury ZŠ

V porovnání s krajem a celostátní úrovni využily ZŠ v ORP Chrudim možnosti získání finančních prostředků a investování do infrastruktury v minulém programovém období v obdobném rozsahu. Téměř 60 % škol investovalo do rekonstrukcí většího rozsahu, a téměř všechny školy (92 %) investovaly do vnitřního vybavení školy.

Jednalo se zejména o rekonstrukce opláštění budov, zateplování, úpravy venkovních prostor škol a investic do výukových prostor pro výuku informatiky. v rámci vybavení byly nejčastěji pořizovány interaktivní tabule, hardwarové a softwarové vybavení určené pro výuku a to v obdobném rozsahu jako na úrovni kraje či státu. v dalším programovém období plánují školy investovat zejména do vybavení na podporu **podnětného vnitřního prostředí** školy např. čtenářské koutky, prostor na sdílení zkušeností z výuky, na rozvoj jednotlivých gramotností apod., pořízení kompenzačních/ speciálních pomůcek pro žáky se SVP a na nákup nových didaktických pomůcek.

Závěrem ZŠ

Dle získaných dat napříč ORP je možné deklarovat, že ZŠ jsou připraveny rozvíjet své aktivity ve všech hlavních a vedlejších oblastech, všude je velký prostor k posunu a rozšíření. V porovnání s MŠ je zde možné lépe navázat na již investované prostředky a získané vybavení zejména v oblasti ICT (byť se jedná o oblast, která rychle zastarává). Vzhledem k ochotě škol posilovat vzájemné propojení, sdílení a vztahy s dalšími subjekty v oblasti vzdělávání, častěji i se zástupci z praxe (podniky, ...) je zde velký prostor pro projekty vzájemné spolupráce na úrovni měst, nebo celého regionu. Největší překážkou, která bránila dosavadnímu vývoji, byl napříč většinou oblastí nedostatek finančních prostředků, ale také nedostatečné kompetence pracovníků ZŠ v uvedených oblastech. Je tedy možné doporučit ZŠ specializace pracovníků na příslušné oblasti a následné vzdělávání pracovníků v příslušných oblastech, vybavení nebo dovybavení škol příslušnými pomůckami, odbornou literaturou a na následné zakomponování nebo rozšíření uvedených

oblastí vzdělávání do pravidelné práce se žáky. Cestou je také rozšíření mimoškolních aktivit pravidelných i nepravidelných v podobě doučování, kroužků na podporu příslušných gramotností a hlavně větší a rozmanitější spolupráce s externími subjekty např. podniky, specializovanými vzdělávacími institucemi (podpora podnikání, finanční gramotnost, ...). Rozvoj v uvedených oblastech plánují ZŠ zejména v první části programového období, byť předpokládají další posun i v druhé části programového období.

1. Nová výstavba nebo přístavba budov 5/2018, 7/2020, Bezbariérovost/4
  2. Bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce 7/2018, 12/2020, B/17
  3. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace zateplení budov; (projekty energeticky udržitelné školy 11/2018, 9/2020, B/3
  4. Stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd 11/2018, 9/2020 B/1
  5. Stavební úpravy a rekonstrukce knihovny, informačního centra školy 4/2018, 5/2020, B/1
  6. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny cizích jazyků 7/2018, 4/2020, B/2
  7. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny fyziky 7/2018, 7/2020, B/0
  8. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny chemie 8/2018, 7/2020, B/0
  9. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny přírodopisu 6/2018, 5/2020, B/0
  10. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny informatiky 8/2018, 4/2020, B/0
  11. Stavební úpravy a rekonstrukce tělocvičny 7/2018, 6/2020, B/1
  12. Stavební úpravy a rekonstrukce učebny uměleckých předmětů, hudebny apod.) 2/2018, 3/2020, B/0
  13. Stavební úpravy a rekonstrukce dílny / cvičné kuchyňky 8/2018, 7/2020, B/0
  14. Stavební úpravy a rekonstrukce školní jídelny, družiny, klubu apod. 9/2018, 9/2020, B/2
  15. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky 15/2018, 11/2020, B/4
1. Vybavení kmenových tříd 13/2018, 12/2020
  2. Vybavení polytechnických učeben (fyziky, chemie, přírodopisu, dílny, kuchyňky apod. 13/2018, 14/2020
  3. Vybavení jazykové učebny 9/2018, 9/2020
  4. Vybavení knihovny 14/2018, 11/2020,
  5. Vybavení počítačové učebny (stolní počítače) 11/2018, 12/2020
  6. Vybavení mobilní počítačové učebny (např. notebooky, tablety) 17/2018, 10/2020
  7. Vybavení tělocvičny 9/2018, 11/2020
  8. Vybavení umělecké učebny 5/2018, 5/2020
  9. Vybavení dílny / cvičné kuchyňky 12/2018, 8/2020
  10. Vybavení školní jídelny, družiny, klubu apod. 16/2018, 9/2020
  11. Software pro ICT techniku 19/2018, 9/2020
  12. Nové didaktické pomůcky 23/2018 12/2020
  13. Připojení k internetu ve třídách, na škole a ve školských zařízeních 11/2018, 5/2020
  14. Interaktivní tabule 16/2018, 7/2020
  15. Audiovizuální technika (televize, projektory apod.) 16/2018, 8/2020
  16. Stroje či jiné vybavení nad 40 tis. Kč (vyjma strojů řízených počítačem) 2/2018, 5/2020
  17. Vybavení bezbariérovým nábytkem, přístroji, elektronikou pro žáky 11/2018, 11/2020
  18. Kompenzační / speciální pomůcky pro žáky se SVP 23/2018, 10/2020
  19. Vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy např. čtenářské koutky, zkušeností z výuky, na rozvoj jednotlivých gramotností 20/2018, 16/2020

Připomínkování dokumentu Analýza výsledků dotazníkového šetření potřeb ZŠ v rámci projektu MAP OP VVV v ORP Chrudim za pracovní skupiny:

Napříč všemi posuzovanými oblastmi je možné shrnout základní priority v rámci ZŠ:

Nedostatek finančních prostředků

Souhrnně je možné poznamenat, že při stávající kapacitě škol a zejména jednotlivých tříd (cca 30 dětí ve třídě) bude zlepšování podmínek problematické. Napříč všemi ZŠ by

zvládnutí inkluze, snížení školního neúspěchu a zařazení větší individualizace výuky bylo možné jen za předpokladu snížení počtu žáků ve třídách.

Nedostatky ve znalostech v matematice jsou klíčovým prvkem ovlivňujícím případný školní neúspěch.

V jazykové gramotnosti doporučují posílení finančních prostředků na mzdy, problém nízké kvality jazykových dovedností je zejména problém nedostatečného finančního ohodnocení pedagogů (kdo umí dobře jazyk, využije ho v jiné, lépe placené oblasti).

V rámci polytechnického vzdělávání je velký prostor pro podporu nadaných dětí, a tím i ke snížení školního neúspěchu ve smyslu využití nadání dětí k jejich nejlepšímu uplatnění.

K problematice doučování padla připomínka, že tato cesta bude přinášet ještě větší zátěž pro děti, které mají problémy s výukou jako takovou a mají potíže se soustředit. Práce navíc bude pro tyto děti náročná a bude snižovat jejich aktivitu a práci v rodině. Je třeba využít moderních poznatků a zkušeností expertů, včetně např. alternativních, hravých forem doučování např. i ve spolupráci se sociálními službami. V oblasti sociálních a občanských dovedností je důležité posilovat komunikační a prezentační dovednosti, a především zájem o „věci veřejné“ a aktivní zapojení do jejich řešení.

V oblasti rozvoje digitálních technologií je otázkou vymezení práce s BYOD – zda mít raději vybavení na úrovni školy a poskytnout jej k dispozici studentům, nebo je nechat využívat vlastní zařízení. Podobná řešení by mohla přinášet komplikace z hlediska technického řešení a z hlediska dostupnosti takových zařízení pro všechny žáky (a především žáky se sociálním znevýhodněním), i přes relativně dostupné cesty, jak zajistit potřebné vybavení dětem všem.

U oblasti Infrastruktury - v případě rozšíření prostor pro vybudování dílen, specializovaných učeben apod. je propojení na snížení školního neúspěchu reálné, neboť s lepší nabídkou individuální výuky a kvalitnějšího vybavení škol existuje větší šance uplatnění žáků na trhu práce. Zejména pro venkovské školy chybí dotační tituly na venkovní školní hřiště a stravovací zařízení. Cestu vidí členové pracovních skupin v **podpoře vzájemné diskuze sousedních obcí o kapacitách školských zařízení** v budoucnosti, což se týká i podpory polytechnického vzdělávání zajištěním financí na vybavení, výstavbu a modernizaci učeben např. ve **spolupráci jak obcí, tak zaměstnavatelů a zájmových organizací v regionu**.

Problematikou se dále jeví možná duplicita jednotlivých projektů, aby v regionu nevznikaly nadále nevyužitelné kapacity (například v Chrudimi vznikne jedno centrální místo v podobě didaktické venkovní expozice, kam budou mít přístup jak základní, tak mateřské školy). Obdobné zařízení pak může vzniknout např. i ve Skutči, u menších měst s jednou školou (např. Seč) by pak také stačil jeden objekt pro ZŠ i MŠ), důležitá je koordinace investic (včetně vybavení DDM, ZUŠ či potenciál středního školství (průmyslovky a učňovské školy, zde vidí odborný tým **potřebu fungujícího partnerství** ve smyslu **systematické vzájemné komunikace dotčených zařízení v území včetně vhodného a dostupného výstupu pro veřejnost**).

K výstupům dotazníkového šetření se vyjadřovali též experti na volitelná a doporučená opatření a ve spolupráci s pracovními skupinami dále vyloučily další závěry především v oblasti digitálních technologií.

Stav digitálního vzdělávání v současných školách ORP Chrudim

- Fungující infrastruktura (počítačové učebny, často také PC ve třídách, rozšíření interaktivních tabulí, připojení k internetu, informační technika určená pedagogům); školy se však stále potýkají s nedostatkem finančních prostředků, které jsou nutné pro obnovu zastarávajícího zařízení
- Pedagogové a vedení škol již zpracovávají agendu na PC (školní matrika, výkazy atp.); postupně dochází k využívání digitálních technologií i v hlavních předmětech (Čj, M, Př, Z, D atp.); obecně je uživatelská způsobilost pedagogů na dobré úrovni, hůře je na tom konkrétní dopad praktického využití znalostí a dovedností při výuce; převažuje využití k prezentaci a výkladu učiva (žáci pasivní); nutnost zavedení

oborové didaktiky do studia či v rámci celoživotního vzdělávání, změna přístupu ve strategii učení

- Rozšiřuje se stále množství bezplatných vzdělávacích digitálních materiálů (veřejné portály, vlastní výstupy pedagogů vytvářené např. v rámci projektů)
- Pro žáky je využívání digitálních technologií přirozené, zpravidla dosahují lepší úrovně počítačových dovedností, než pedagogové; chybí však tvořivé využití těchto technologií, příprava žáků na vhodné využívání technologií (interaktivní učebnice, multimediální nástroje atp.), nedostatečně se pracuje s riziky, které nesprávné využívání digitálních technologií může přinášet
- V mateřských školách stále ještě chybí dostatek výpočetní techniky určené pedagogům, velké rozdíly mezi zařízeními (jak v dostupnosti IT, tak ve využití); nejednoznačnost v otázce vhodnosti a přiměřenosti využívání IT při práci s dětmi (pozitiva x rizika)

Podněty a inspirace

Ad podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků MŠ:

- Zajištění vhodného IT zařízení pro potřeby pedagogů pro sebevzdělávání a přípravu (vhodné se jeví především notebooky, které jsou dnes již cenově dostupné)
- Využití PC, příp. interaktivních tabulí pro práci s integrovanými žáky (specializované programy, vzdělávací materiály), při práci s dětmi předškolního věku se dlouhodobě osvědčují tablety, u kterých je také obrovská možnost využití různých programů zdarma (platforma Android)
- Využití PC/tab pro rozvoj prostorového a logického myšlení (podpora polytechnického vzdělávání)
- Ostatní body stejně jako u ZŠ

Ad podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků ZŠ a SpZŠ:

Přesto, že z dotazníku vyplývá především požadavek na podporu pedagogům, je nutné zmínit oblasti a úkoly, pro které budou pedagogové potřebovat tuto podporu získat.

- Obnova IT zařízení pro potřeby pedagogů (vybavení sboroven, kabinetů, osobní notebooky)
- Obnova a doplnění IT zařízení pro potřeby výuky (učebny informatiky, specializované jazykové učebny, mobilní učebny /notebook, tablet, netbook/, senzory pro práci ve fyzice, chemii a přírodopisu atp., vhodný software)
- Vybavení specializovaným software, příp. také hardware pro integrované žáky
- Podpora digitálních kompetencí pedagogů směrem k didakticky správnému využití IT technologií prostřednictvím vhodných školení (aktivní role žáků, užití v ostatních předmětech, tvorba DUM, obsluha specializovaných zařízení a software); osvědčuje se využívat nabídek lokálních školitelů, školení na zakázku (pedagogové proškolení přesně na to, co využijí při výuce) – ne toliko na základní či pokročilé ICT znalosti (zpravidla pedagogové mají)
- Využívání a doplňování on-line databází ověřených digitálních učebních materiálů, jejich sdílení v rámci partnerství škol
- Zavádění BYOD a eliminace rizik (zajištění dostupnosti zařízení žákům, kteří nevládnou mobilní ICT zařízení – tablet, chytrý telefon; zajištění bezpečnosti na internetu, eliminace závadného obsahu – zpravidla záležitost odborného placeného zajištění)
- Zavádění e-learningu, dostupnosti využívání učebních materiálů a testů z domu

- Využití cloudových služeb (typu Google Apps) pro plnění domácích úkolů, domácí opakování, komunikaci atp.
- Otázka financování (granty, ONIV, úsporná opatření v provozu a souhlas zřizovatele s využitím ušetřených finančních prostředků, doplňková činnost školy, sponzoři, nadace)
- Spolupráce se středními školami v regionu a potencionálními zaměstnavateli v regionu (firmy) za využití digitálních technologií (konference, zpracování projektů, využití PC v jednotlivých oborech atp.)
- Využití projektové činnosti (virtuální firmy, virtuální zakázky)
- Využití digitálních technologií v oblasti polytechnické výuky, výtvarné výuky atp.
- Nabídka volnočasových aktivit zaměřených na rozvoj digitálních kompetencí žáků
- Eliminace a odstraňování překážek (pečlivý výběr hardware a software, výběrová řízení – jak ukazují zkušenosti z problémů výzvy 51, organizace výuky, postoj k zavádění, obavy, nízká motivovanost, absence vize a strategie v oblasti ICT).

Vazba na opatření MAP

- Ve všech povinných opatřeních lze vysledovat možnosti využití digitálních technologií (o náměty z praxe nebude jistě mezi školami nouze)
- V rámci doporučených opatření je největší příležitost v oblasti podnikavosti a iniciativy dětí a v rozvoji kompetencí dětí a žáků (body 1 a 2)
- Poměrně volné pole působnosti v uplatnění digitálních technologií pak nabízí průřezová a volitelná opatření MAP

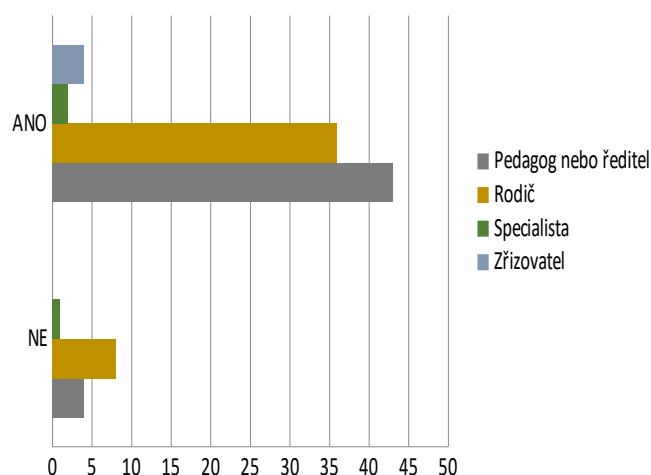
1.1.3.3 Další dotazníkové šetření uskutečněné realizačním týmem

Dotazník je k dispozici na webu [Dotazník MAP 1](#)

Vyhodnocení dotazníků

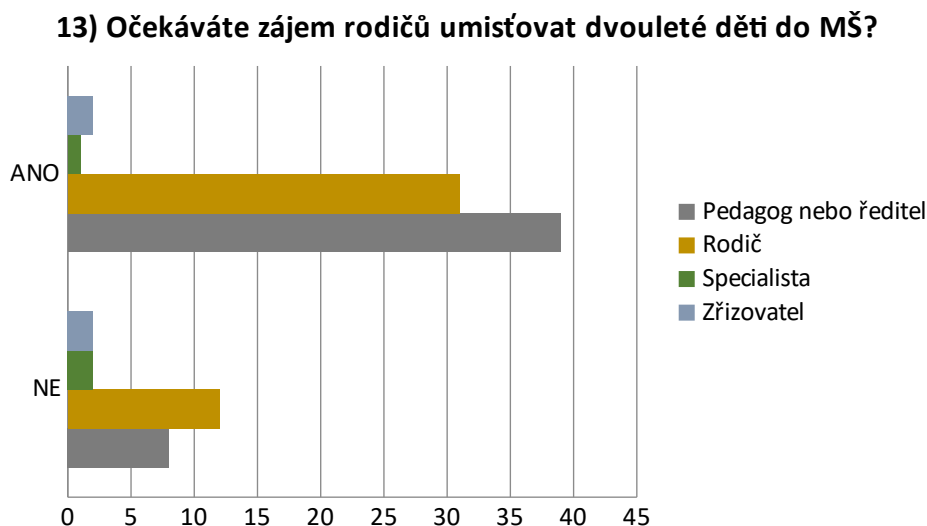
Obrázek 2: Ukázka vyhodnocení dotazníků 1

Myslíte si, že je potřeba do škol/y v oblasti vašeho působení investovat, je potřeba školu dovybavit?

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3: Ukázka vyhodnocení dotazníků 2

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě výše uvedených informací byly realizačním týmem zformulovány a předloženy partnerství návrhy priorit, cílů a opatření, která povedou k naplňování identifikovaných potřeb území ORP Chrudim. Návrhy priorit, cílů a opatření jsou součástí [Strategického rámce MAP ORP Chrudim](#).

Konkrétní rozpracování na rok 2018 následuje v rámci tvorby místního akčního plánu (aktivity škol, aktivity spolupráce)

1.1.4 Charakteristika školství v řešeném území

1.1.4.1 Přiblížení problematiky školství v řešeném území – rozmístění škol, s čím se území obecně potýká v návaznosti na školství, apod.

Tabulka 3: Přehled soukromých škol a školských zařízení v ORP Chrudim

Název školy / školského zařízení	Město
Hotelová škola Bohemia s.r.o.	Chrudim
Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.	Chrudim
Mateřská škola a Základní škola na rovině v Chrudimi	Chrudim
Mateřská škola u Sovičky Chrudim s.r.o.	Chrudim
Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.	Nasavrky
Mateřská škola děvčátka Momo	Slatiňany

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 4: Přehled středních škol v ORP Chrudim

Název školy	Město
Obchodní akademie, Chrudim, Tyršovo náměstí 250	Chrudim
Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim, Olbrachtova 291	Chrudim
Hotelová škola Bohemia s.r.o. Chrudim	Chrudim

Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.	Chrudim
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště technické, Třemošnice, Sportovní 322	Třemošnice
Střední průmyslová škola Chrudim	Chrudim
Střední škola zdravotnická a sociální Chrudim	Chrudim
Odborné učiliště Chroustovice, Zámek 1	Chroustovice
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště obchodu a služeb, Chrudim, Čáslavská 205	Chrudim
Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.	Nasavrky
Střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola Chrudim	Chrudim
Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči	Skuteč

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 5: Obce a jimi zřizované školy a školská zařízení

Název obce	Celkem ředitelství	z toho					
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	DDM	ZŠ speciální	MŠ speciální
Běstvina	1	1	0	0	0	0	0
Bítovany	1	1	0	0	0	0	0
Bojanov	2	1	1	0	0	0	0
Bylany	1	1	0	0	0	0	0
Heřmanův Městec	6	2	1	1	1	1	0
Horní Bradlo	1	1	1	0	0	0	0
Hrochův Týnec	2	1	1	0	0	0	0
Chrast	3	1	1	1	0	0	0
Chroustovice	1	1	1	0	0	0	0
Chrudim	12	6	4	1	1	0	0
Kočí	1	1	0	0	0	0	0
Licibořice	1	1	0	0	0	0	0
Lukavice	1	1	1	0	0	0	0
Luže	3	1	1	1	0	0	0
Mladoňovice	1	1	0	0	0	0	0
Morašice	1	1	1	0	0	0	0
Načešice	1	1	0	0	0	0	0
Nasavrky	2	1	1	0	0	0	0
Orel	1	1	1	0	0	0	0
Perálec	1	1	1	0	0	0	0
Prachovice	2	1	1	0	0	0	0
Proseč	1	1	1	0	0	0	0
Prosetín	1	1	1	0	0	0	0
Předhradí	1	1	0	0	0	0	0
Rabštejnská Lhota	1	1	1	0	0	0	0
Ronov nad Doubravou	2	1	1	0	0	0	0
Rosice	2	1	1	0	0	0	0
Řestoky	1	1	0	0	0	0	0
Seč	2	1	1	0	0	0	0
Skuteč	5	2	2	1	0	0	0
Slatiňany	3	1	1	1	0	0	0
Stolany	1	1	1	0	0	0	0
Třemošnice	2	1	1	0	0	0	0
Tuněchody	1	1	1	0	0	0	0

Úhřetice	1	1	0	0	0	0	0
Vejvanovice	1	0	1	0	0	0	0
Zaječice	1	0	1	0	0	0	0
Žďárec u Skutče	1	1	1	0	0	0	0
Celkem	72	43	32	6	2	1	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 6: Druhy škol a školských zařízení zřizovaných obcí a přepočtený počet pracovníků – školní rok 2015/2016

Druh školy / školského zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	316,049	230,564	85,485
Základní školy	580,470	453,356	127,114
Základní umělecké školy	90,772	80,596	10,176
Základní školy speciální	9,954	5,842	4,112
Školní družiny a školní kluby	57,029	57,029	0
Domy dětí a mládeže	8,522	5,897	2,625
Zařízení školního stravování	175,623	0	176,623
Celkem	1238,419	833,284	405,135

zdroj: výkaz P1-04 za 1.-3. čtvrtletí 2015, ř. 0501, 0504 a 0512

Tabulka 6a: Druhy škol a školských zařízení zřizovaných obcí a přepočtený počet pracovníků – školní rok 2016/2017

Druh školy / školského zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	z toho:	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	319,685	231,494	88,191
Základní školy	598,71	466,762	131,948
Základní umělecké školy	93,037	82,861	10,176
Základní školy speciální	8,825	5,157	3,668
Školní družiny a školní kluby	59,428	59,428	0
Domy dětí a mládeže	8,388	5,763	2,625
Zařízení školního stravování	178,196	0	178,196
Celkem	1266,269	851,465	414,804

zdroj: výkaz P1-04 za 1.-3. čtvrtletí 2016, ř. 0501, 0504 a 0512

Tabulka 7: Počet základních škol v ORP Chrudim dle zřizovatele

Název zřizovatele	Počet základních škol		
	Celkem	z toho:	
		úplné	neúplné
Obec	33	22	11
Kraj	3	3	0
Církev	0	0	0
Privátní sektor	2	2	0
Státní správa ve školství	1	1	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Základní školy zřizované obcí jsou (žlutě jsou označené neúplné základní školy):

- Základní škola, Bojanov, okres Chrudim
- Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim
- Základní škola praktická a základní škola speciální Heřmanův Městec
- **Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim**
- Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim
- Základní škola, Chrast, okres Chrudim
- Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice, okres Chrudim
- Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958
- Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768
- Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6
- Základní škola, Chrudim, U Stadionu 756
- **Základní škola a mateřská škola Lukavice, okres Chrudim**
- Základní škola, Luže, okres Chrudim
- **Základní škola a mateřská škola Morašice okres Chrudim**
- Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim
- **Základní škola a mateřská škola, Orel, okres Chrudim**
- **Základní škola a mateřská škola Perálec 71, okres Chrudim**
- Základní škola, Prachovice, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Proseč, okres Chrudim
- Základní škola a mateřská škola Prosetín
- **Základní škola a Mateřská škola Rabštejská Lhota, okres Chrudim**
- Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim
- Základní škola, Rosice, okres Chrudim
- Základní škola, Seč, okres Chrudim
- **Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim**
- Základní škola, Skuteč, Komenského 150, okres Chrudim
- Základní škola, Skuteč, Smetanova 304, okres Chrudim
- Základní škola Slatiňany, okres Chrudim
- **Základní škola a mateřská škola Stolany**
- Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim
- **Základní škola a Mateřská škola Tuněchody, okres Chrudim**
- **Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim**
- **Základní škola, Zaječice, okres Chrudim**

Základní školy zřizované krajem:

- Základní škola a Mateřská škola při Hamzově odborné léčebně pro děti a dospělé Luže, Košumberk 37
- Speciální základní škola Skuteč
- Speciální základní škola Chrudim

Základní školy zřizované privátním sektorem:

- Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.
- Mateřská škola a Základní škola na rovině v Chrudimi

Základní školou zřizovanou státní správou ve školství je:

- Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Chrudim, Čáslavská 624

Tabulka 8: Přehled neúplných škol s uvedením počtu tříd

Název školy	Počet tříd ve škole veškolním roce	
	2015/2016	2016/2017
ZŠ a MŠ Horní Bradlo	2	2
ZŠ a MŠ Lukavice	3	3
ZŠ a MŠ Morašice	2	2
ZŠ a MŠ Orel	2	2
ZŠ a MŠ Perálec	2	2
ZŠ a MŠ Rabštejnská Lhota	4	4
ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče	2	2
ZŠ a MŠ Stolany	1	1
ZŠ a MŠ Tuněchody	3	2
ZŠ a MŠ Vejvanovice	2	2
ZŠ Zaječice	4	4

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.

Tabulka 9: Počet tříd, počet žáků, úvazky pedagogů

Školní rok	Počet ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Počet úvazků pedagogů	Počet žáků na 1 pedagoga	Počet žáků na 1 třídu	Počet žáků na školu
2013/14	33	310	5	6739	445,425	15,129	21,394	204,21
2014/15	33	316	5	6862	447,606	15,330	21,377	207,94
2015/16	33	317	4	6926	453,356	15,277	21,576	209,88
2016/17	33	322	3	7059	466,762	15,123	21,72	213,91

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015, výkaz P1-04 za 1.-3. čtvrtletí 2015

Tabulka 10: Počty tříd a žáků v základních školách zřizovaných obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název obce	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Bojanov	1	9	96	96	10,67
Heřmanův Městec	2	34	773	386,5	22,74
Horní Bradlo	1	2	26	26	13
Hrochův Týnec	1	14	299	299	21,36
Chrast	1	19	450	450	23,68
Chroustovice	1	8	136	136	17
Chrudim	4	83	2117	529,25	25,51
Lukavice	1	3	60	60	20
Luže	1	10	226	226	22,6
Morašice	1	2	38	38	19
Nasavrky	1	9	208	208	23,111
Orel	1	2	40	40	20
Perálec	1	2	24	24	12
Prachovice	1	9	124	124	13,778
Proseč	1	11	227	227	20,636
Prosetín	1	9	127	127	14,111
Rabštejská Lhota	1	4	67	67	16,75
Ronov nad Doubravou	1	10	222	222	22,2
Rosice	1	8	135	135	16,875
Seč	1	8	125	125	15,625
Skuteč	2	24	524	262	21,833
Slatiňany	1	18	462	462	25,666
Stolany	1	1	14	14	14
Třemošnice	1	11	249	249	22,636
Tuněchody	1	3	28	28	9,333
Vejvanovice	1	2	39	39	19,5
Zaječice	1	4	61	61	15,25
Žďárec u Skutče	1	2	29	29	14,5
Celkem	33	321	6926	209,88	21,576

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015

Tabulka 10a: Počty tříd a žáků v základních školách zřizovaných obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2016/2017

Název obce	Počet ZŠ	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Bojanov	1	9	103	103	11,44
Heřmanův Městec	2	34	798	399	23,47
Horní Bradlo	1	2	28	28	14
Hrochův Týnec	1	14	279	279	19,93
Chrast	1	19	457	457	24,05
Chroustovice	1	8	136	136	17
Chrudim	4	84	2162	540,5	25,74
Lukavice	1	3	53	53	17,67
Luže	1	11	233	233	21,18
Morašice	1	2	29	29	14,5
Nasavrky	1	9	208	208	23,11
Orel	1	2	37	37	18,5
Perálec	1	2	27	27	13,5
Prachovice	1	9	128	128	14,22
Proseč	1	11	232	232	21,09

Prosetín	1	9	135	135	15
Rabštejnská Lhota	1	4	73	73	18,25
Ronov nad Doubravou	1	10	235	235	23,5
Rosice	1	8	135	135	16,88
Seč	1	8	125	125	15,63
Skuteč	2	24	510	255	21,25
Slatiňany	1	19	479	479	25,21
Stolany	1	1	18	18	18
Třemošnice	1	12	266	266	22,17
Tuněchody	1	2	31	31	15,5
Vejvanovice	1	2	42	42	21
Zaječice	1	4	57	57	14,25
Žďárec u Skutče	1	2	29	29	14,5
Celkem	33	324	7045	213,48	21,74

zdroj: výkaz M3 ozákladní škole k30. 9.2016

Tabulka 11: Úplné a neúplné základní školy zřizované obcemi v ORP

Název obce	Počet ZŠ	Počet úplných ZŠ	Počet neúplných ZŠ
Bojanov	1	1	0
Heřmanův Městec	2	2	0
Horní Bradlo	1	0	1
Hrochův Týnec	1	1	0
Chrast	1	1	0
Chroustovice	1	1	0
Chrudim	4	4	0
Lukavice	1	0	1
Luže	1	1	0
Morašice	1	0	1
Nasavrky	1	1	0
Orel	1	0	1
Perálec	1	0	1
Prachovice	1	1	0
Proseč	1	1	0
Prosetín	1	1	0
Rabštejnská Lhota	1	0	1
Ronov nad Doubravou	1	1	0
Rosice	1	1	0
Seč	1	1	0
Skuteč	2	2	0
Slatiňany	1	1	0
Stolany	1	0	1
Třemošnice	1	1	0
Tuněchody	1	0	1
Vejvanovice	1	0	1
Zaječice	1	0	1
Žďárec u Skutče	1	0	1
Celkem	33	22	11

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.

Tabulka 12: Počty pedagogů v základních školách v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Pedagogičtí pracovníci v základních školách		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
Učitelé	na 1. stupni ZŠ	297	260	221,8	204,9
	na 2. stupni ZŠ	272	196	227,1	159,1
Asistenti pedagoga	Pro žáky se zdravotním postižením	35	31	14,4	12,5
	Pro žáky se sociálním znevýhodněním	6	5	3,6	3,2
Psychologové		1	1	0,5	0,5
Speciální pedagogové		3	3	1,5	1,5
Výchovní poradci		24	24	x	x
Metodici informačních a komunikačních technologií		23	22	x	x

zdroj: Výkaz R 13-01 o ředitelství škol k 30. 9.2015

Tabulka 12a: Počty pedagogů v základních školách v ORP Chrudim – školní rok 2016/2017

Pedagogičtí pracovníci v základních školách		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
Učitelé	na 1. stupni ZŠ	282	253	224,3	208,2
	na 2. stupni ZŠ	288	210	229,4	160,3
Asistenti pedagoga		101	97	67,88	65,36
Psychologové		1	1	0,5	0,5
Speciální pedagogové		4	4	2	2
Výchovní poradci		29	27	x	x
Metodici informačních a komunikačních technologií		26	8	x	x

zdroj: Výkaz R 13-01 o ředitelství škol k 30. 9.2016

Tabulka 13: Počet absolventů ZŠ v ORP Chrudim – školní rok 2014/2015

Počty žáků		Běžné třídy		Speciální třídy	
		celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku		724	343	8	5
z toho	v 1.-5. ročníku	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	1	0	0
	v 7. ročníku	3	1	2	2
	v 8. ročníku	29	7	0	0
	v 9. ročníku	691	334	6	3
	v 10. ročníku	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do středních škol		36	14	0	0
z toho	z 5. ročníku	34	13	0	0
	ze 7. ročníku	1	0	0	0
Žáci 1. ročníku s dodatečným odkladem		3	1	0	0

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2015

Tabulka 13a: Počet absolventů ZŠ v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Počty žáků		Běžné třídy		Speciální třídy	
		celkem	z toho dívky	celkem	z toho dívky
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku		659	333	8	6
z toho	v 7. ročníku	10	4	0	0
	v 8. ročníku	30	11	2	2
	v 9. ročníku	619	318	6	4
	v 10. ročníku	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do středních škol		39	18	0	0
z toho	z 5. ročníku	39	18	0	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0
Žáci 1. ročníku s dodatečným odkladem		9	6	0	0

zdroj: výkaz M3 o základní škole k 30. 9.2016

Tabulka 14: Základní školy dle kapacity – školní rok 2015/2016

Název ZŠ	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Základní škola Bojanov, okres Chrudim	225	96	129
Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	900	740	160
Základní škola praktická a základní škola speciální Heřmanův Městec	80	33	47
Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim	40	26	14
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	305	299	6
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	510	450	60
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice, okres Chrudim	250	136	114
Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	500	491	9
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	850	651	199
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	700	427	273
Základní škola, Chrudim, u Stadionu 756	700	548	152
Základní škola a mateřská škola Lukavice, okres Chrudim	64	60	4
Základní škola, Luže, okres Chrudim	500	226	274
Základní škola mateřská škola Morašice, okres Chrudim	40	38	2
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	400	208	192
Základní škola a mateřská škola, Orel, okres Chrudim	50	40	10
Základní škola a mateřská škola Perálec 71, okres Chrudim	60	24	36
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	300	124	176
Základní škola a mateřská škola Proseč, okres Chrudim	560	227	333
Základní škola a mateřská škola Prosetín	220	127	93
Základní škola a Mateřská škola Rabštejnská Lhota, okres Chrudim	75	67	8
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	300	222	78
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	250	135	115
Základní škola, Seč, okres Chrudim	270	125	145
Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim	60	29	31
Základní škola, Skuteč, Komenského 150, okres Chrudim	370	200	170
Základní škola, Skuteč, Smetanova 304, okres Chrudim	410	324	86
Základní škola Slatiňany, okres Chrudim	600	462	138
Základní škola a mateřská škola Stolany	25	14	11
Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim	560	249	311
Základní škola a Mateřská škola Tuněchody, okres Chrudim	40	28	12
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	55	39	16
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	100	61	39
Celkem	10.369	6.926	3.443

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkaz o základní škole k 30. 9.2015

Počet žáků v ZŠ v ORP Chrudim se SVP: 813 (zdrojem je oddíl II. z výkazu o základní škole)

Tabulka 14a: Základní školy dle kapacity – školní rok 2016/2017

Název ZŠ	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Základní škola Bojanov, okres Chrudim	225	103	122
Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	900	771	129
Speciální základní škola Heřmanův Městec	68	27	41
Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim	40	28	12
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	305	279	26
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	510	457	53
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice, okres Chrudim	250	136	114
Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	500	494	6
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	850	661	189
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	700	449	251
Základní škola, Chrudim, u Stadionu 756	700	558	142
Základní škola a mateřská škola Lukavice, okres Chrudim	64	53	11
Základní škola, Luže, okres Chrudim	500	233	267
Základní škola mateřská škola Morašice, okres Chrudim	50	29	21
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	400	208	192
Základní škola a mateřská škola, Orel, okres Chrudim	50	37	13
Základní škola a mateřská škola Perálec 71, okres Chrudim	60	27	33
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	300	128	172
Základní škola a mateřská škola Proseč, okres Chrudim	560	232	328
Základní škola a mateřská škola Prosetín	220	135	85
Základní škola a Mateřská škola Rabštejnská Lhota, okres Chrudim	75	73	2
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	300	235	65
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	250	135	115
Základní škola, Seč, okres Chrudim	270	125	145
Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim	60	29	31
Základní škola, Skuteč, Komenského 150, okres Chrudim	370	189	181
Základní škola, Skuteč, Smetanova 304, okres Chrudim	410	321	89
Základní škola Slatiňany, okres Chrudim	600	479	121
Základní škola a mateřská škola Stolany	25	18	7
Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim	560	266	294
Základní škola a Mateřská škola Tuněchody, okres Chrudim	40	31	9
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	55	42	13
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	100	57	43
Celkem	10.367	7.045	3.322

Počet žáků, kteří předčasně ukončili docházku (zdrojem je oddíl I. z výkazu o základní škole):

- v 7. ročníku: 10
- v 8. ročníku: 32

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkaz o základní škole k 30. 9.2016

Počet žáků v ZŠ v ORP Chrudim se SVP: 813 (zdrojem je oddíl II. z výkazu o základní škole) – školní rok 2016/2017.

Třídy s rozšířenou výukou ICT a cizích jazyků *Není v území realizováno*

Tabulka 15: Učitelé v MŠ zřizovaných obcí

Školní rok	Přepočtený počet	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2015/2016	225,9	3,9	1,7
2016/2017	223,2	5,1	2,28

Zdroj: Výkaz o ředitelství škol k 30. 9.

Tabulka 16: Mateřské školy dle kapacity – školní rok 2015/2016

Název MŠ	Kapacita	Počet dětí	Volná místa
Mateřská škola, Běstvina	25	19	6
Mateřská škola, Bítovany	60	56	4
Mateřská škola, Bojanov	30	28	2
Mateřská škola, Bylany	30	27	3
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova	108	108	0
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova	90	84	6
Základní škola a Mateřská škola, Horní Bradlo	25	19	6
Mateřská škola, Hrochův Týnec	100	100	0
Mateřská škola, Chrast	133	133	0
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice	60	50	10
Mateřská škola, Chrudim, Dr. Malíka	170	159	11
Mateřská škola, Chrudim, u Stadionu	140	138	2
Mateřská škola, Chrudim, V. Nejedlého	120	109	11
Mateřská škola, Chrudim, na Valech	202	201	1
Mateřská škola, Chrudim, Svatopluka Čecha	135	130	5
Mateřská škola, Chrudim, Strojařů	165	133	32
Mateřská škola Kočička Kočí	28	16	12
Mateřská škola, Licibořice	25	24	1
Základní škola a mateřská škola, Lukavice	56	54	2
Mateřská škola, Luže	106	106	0
Mateřská škola, Mladoňovice	30	26	4
Základní škola a mateřská škola Morašice	43	43	0
Mateřská škola, Načešice	30	28	2
Mateřská škola, Nasavrky	74	74	0
Základní škola a mateřská škola, Orel	28	28	0
Základní škola a mateřská škola, Perálec	25	18	7

Mateřská škola, Prachovice	75	62	13
Základní škola a mateřská škola Proseč	100	74	26
Základní škola a mateřská škola, Prosetín	56	55	1
Mateřská škola, Předhradí	25	25	0
Základní škola a Mateřská škola, Rabštejnská Lhota	40	40	0
Mateřská škola, Ronov nad Doubravou	85	84	1
Mateřská škola, Rosice	56	51	5
Mateřská škola, Řestoky	30	30	0
Mateřská škola, Seč	60	53	7
Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků	56	56	0
Mateřská škola, Skuteč, Poršova	100	96	4
Základní škola a mateřská škola, Žďárec u Skutče	25	24	1
Mateřská škola, Slatiňany	137	137	0
Základní škola a mateřská škola, Stolany	53	53	0
Mateřská škola, Třemošnice	117	93	24
Základní škola a Mateřská škola, Tuněchody	25	24	1
Mateřská škola, Úhřetice	50	48	2
Celkem	3128	2916	212

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkaz o mateřské škole k 30. 9.2015

Tabulka 16a: Mateřské školy dle kapacity – školní rok 2016/2017

Název MŠ	Kapacita	Počet dětí	Volná místa
Mateřská škola, Běstvína	25	19	6
Mateřská škola, Bítovany	60	56	4
Mateřská škola, Bojanov	30	28	2
Mateřská škola, Bylany	30	27	3
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova	108	107	1
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova	90	84	6
Základní škola a Mateřská škola, Horní Bradlo	25	14	11
Mateřská škola, Hrochův Týnec	100	96	4
Mateřská škola, Chrast	133	133	0
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice	60	50	10
Mateřská škola, Chrudim, Dr. Malíka	170	161	9
Mateřská škola, Chrudim, u Stadionu	140	140	0
Mateřská škola, Chrudim, V. Nejedlého	120	108	12
Mateřská škola, Chrudim, Na Valech	202	202	0
Mateřská škola, Chrudim, Svatopluka Čecha	135	123	12
Mateřská škola, Chrudim, Strojařů	165	127	38
Mateřská škola Kočička Kočí	28	26	2
Mateřská škola, Licibořice	25	24	1
Základní škola a mateřská škola, Lukavice	56	52	4
Mateřská škola, Luže	106	106	0
Mateřská škola, Mladoňovice	30	28	2
Základní škola a mateřská škola Morašice	43	43	0
Mateřská škola, Načešice	30	28	2

Mateřská škola, Nasavrky	74	74	0
Základní škola a mateřská škola, Orel	28	28	0
Základní škola a mateřská škola, Perálec	25	19	6
Mateřská škola, Prachovice	75	60	15
Základní škola a mateřská škola Proseč	100	75	25
Základní škola a mateřská škola, Prosetín	56	56	0
Mateřská škola, Předhradí	25	25	0
Základní škola a Mateřská škola, Rabštejnská Lhota	40	40	0
Mateřská škola, Ronov nad Doubravou	85	80	5
Mateřská škola, Rosice	56	54	2
Mateřská škola, Řestoky	30	30	0
Mateřská škola, Seč	60	53	7
Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků	56	56	0
Mateřská škola, Skuteč, Poršova	100	96	4
Základní škola a mateřská škola, Žďárec u Skutče	25	22	3
Mateřská škola, Slatiňany	137	132	5
Základní škola a mateřská škola, Stolany	53	53	0
Mateřská škola, Třemošnice	117	83	34
Základní škola a Mateřská škola, Tuněchody	25	24	1
Mateřská škola, Úhřetice	50	45	5
Celkem	3.128	2.887	241

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, Výkaz o mateřské škole k 30. 9.2016

O rozdílu kapacity a aktuálního počtu dětí nelze plošně uvažovat jako o volných místech, neboť např. v MŠ Stojaraů je kapacita třídy (myšleno místnosti) uvedena 28 dětí, ovšem v této MŠ jsou 2 speciální třídy, kde je počet dětí mnohem nižší.

Počet dětí v MŠ v ORP Chrudim se SVP: 71 (zdrojem je oddíl II. z výkazu o mateřské škole) – školní rok 2016/2017.

Tabulka 17: Školní družiny a školní kluby ve školách zřízených obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název zařízení	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně ZŠ	z 2. stupně ZŠ	celkem
Školní družina	70	1990	4	1994
Školní klub	3	107	46	153
Celkem	73	1097	50	2147

zdroj: Výkaz o školní družině – školním klubu k 31. 10. 2015

Tabulka 17a: Školní družiny a školní kluby ve školách zřízených obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2016/2017

Název zařízení	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně ZŠ	z 2. stupně ZŠ	celkem
Školní družina	80	2159	4	2163
Školní klub	0	66	84	150
Celkem	80	2225	88	2313

zdroj: Výkaz o školní družině – školním klubu k 31.10.2016

Mezi potřeby školních družin a školních klubů patří požadavek na zlepšení nabídky vzdělávání vychovatelů (nabídka seminářů, workshopů v dopoledních hodinách a v rámci regionu) a pravidelné sdílení zkušeností formou setkávání v území. Tato informace vyplynula z místního šetření při setkání ŠD a ŠK a je podkladem pro návrhy opatření ve Strategické části MAP.

Tabulka 18: Údaje o pedagogických pracovnících ve školních družinách a školních klubech – školní rok 2015/2016

Název zařízení	Vychovatelé			Ostatní pedagogičtí pracovníci		
	Interní		Externí	Interní		Externí
	Fyzický stav	z toho ženy	Fyzický stav	Fyzický stav	z toho ženy	Fyzický stav
Školní družina	73	72	5	0	0	0
Školní klub	2	1	0	1	1	0
Celkem	75	73	5	0	0	0

zdroj: Výkaz o školní družině – školním klubu k 31. 10. 2015

Tabulka 18a: Údaje o pedagogických pracovnících ve školních družinách a školních klubech – školní rok 2016/2017

Název zařízení	Vychovatelé			Ostatní ped. pracovníci		
	Interní		Externí	Interní		Externí
	Fyzický stav	z toho ženy	Fyzický stav	Fyzický stav	z toho ženy	Fyzický stav
Školní družina	84	83	5	0	0	0
Školní klub	2	1	0	0	0	0
Celkem	86	84	5	0	0	0

zdroj: Výkaz o školní družině – školním klubu k 31. 10.2016

Tabulka 19: Počet základních uměleckých škol dle zřizovatelů v obcích v ORP Chrudim

Název obce	z toho zřizovaných		
	krajem	obcí	jiným zřizovatelem
Heřmanův Městec	0	1	0
Chrast	0	1	0
Chrudim	0	1	0
Luže	0	1	0
Skuteč	0	1	0
Slatiňany	0	1	0
Celkem	0	6	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Na území ORP Chrudim je 6 základních uměleckých škol (dále jen „ZUŠ“) a všechny jsou zřizovány obcemi.

Popis jednotlivých ZUŠ:

ZUŠ Heřmanův Městec – působí ještě v obcích Prachovice, Seč, Ronov nad Doubravou a Třemošnice. Obory: hudební, taneční, výtvarný.

ZUŠ Chrast – působí ještě v Hrochově Týnci a Pardubicích. Obory: hudební, výtvarný.

ZUŠ Chrudim – působí pouze v Chrudimi. Obory: hudební, literárně-dramatický, taneční, výtvarný.

ZUŠ Luže – působí ještě v Chroustovicích. Obory: hudební, literárně-dramatický, výtvarný.

ZUŠ Skuteč – působí ještě v Perálci a v Proseči. Obory: hudební, literárně-dramatický, taneční, výtvarný.

ZUŠ Slatiňany – působí ještě v Nasavrkách. Obory: hudební, literárně-dramatický, taneční, výtvarný.

Tabulka 20: Údaje o pedagogických pracovnících v ZUŠ zřizovaných obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název obce	Pracovníci celkem	
	Fyzické osoby	Přepočtené osoby
Heřmanův Městec	17	12,3
Chrast	22	11,9
Chrudim	34	28,6
Luže	7	5,3
Skuteč	20	13,8
Slatiňany	17	12,3
Celkem	117	84,2

zdroj: Výkazy o základní umělecké škole k 30. 9. 2015

Tabulka 20a: Údaje o pedagogických pracovnících v ZUŠ zřizovaných obcemi v ORP Chrudim – školní rok 2016/2017

Název obce	Pracovníci celkem	
	Fyzické osoby	Přepočtené osoby
Heřmanův Městec	17	12,5
Chrast	21	13,4
Chrudim	35	27,9
Luže	8	5,3
Skuteč	21	14,1
Slatiňany	17	12,3
Celkem	119	85,5

zdroj: Výkazy o základní umělecké škole k 30. 9.2016

Tabulka 21: Počty žáků v ZUŠ – školní rok 2015/2016

ZUŠ	Žáci celkem	Z toho v oboru				
		tanečním	výtvarném	literárně dram.	hudebním s výukou	
					individuální skupinovo u	kolektivní
Heřmanův Městec	431	92	105	0	234	0
Chrast	288	0	37	0	251	0
Chrudim	987	103	231	59	550	44
Luže	200	0	76	38	81	5
Skuteč	400	40	89	0	248	23
Slatiňany	400	95	82	0	223	0
Celkem	2706	330	620	97	1587	72

zdroj: Výkazy o základní umělecké škole k 30. 9.2015

Tabulka 21a: Počty žáků v ZUŠ – školní rok 2016/2017

ZUŠ	Žáci celkem	Z toho v oboru				
		tanečním	výtvarném	literárně dram.	hudebním s výukou	
					individuální skupinovo u	kolektivní
Heřmanův Městec	431	92	102	0	237	0
Chrast	305	0	55	0	250	0
Chrudim	997	96	236	66	594	5
Luže	197	0	71	34	85	7
Skuteč	400	51	75	0	250	24
Slatiňany	400	89	78	0	233	0
Celkem	2730	328	617	100	1649	36

zdroj: Výkazy o základní umělecké škole k 30. 9.2016

Tabulka 22: Střediska volného času dle zřizovatele v ORP Chrudim

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcí	jiným zřizovatelem
Heřmanův Městec	0	1	0
Chrudim	0	1	0
Celkem	0	2	0

zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Tabulka 23: Počet zájmových kroužků – školní rok 2015/2016

Název obce	Počet zájmových útvarů	Počet účastníků			
		děti	žáci, studenti	ostatní	celkem
Heřmanův Městec	54	48	456	45	549
Chrudim	64	6	695	0	701
Celkem	118	54	1151	45	1250

zdroj: Výkazy o činnosti střediska volného času k 31. 10. 2015

Tabulka 23a: Počet zájmových kroužků – školní rok 2016/2017

Název obce	Počet zájmových útvarů	Počet účastníků			
		děti	žáci, studenti	ostatní	celkem
Heřmanův Městec	49	47	455	35	537
Chrudim	74	25	726	9	760
Celkem	123	72	1181	44	1297

zdroj: Výkazy o činnosti střediska volného času k 31.10.2016

Tabulka 24: Údaje o pedagogických pracovnících ve střediscích volného času v ORP Chrudim – školní rok 2015/2016

Název obce	Ped. pracovníci celkem	Interní		Externí
		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav
Heřmanův Městec	49	3	2,7	46
Chrudim	38	4	3,0	34
Celkem	87	7	5,7	80

zdroj: Výkazy o činnosti střediska volného času k 31.10.2015

Tabulka 24a: Údaje o pedagogických pracovnících ve střediscích volného času v ORP Chrudim – školní rok 2016/2017

Název obce	Ped. pracovníci celkem	Interní		Externí
		fyzický stav	přepočtený stav	fyzický stav
Heřmanův Městec	44	3	2,7	41
Chrudim	39	4	3,5	35
Celkem	83	7	6,2	76

zdroj: Výkazy o činnosti střediska volného času k 31.10.2016

Tabulka 25: Přehled školních jídelen – školní rok 2015/2016

Název školy	Počet strávníků (dětí/ žáků)	z toho v		Kapacita ŠJ + výdejny
		MŠ	ZŠ	
Mateřská škola, Běstvína, okres Chrudim	19	19	0	25
Mateřská škola, Bítovany, okres Chrudim	56	56	0	70
Mateřská škola, Bojanov, okres Chrudim	28	28	0	32
Základní škola Bojanov, okres Chrudim	96	0	96	135
Mateřská škola, Bylany, okres Chrudim	27	27	0	31
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova	108	108	0	120
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova	84	84	0	95
Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	668	0	668	700
Základní škola a Mateřská škola, Horní Bradlo	44	19	25	110
Mateřská škola, Hrochův Týnec	98	98	0	120
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	204	0	204	220
Mateřská škola, Chrast, okres Chrudim	108+25	108+25	0	133+25
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	318	0	318	360
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice	166	50	116	270
Mateřská škola, Chrudim, Dr. Malíka	159	159	0	170
Mateřská škola, Chrudim, u Stadionu	138	138	0	170
Mateřská škola, Chrudim, V. Nejedlého	109	109	0	120
Mateřská škola, Chrudim, na Valech	54+147	54+147	0	220+158
Mateřská škola, Chrudim, Svatopluka Čecha	130	130	0	135
Mateřská škola, Chrudim, Strojařů	108+24	108+24	0	190+25
Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	468	0	468	630
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	366+209	0	366+209	850+400
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	369+109	0	369+109	900+500
Základní škola, Chrudim, u Stadionu 756	514	0	514	600
Mateřská škola Kočička Kočí	0+16	0+16	0	0+28
Mateřská škola, Licibořice	24	24	0	25
Základní škola a mateřská škola, Lukavice	54+60	54	0+60	150+60
Mateřská škola, Luže	78+28	78+28	0	106+28
Základní škola, Luže, okres Chrudim	190	0	190	360
Mateřská škola, Mladoňovice	26	26	0	30

Základní škola a mateřská škola Morašice	81	43	38	120
Mateřská škola, Načešice	28	28	0	30
Mateřská škola, Nasavrky	50+24	50+24	0	85+28
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	179	0	179	250
Základní škola a mateřská škola, Orel	28+40	28	40	75+40
Základní škola a mateřská škola, Perálec	42	18	24	75
Mateřská škola, Prachovice	62	62	0	73
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	78	0	78	190
Základní škola a mateřská škola Proseč	271	65	206	520+25
Základní škola a mateřská škola, Prosetín	168	55	113	210
Mateřská škola, Předhradí	25	25	0	25
Základní škola a Mateřská škola, Rabštejnská Lhota	107	40	67	130
Mateřská škola, Ronov nad Doubravou	84	84	0	85
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	199	0	199	300
Mateřská škola, Rosice	51	51	0	150
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	103	0	103	250
Mateřská škola, Řestoky	30	30	0	35
Mateřská škola, Seč	53	53	0	180
Základní škola, Seč, okres Chrudim	0+111	0	0+111	0+120
Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků	0+55	0+55	0	0+62
Mateřská škola, Skuteč, Poršova	45+47	45+47	0	120+55
Základní škola a mateřská škola, Žďárec u Skutče	0+46	0+22	0+24	0+64
Mateřská škola, Slatiňany	137	137	0	137
Základní škola a mateřská škola, Stolany	67	53	14	80
Mateřská škola, Třemošnice	92	92	0	140
Základní škola a Mateřská škola, Tuněchody	50	25	25	60
Mateřská škola, Úhřetice	48	48	0	52
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	39	0	39	45
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	54	0	54	72

zdroj: Výkazy o zařízení činnosti školního stravování k 31.10.2015

Tabulka 25a: Přehled školních jídelen – školní rok 2016/2017

Název školy	Počet strávníků (dětí/žáků)	z toho v		Kapacita ŠJ + výdejny
		MŠ	ZŠ	
Mateřská škola, Běstvína, okres Chrudim	19	19	0	25
Mateřská škola, Bítovany, okres Chrudim	56	56	0	70
Mateřská škola, Bojanov, okres Chrudim	28	28	0	30
Základní škola Bojanov, okres Chrudim	96	0	96	250
Mateřská škola, Bylany, okres Chrudim	27	27	0	35
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova	108	108	0	200
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova	84	84	0	90

Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	681	0	681	700
Základní škola a Mateřská škola, Horní Bradlo	42	14	28	110
Mateřská škola, Hrochův Týnec	94	94	0	120
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	181	0	181	220
Mateřská škola, Chrast, okres Chrudim	108+25	108+25	0	133+25
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	344	0	344	360
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice	175	50	125	270
Mateřská škola, Chrudim, Dr. Malíka	161	161	0	170
Mateřská škola, Chrudim, u Stadionu	140	140	0	170
Mateřská škola, Chrudim, V. Nejedlého	108	108	0	120
Mateřská škola, Chrudim, Na Valech	54+148	54+148	0	220+158
Mateřská škola, Chrudim, Svatopluka Čecha	123	123	0	135
Mateřská škola, Chrudim, Strojařů	103+25	103+25	0	190+25
Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	477	0	477	630
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	350+242	0	350+24 2	850+400
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	375+117	0	375+11 7	900+500
Základní škola, Chrudim, U Stadionu 756	524	0	524	600
Mateřská škola Kočička Kočí	0+26	0+26	0	0+28
Mateřská škola, Licibořice	24	24	0	25
Základní škola a mateřská škola, Lukavice	52+53	52	0+53	150+60
Mateřská škola, Luže	78+28	78+28	0	106+28
Základní škola, Luže, okres Chrudim	187	0	187	360
Mateřská škola, Mladoňovice	28	28	0	30
Základní škola a mateřská škola Morašice	85	43	42	120
Mateřská škola, Načešice	29	29	0	30
Mateřská škola, Nasavrky	49+24	49+24	0	85+28
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	179	0	179	250
Základní škola a mateřská škola, Orel	28+37	28	37	75+40
Základní škola a mateřská škola, Perálec	44	19	25	75
Mateřská škola, Prachovice	60	60	0	73
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	89	0	89	190
Základní škola a mateřská škola Proseč	276	71	205	520+25
Základní škola a mateřská škola, Prosetín	184	56	128	210
Mateřská škola, Předhradí	25	25	0	25
Základní škola a Mateřská škola, Rabštejnská Lhota	111	40	71	130
Mateřská škola, Ronov nad Doubravou	78	78	0	85
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	211	0	211	300
Mateřská škola, Rosice	54	54	0	150
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	103	0	103	250
Mateřská škola, Řestoky	30	30	0	35
Mateřská škola, Seč	53	53	0	180
Základní škola, Seč, okres Chrudim	0+116	0	0+116	0+120

Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků	0+56	0+56	0	0+62
Mateřská škola, Skuteč, Poršova	44+47	44+47	0	120+55
Základní škola a mateřská škola, Žďárec u Skutče	0+48	0+22	0+26	0+64
Mateřská škola, Slatiňany	132	132	0	137
Základní škola a mateřská škola, Stolany	71	53	18	80
Mateřská škola, Třemošnice	83	83	0	140
Základní škola a Mateřská škola, Tuněchody	50	22	28	60
Mateřská škola, Úhřetice	44	44	0	52
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	42	0	42	45
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	50	0	50	72

zdroj: Výkazy o zařízení činnosti školního stravování k 31.10.2016

Tabulka 26: Evidenční počet pracovníků zařízení školního stravování – ŠJ zřizované obcí

Školní rok	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
2015/2016	238	182,7
2016/2017	238	182

zdroj: Výkazy o zařízení činnosti školního stravování k 31.10.

Tabulka 27: Finanční prostředky ze státního rozpočtu (v tis. Kč) – rok 2016

Druh školy/školského zařízení	Mzdové prostředky celkem	Z toho		Odvody pojistné	Odvody FKSP	ONIV	NIV celkem
		platy	ost. os. náklady				
MŠ	77 155	76 569	586	26 233	1 148	1 028	105 564
ZŠ	175 735	174 141	1 594	59 749	2 612	6 555	244 651
MŠ a ZŠ sloučené	46 373	45 797	576	15 766	686	1 220	64 045
ZUŠ	29 632	28 767	865	10 075	431	137	40 275
ŠJ (samostatné)	8 948	8 803	145	3 042	131	289	12 410
DDM	3 065	2 685	380	1 042	40	79	4 226
Celkem	334 986	330 980	4 006	113 894	4 961	9 069	462 910

zdroj: Normativní rozpis neinvestičních výdajů na přímé náklady na vzdělávání (ÚZ 33 353) na rok 2016 pro Š/ŠZ zřízené obcemi v působnosti Pk (č.j. KrÚ11123/2016 ze 17.02.2016)

Tabulka 27a: Finanční prostředky ze státního rozpočtu (v tis. Kč) – rok 2017

Druh školy/školského zařízení	Mzdové prostředky celkem	Z toho		Odvody pojistné	Odvody FKSP	ONIV	NIV celkem
		platy	ost. os. náklady				
MŠ	85034,943	84365,943	669	28911,881	1687,322	1015,884	116650,030
ZŠ	195615,860	193948,860	1667	66509,394	3878,980	6634,230	272638,464
MŠ a ZŠ sloučené	51711,419	51028,419	683	17581,882	1020,570	1242,393	71556,264
ZUŠ	32275,513	31390,513	885	10973,675	627,811	129,102	44006,101
ŠJ (samostatné)	3541,659	3536,659	5	1204,165	70,734	56,662	4873,220
DDM	3238,193	2868,193	370	1100,985	57,364	78,623	4475,165
Celkem	371417,587	367138,587	4279	126281,982	7342,781	9156,894	514199,244

zdroj: Normativní rozpis neinvestičních výdajů na přímé náklady na vzdělávání (ÚZ 33 353) na rok 2017 pro Š/ŠZ zřízené obcemi v působnosti Pk (č.j. KrÚ 13584/2017 ze 24.02.2017)

Tabulka 28: Přehled počtů asistentů pedagoga, speciálních pedagogů a psychologů ve školách v ORP Chrudim, průměrný přepočtený počet úvazků

Název školy	Asistent pedagoga	Speciální pedagog	Psycholog
ZŠ Luže	0,4		
ZŠ a MŠ Prosetín	0,25		
ZŠ Nasavrky	1		
ZŠ Dr. Malíka, Chrudim	3,086	0,583	
ZŠ a MŠ Rabštejnská Lhota	0,2		
ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče	0,4		
ZŠ Prachovice	1,579		
ZŠ Proseč	1,044		0,5
ZŠ Hrochův Týnec	1,54		
ZŠ Ronov nad Doubravou	0,825		
ZŠ Dr. Peška, Chrudim	0,75		
ZŠ praktická a ZŠ speciální HM	0,426		
MŠ Strojařů, Chrudim	0,716		
ZŠ Smetanova, Skuteč	0,729		
ZŠ Školní náměstí, Chrudim	0,411		
ZŠ Rosice	0,89		
MŠ a ZŠ Morašice	0,4		
ZŠ Komenského, Skuteč	0,5		
MŠ Chrast	0,5		
MŠ Sv. Čecha, Chrudim	2		
ZŠ Chrast	2,325		
ZŠ Slatiňany	2,1	0,417	

Zdroj: Odbor školství, kultury, sportu a památkové péče MěÚ Chrudim

Tabulka 28a: Přehled počtů asistentů pedagoga, speciálních pedagogů a psychologů ve školách v ORP Chrudim, průměrný přepočtený počet úvazků – školní rok 2016/2017

Název školy	Asistent pedagoga	Speciální pedagog	Psycholog
-------------	-------------------	-------------------	-----------

MŠ Bojanov	0,75	0	0
ZŠ Bojanov	0,5	0	0
ZŠ Heřmanův Městec	0,5	0	0
Speciální ZŠ Heřmanův Městec	1,85	0	0
ZŠ a MŠ Horní Bradlo	0,5	0	0
ZŠ Hrochův Týnec	4,0	0	0
MŠ Chrast	2,75	0	0
ZŠ Chrast	3,45	0	0
ZŠ a MŠ Chroustovice	1,35	0	0
MŠ Na Valech, Chrudim	0,8	0	0
MŠ Sv. Čecha, Chrudim	4,75	0	0
MŠ Strojařů, Chrudim	2	0	0
ZŠ Dr. Malíka, Chrudim	6,3	0,5	0
ZŠ Dr. Peška, Chrudim	0,75	0	0
ZŠ Školní náměstí, Chrudim	3,1	0	0
ZŠ U Stadionu, Chrudim	0,6	0	0
ZŠ Luže	1,25	0	0
MŠ Mladoňovice	1	0	0
ZŠ a MŠ Morašice	1	0	0
ZŠ Nasavrky	1,4	0	0
ZŠ a MŠ Perálec	0,5	0	0
MŠ Prachovice	0,5	0	0
ZŠ Prachovice	3,5	0	0
ZŠ a MŠ Proseč	1,95	0,5	0
ZŠ a MŠ Prosetín	2,6	0	0
ZŠ a MŠ Rabštejnská Lhota	0,65	0	0
ZŠ Ronov nad Doubravou	0,9	0	0
MŠ Rosice	0,6	0	0
ZŠ Rosice	3,3	0	0
ZŠ Seč	3,3	0	0
MŠ Poršova, Skuteč	1,87	0	0
ZŠ a MŠ Žďárec u Skutče	0,55	0	0
ZŠ Komenského, Skuteč	2,6	0,5	0
ZŠ Smetanova, Skuteč	1,2	0,5	0
MŠ Slatiňany	1	0	0
ZŠ Slatiňany	2,56	0,5	0
ZŠ a MŠ Stolany	0,6	0	0
ZŠ Třemošnice	0,5	0	0
ZŠ Vejvanovice	0,6	0	0

Zdroj: Výkaz o ředitelství škol k30. 9. 2016, odd. XIV.

Tabulka 29: Přehled vybraných informací z webových stránek škol ² (školní klub, školní družina, poradna, zahrada, projekty)

Plný název	šk. klub	družina	poradna	zahrada	EU projekt 1	EU projekt 2
Dětský domov se školou, středisko výchovné péče a základní škola, Chrudim, Čáslavská 624	N/A	N/A	N/A	N/A	EU-Peníze školám	N/A
Mateřská škola a Základní škola Na rovině v Chrudimi	N/A	ANO	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola Běstvína, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola Děvčátka Momo	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola Kočička Kočí, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola Mladoňovice, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola Načešice, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I.	
MATEŘSKÁ ŠKOLA PŘEDHRADÍ, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	Učíme se hrou	
Mateřská škola Řestoky, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	ANO	N/A	
Mateřská škola Slatiňany, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	Personální podpora - Mateřská škola Slatiňany, okres Chrudim, Švermova 693, 538 21 Slatiňany	
Mateřská škola U Sovičky Chrudim s.r.o.	ANO	N/A	N/A	N/A	Dětský klub EDDA OPZ/1.2/013/0000211.	
Mateřská škola Úhřetice okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	MŠ Úhřetice 22	
Mateřská škola, Bítovany, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	

² Vysvětlivky: ANO – na webových stránkách je informace uvedena, N/A – na webových stránkách informace nenalezena, stav k 31.8.2017

Mateřská škola, Bojanov, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Bylany, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jiráskova 842	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Heřmanův Městec, Jonášova 726	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Chrast, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Chrudim 2, Dr. Jana Malíka 765	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Chrudim 2, Na Valech 693	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Chrudim 3, Sv. Čecha 345	N/A	N/A	N/A	N/A	Personální podpora - MŠ, Chrudim 3, sv. Čecha345	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání na období od 1.9.2016 do 31.8.2019
Mateřská škola, Chrudim 3, U Stadionu 755	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Chrudim 3, Víta Nejedlého 769	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846	N/A	N/A	ANO	ANO	Personální podpora - Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846	
Mateřská škola, Licibořice, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Luže, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Nasavrky, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Prachovice, Školní č.116, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Rosice, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	MŠ Rosice 22	
Mateřská škola, Seč, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Skuteč, Osady Ležáků 767, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Mateřská škola, Skuteč, Poršova ulice 240, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	

Mateřská škola, Třemošnice, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Speciální základní škola Chrudim	N/A	ANO	ANO	N/A	Projekt Stimulace, příležitost, úspěch	Dotkněte se inovací
Speciální základní škola Skuteč	N/A	ANO	ANO	N/A	N/A	
Základní škola a Mateřská škola Horní Bradlo, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	EU-Peníze školám	Výzva č. 02_16_022 Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování Šablony pro MŠ a ZŠ I.
Základní škola a mateřská škola Lukavice, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	výzva č 51	
Základní škola a mateřská škola Morašice okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	EU-PENÍZE DO ŠKOL	
Základní škola a mateřská škola Perálec 71, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	N/A	EU-Peníze školám	Ovoce do škol
Základní škola a mateřská škola Proseč	Parlament	ANO	ANO	ano (http://www.zsprasec.cz/skola/projekty/arborum-a-ekozahrada)		
Základní škola a mateřská škola Prosetín	Parlament	ANO	ANO	N/A	Rozvoj počítačové gramotnosti na českých školách	
Základní škola a Mateřská škola při Hamzově odborné léčebně pro děti a dospělé Luže, Košumberk 37	N/A	N/A	N/A	N/A	EU-Peníze školám	EU-výzva č.51
Základní škola a Mateřská škola Rabštejnská Lhota, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	EU-Peníze školám	Ovoce do škol

Základní škola a mateřská škola Stolany	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Základní škola a Mateřská škola Tuněchody, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	N/A	
Základní škola a mateřská škola Žďárec u Skutče, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	EU-Peníze školám	Ovoce do škol
Základní škola a mateřská škola, Orel, okres Chrudim	N/A	N/A	N/A	ano	N/A	
Základní škola a Střední škola Bohemia s.r.o.	N/A	N/A	N/A	N/A	Ovoce a zelenina do škol	Projekt výzva č. 56: Jazykově - Čtenářské dílny, Studijní pobyt pedagoga v Anglii
Základní škola Heřmanův Městec, okres Chrudim	klub objevitelů	ANO	ANO	N/A	Výzva 56 - "S angličtinou do Evropy"	Výzva 57 –"Rozvoj technických dovedností žáků"
Základní škola praktická a základní škola speciální Heřmanův Městec	N/A	ANO	N/A	N/A	EU-Peníze do škol	Vyrábíme řízené modely
Základní škola Ronov nad Doubravou, okres Chrudim	školní parlament	ANO	ANO	N/A	EU-Peníze školám	
Základní škola Slatiňany, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	ANO (http://www.zsslatinany.net/prirodni-zahrada)	Rozumíme penězům	Ovoce do škol
Základní škola T. G. Masaryka a mateřská škola, Chroustovice, okres Chrudim		ANO	ANO	N/A	N/A	
Základní škola Vejvanovice, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	Pracovní listy -projekt EU	
Základní škola, Bojanov, okres Chrudim	Parlament	ANO	ANO	N/A	Rozumíme penězům	Mléko do škol
Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim	školní	ANO	ANO	N/A	Personální podpora	EU-peníze školám

	klub				Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_02/2/0005152.	
Základní škola, Chrast, okres Chrudim	ANO	ANO	ANO	N/A	Rozumíme penězům	Výzva č.57 – OPVK – Počáteční vzdělávání
Základní škola, Chrudim, Dr. Malíka 958	N/A	ANO	N/A	N/A	Program rozvoje kompetencí - ProRoK	
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768	školní parlament	ANO	ANO	N/A	EU-Peníze školám	výzva č. 56 a č 57
Základní škola, Chrudim, Školní náměstí 6	ANO	ANO	ANO	N/A	Do života interaktivně - CZ.1.07/1.4.00/21.2985	
Základní škola, Chrudim, U Stadionu 756	MFK	ANO	N/A	N/A	N/A	N/A
Základní škola, Luže, okres Chrudim		ANO	ANO	N/A	N/A	
Základní škola, Nasavrky, okres Chrudim	N/A	ANO	ANO		EU-Peníze do škol	Ovoce do škol
Základní škola, Prachovice, okres Chrudim	školní parlament	ANO	ANO	N/A	Projekt č. CZ.1.07/1.1.00/56.0605 Jazyková gramotnost učitelů i žáků	Projekt č. CZ.1.07/1.1.00/57.1100 Rozvoj manuální zručnosti žáků
Základní škola, Rosice, okres Chrudim	Parlament	ANO	ANO	N/A	peníze školám	
Základní škola, Seč, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	Tablety do škol	Vzdělávání pro venkov
Základní škola, Skuteč, Komenského 150, okres Chrudim	Parlament	N/A	ANO	N/A	Projekt CZ.03.1.8.0.15_121.0477 5, Veřejně prospěšné práce	
Základní škola, Skuteč, Smetanova 304, okres Chrudim	ANO	ANO	N/A	N/A	N/A	
Základní škola, Třemošnice, okres Chrudim	N/A	ANO	ANO	N/A	Erasmus	Mléko do škol
Základní škola, Zaječice, okres Chrudim	N/A	ANO	N/A	N/A	Naše hravá škola	Ovoce do škol

Zdroj: vlastní zpracování

[Aktualizovaný seznam škol zapojených v projektu včetně kontaktů.](#)

1.1.4.2 Problematika speciálního školství

Speciální základní škola Chrudim Speciální základní škola Skuteč

1. oblast - aktuální problémy speciálních škol v ORP Chrudim

- finanční prostředky na asistenta pedagoga a druhého pedagogického pracovníka ve třídě jsou v současné době zajišťovány v plné výši prostřednictvím navýšených finančních nákladů z rozpočtu MŠMT, tím je aktuálně řešen nedostatek financí na tuto pozici
- osobní asistenti by opravdu měli být hrazeni jako sociální služba, ÚP může, ale nemusí, na tyto pracovní pozice schvalovat finanční příspěvky, je tedy třeba změna podmínek Úřadu práce v poskytování příspěvků na osobní asistenty, bohužel MPSV přenechává odpovědnost resortu MŠMT
- terénní pracovníci by měli mít kvalifikaci sociálních pedagogů.
- úpravy školního vzdělávacího programu nejpozději do 1. 9. 2018, k podrobnostem o vzdělávání žáků ve škole pro žáky s mentálním postižením od 1. 9. 2016: panuje rozdíl mezi I. stupněm (individuální vzdělávací program podle RVP pro ZV), a II. stupněm (dobíhající program ZV LMP),
- k problematice v oblasti speciálně pedagogického poradenství - situaci komplikuje nedostatek pracovníků ve školských poradenských zařízeních, nepřesné nebo odlišné výklady v oblasti inkluze, apod.
- řešení výchovných problémů - potřeba školního psychologa a terénního pracovníka pro práci s rodinami, avšak speciální školy jsou většinou vyloučeny z možnosti čerpání velké části dotací z OPVV

2. oblast - potřeby speciálních škol, žáků a pedagogů v ORP Chrudim

Mezi požadované potřeby je možné zařadit: kamerový systém do školy, interaktivní tabule, iPady (tablety), kuličkový bazén, kuchyňské linky na výuku PV, pomůcky na výuku AJ (učíme povinně podle nového RVP ZV od 1.9.2016 3 hodiny ve 3. r., 3 hodiny ve 4.r., 3 hodiny v 5. ročníku) - PC programy, učebnice, pracovní sešity, vzdělávání pedagogů, kompenzační pomůcky - speciální židle a lavice, vozíky, přebalovací pult, dovybavení místnosti snoezelen³, pomůcky pro rozvoj matematické gramotnosti, venkovní výtahy, vybavení zahrady a školního hřiště, vybavení pracovních dílen, apod.

3. oblast - seznam volných speciálních pedagogů

Jedná se o tzv.: "Burzu", pedagogům v území, kdy bude k dispozici kontakt, kam mohou poslat případnou nabídku svých odborných služeb.

---

³ Je speciálně upravená místnost, ve které lze využít technického vybavení k multismyslové stimulaci, jako jsou bublinkové vodní sloupky, hvězdné nebe, projektory s olejovými nebo tematickými kotoučky, optická vlákna, aroma lampa, zrcadlová koule, speciální pohodlný měkký nábytek a další. Pomůcky slouží ke stimulaci smyslů nebo k relaxaci. Důležitým prvkem Snoezelen-MSE prostředí je jeho variabilita, je využíváno pro všechny věkové skupiny.

Aktuálně jsou v území využívány následující možnosti:

Získávání odborné kvalifikace pedagogických pracovníků (§ 6 – 21 Zákona o pedagogických pracovnících): získání nebo doplnění příslušné kvalifikace, která umožňuje zaměstnanci zastávat určitou pracovní pozici, buď na střední, VOŠ nebo vysoké škole (např. učitel MŠ, vychovatel, učitel, speciální pedagog apod.)

DVPP (§ 24 Zákona o pedagogických pracovnících): toto studium slouží ke zvyšování kvalifikace (rozumí se též získání nebo rozšíření kvalifikace). Studium se uskutečňuje na VŠ, v zařízeních pro DVPP, samostudiem. Jako doklad o absolvování slouží osvědčení vydané vzdělávací institucí. Jedná se o:

- doplnění pedagogické způsobilosti
- studium pro asistenty pedagoga
- studium k rozšíření odborné kvalifikace
- studium pro ředitele škol
- studium pro výchovné poradce
- studium k výkonu specializovaných činností (koordinátor ICT, koordinátor ŠVP, metodik prevence apod.)

4. oblast - prostupnost mezi běžnou a speciální školou z hlediska pedagogických pracovníků

zákon o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb. v platném znění

běžná ZŠ - učitel 1. stupně § 7 (1), učitel 2. stupně § 8 (1)

škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (ZŠ praktická, ZŠ speciální) - učitel 1. stupně § 7 (2), učitel 2. stupně § 8 (2)

Pokud by chtěl učitel ze speciální školy učit na běžné škole:

- mohl by na běžné základní škole zastávat pracovní pozici speciálního pedagoga a pracovat s žáky se SVP
- pokud má kvalifikaci speciálního pedagoga s rozšířenou výukou didaktik pro školu s žáky se SVP, pak by si musel doplnit pedagogickou způsobilost pro výuku žáků na běžné základní škole

Pokud by chtěl učitel z běžné základní školy učit ve škole speciální:

- je nutné doplnění studia speciální pedagogiky buď v bakalářském studijním programu, nebo v rámci dvouletého celoživotního vzdělávání

Vzhledem k **aktuálnímu nedostatku speciálních pedagogů v území** je třeba podporovat všechny varianty spolupráce včetně varianty budování týmů tzv. flying teachers pro území ORP.

1.1.4.3 Základní umělecké vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Aktuální stav k r. 2015

V ORP Chrudim je 6 základních uměleckých škol (Chrudim, Heřmanův Městec, Slatiňany, Chrast, Luže, Skuteč), které vzdělávají celkem 2 720 žáků v těchto oborech: hudebním (1 664), výtvarném (609), tanečním (336) a literárně dramatickém (88). Na všech školách

probíhá výuka převážně formou přípravného a základního studia, pouze na ZUŠ Chrudim také formou studia pro dospělé (23 žáků).

Základní umělecké školy poskytují žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru a připravují je po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Na prvním místě je výchova kulturně vzdělaných mladých lidí, kteří budou předávat své poznatky a zkušenosti dalším generacím. Nedílnou součástí vzdělávání je formování osobnosti žáka k zodpovědnosti a pracovitosti nejen v oblasti umění a povinnostem ve škole, ale i ke stěžejním hodnotám životním a lidským. Důležitým cílem je také motivovat žáky k celoživotnímu učení.

Základní umělecké školy se významně podílejí na kulturním životě svých měst, spolupracují se zřizovateli, mateřskými, základními i středními školami a dalšími subjekty.

Aktuální potřeby ZUŠ

Největším současným problémem, který řeší všichni ředitelé ZUŠ v ORP Chrudim, je nedostatek financí na mzdy zaměstnanců. Vinou přísného krajského normativu nemohou školy uspokojit všechny zájemce o umělecké vzdělávání, přestože jejich počet neustále roste. Ze stejného důvodu je velmi obtížné také naplňovat školní vzdělávací programy, které jsou pro školy závazné.

Většina budov, kde základní umělecké školy v ORP Chrudim sídlí, postupně prochází nebo bude procházet obnovou - v každém městě jinak (od menších úprav až po rozsáhlé rekonstrukce). V některých školách řeší nemoderní vybavení učeben nebo nevyhovující prostory pro výtvarný obor, jiné zastaralé nástrojové vybavení (především klavíry).

Propojenost s opatřeními MAP

Z projektu OP VVV (operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání) lze propojenost se ZUŠ nalézt v těchto oblastech:

III. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

Poskytování materiální a metodické pomoci školám a učitelům při šíření inovativních výukových strategií (celoškolní projekty - např. muzikál, realizovaný ve spolupráci všech oborů, popř. se ZŠ a MŠ), které by rozvíjely motivaci k učení po celý život a umožnily by rozvíjet u žáků klíčové kompetence (proniknutí do struktury a obsahu uměleckého díla, zapojení do společných uměleckých aktivit a uvědomění si své odpovědnosti za společné dílo, přispívání k vytváření a uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím).

IV. Podpora polytechnického vzdělávání

Vybavení výtvarných ateliérů jednoduchými ručními nástroji a spotřebním materiálem, které by byly využívány pro rozvoj manuální zručnosti (např. modelování).

VI. Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků

Vybavení škol počítači s programy, které by přinesly nové možnosti do výuky (notační programy, grafické a designové programy, programy pro úpravu fotografií, programy pro nahrávání a zpracování audio i videonahrávek atd.), popř. interaktivními tabulemi.

VII. Rozvoj infrastruktury

Stavební úpravy a rekonstrukce budov nebo jednotlivých tříd, bezbariérové stavební úpravy, udržovací práce, modernizace pláště budov, zateplení budov.

1.1.4.4 Neformální a zájmové vzdělávání, jeho dostupnost a rozbor v řešeném území

Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání se uskutečňuje mimo formální vzdělávací systém a nevede k ucelenému školskému vzdělání, zatímco formální vzdělávání vede k dosažení určitého stupně vzdělání doloženého certifikátem, např. vysvědčením, diplomem.

Jedná se o organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému, které zájemcům nabízí záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Tyto aktivity bývají zpravidla dobrovolné.

Organizátory jsou sdružení dětí a mládeže a další nestátní neziskové organizace (NNO), školská zařízení pro zájmové vzdělávání – především střediska volného času, vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další.

Neformální vzdělávání se realizuje formou kurzů, seminářů, školení apod. Zahrnuje např. kurzy cizích jazyků, počítačové kurzy, kurzy autoškol a jiné, ale rovněž krátkodobá školení a přednášky.

Zájmové vzdělávání

Zájmové vzdělávání poskytují školy, mimoškolní vzdělávací instituce a různé instituce neformálního vzdělávání (knihovny, muzea, galerie, aj.). Podle obsahu se zájmové vzdělávání soustřeďuje na různé typy: kulturní a estetická výchova, pohybová a sportovní výchova, zdravotní výchova, environmentální výchova, vědecko-technické vzdělávání, jazykové vzdělávání, náboženská a duchovní výchova.

Směřuje k účelnému naplnění volného času a umožňuje lidem získat vědomosti a dovednosti mimo školní vzdělávání.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje také ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech. Střediska volného času se dále podílejí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a ve spolupráci se školami a dalšími institucemi. Toto vzdělávání je právně ukotveno v zákoně č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a je zde definováno v § 111 jako vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

Zájmové vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, zabývá se však aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, zajišťuje duševní hygienu, má funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní, zdravotní (relaxační a regenerační), sociální a preventivní, rozvíjí schopnosti, znalosti, dovednosti, talent, upevňuje sociální vztahy.

Zájmové vzdělávání stejně jako neformální vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení.

Přehled organizací zájmového a neformálního vzdělávání je přílohou č. 1 dokumentu.

Dům dětí a mládeže (DDM)

Na území ORP Chrudim se nachází pouze dvě střediska volného času – Dům dětí a mládeže Chrudim a Dům dětí a mládeže Heřmanův Městec. Obě jsou zřizované obcemi. Není zde jiný zřizovatel.

Dům dětí a mládeže Heřmanův Městec nabízí zábavné akce, výlety a kroužky. Provoz rybářského, keramického, modelářského a tanečního kroužku. v současné době také DDM HM provozuje školní družinu pro děti a v letních měsících pořádá příměstský tábor. ve školním roce 2015/2016 DDM Heřmanův Městec nabízel 34 kroužků, které zajišťovalo 23 pracovníků.

Dům dětí a mládeže Chrudim nabízí zájmové kroužky, akce a výlety pro děti, mládež a rodiče, výukové programy pro MŠ a ZŠ (keramické, výtvarné, sportovní a taneční). Pořádá vědomostní soutěže a olympiády, sportovní soutěže. v období prázdnin pořádá příměstské a pobytové tábory (tematicky zaměřené, plavecké, taneční a sportovní soustředění).

Ve školním roce 2015/2016 pracovalo v DDM 35 vedoucích v 52 zájmových kroužcích. Tyto kroužky navštěvovalo 732 dětí. Na další spolupráci se podílelo 46 pedagogů, rozhodčích, trenérů a dalších dospělých.

Pro další období chtějí obě DDM nadále podporovat a zkvalitňovat stávající činnost, nabízet nové programy. K tomu je zapotřebí další vybavení pomůckami a zajištění příjemné atmosféry pro klienty, kteří v DDM tráví svůj volný čas.

DDM Heřmanův Městec

V novém období chce DDM HM rozšířit kapacity školní družiny a i příměstského tábora, daný projekt chce realizovat prostřednictvím SCLLD MAS ŽR, programový rámec OP Zaměstnanost, opatření 4 Prorodinná opatření.

Další projekty, dle zásobníku projektů, které potřebuje DDM HM realizovat, jsou:

- Bezbariérovost DDM
- Počítačová a jazyková učebna – její rekonstrukce a vybavení pomůckami
- Vybavení technické učebny

DDM Chrudim

Pro potřeby DDM Chrudim bychom rádi zrealizovali následující projektové záměry:

- výměna oken (budova)
- doplnění hracích prvků, vybudování venkovního posezení (zahrada)
- oprava venkovního schodiště u venkovní verandy (zahrada)
- vybavení (HW a SW) počítačové učebny (ZK PC práce)
- rozšíření vybavení pro výuku jazyků (zájmový kroužek angličtina)
- vybavení pro zkoumání a výuku - přírodověda, biologie (soutěže, zájmová práce dětí)

PALETA

Ekocentrum [PALETA](#) je občanské sdružení zabývající se ekologickou výchovou se zvláštním důrazem na působení na děti a mládež. Od roku 2004 je Krajským koordinátorem Environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Pardubického kraje. Pobočka Chrudim reprezentuje významnou organizaci na území ORP v oblasti zájmového a celoživotního vzdělávání.

1.1.4.5 Komunitní školy

Charakteristika v území – jejich činnost spočívá v nabídce zajímavých kroužků a kurzů pro všechny generace. Stav v území odpovídá situaci v Česku, neboť komunitní aktivity probíhají na základních školách. Nejčastěji se jedná o celoživotní vzdělávání dospělých, kulturní a osvětové akce, rozvoj dobrovolnictví dětí či zapojení jejich rodičů.

1. komunitní škola v Pardubickém kraji vznikla v Rosicích u Chrasti - [KOS Rosice](#), již v r. 2009.

Dále zde působí Chrast – [KOŠ Chrast](#) a Hrochův Týnec – [KŠ Hrochův Týnec](#).

Komunitní školy svým charakterem sice umožňují sdílení zkušeností a dobré praxe, využití prvků komunitního plánování, a tím podporují společný dialog mezi NNO, podnikateli, zastupiteli a veřejností, avšak tento rozměr je na území dosud nevyužíván, spolupráce komunitních škol je víceméně nahodilá, ojedinělá. Éra nadšení z této formy vzdělávání (vrchol zájmu je uváděn v r. 2013) jakoby upadá především v důsledku malé propagace často výborných a pro menší obce doslova nezbytných aktivit. Problémem je často jak nedostatek personálních kapacit, tak finančních zdrojů na podporu zajištění činnosti.

V území se začíná uvažovat o variantách spolupráce s komunitními centry na podporu sociálního začleňování (jsme území označené jako SVL-sociálně vyloučené lokality), minimálně lze konstatovat otevření diskuse o vzdělávání v komunitách a posilování respektu ke komunitnímu přístupu ve vzdělávání a při prohlubování spolupráce se školami a dalšími subjekty aktivními v této oblasti. Relativně nová je spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování (od r. 2015) Dále je téma komunitních škol spojeno s plánováním dostupnosti, potřebnosti vzdělávacích a zájmových služeb v dané obci a v návaznosti na tvorbu rozvojových dokumentů obcí, které oblast kultury a vzdělávání zahrnují.

Pro území a diskusi v MAP je zajímavý fakt, že komunitní školy získávají peníze z dotací, grantů, od svého zřizovatele, sponzorů nebo i z výnosů komunitních aktivit. Lze konstatovat, že školy sice mají pozici komunitního koordinátora, ale na minimální (tudíž nedostatečný) úvazek.

Potěšitelný je fakt, že principy komunitní školy naplňuje i řada dalších škol v území jak státních, tak soukromých, např. ZŠ Prosetín, na rovině Chrudim, ZŠ U Stadionu apod. Zajímavá je též spolupráce s Ekocentrem [PALETA](#), které jako koordinátor EVVO v Pardubickém kraji pomáhalo např. s projektem komunitního kompostování na sídlišti, což je typický příklad komunitního přístupu v praxi.

1.1.4.6 Vzdělávací farmy

Na území ORP působí též Sociální farma Lozice [SYYR.cz](#).

Sociální farma Lozice propojuje zemědělské činnosti se vzdělávacími, environmentálními a kulturními aktivitami a nabízí možnost pracovního uplatnění lidem se specifickými potřebami. Naším cílem je vytvářet podmínky ke spojování člověka 21. století s krajinou a k rozvoji potenciálu jednotlivých lidských bytostí i venkovského prostoru jako celku. Rozvoj spolupráce škol a zemědělských podniků aktuálně probíhá v rámci projektu „Učíme se na statku“ (pravidelná spolupráce a účast škol na životě farmy, rozvoj již založeného sadu starých krajových ovocných odrůd, podpora dobrovolnických projektů – workcampy pro skupiny i jednotlivce a do budoucna zbudování ovocné stezky).

1.1.5 Problematika školství v území ORP Chrudim

Následující kapitola jednak upřesňuje aktuální funkce Odboru školství Chrudim (OŠ) a jednak mapuje problematiska místa dotčeného území-na základě dotazníkových šetření, činnosti pracovních skupin, individuálních rozhovorů se zapojenými partnery a dalších podkladů realizačního týmu.⁴

Funkce Odboru školství Chrudim probíhá po dvou liniích:

1) u škol zřizovaných městem Chrudim (4 ZŠ, 6 MŠ, 1 ZUŠ, 1 DDM) plní funkci zřizovatele, s čímž je spojeno mnoho činností, např. zasílání příspěvků na provoz, konkursy na ředitele, stanovení platového výměru ředitelům škol, změny ve zřizovacích listinách.

2) u škol v rámci ORP Chrudim zřizovaných jinou obcí či městem je pro tyto školy v oblasti financování mzdových prostředků metodikem a mezičlánkem mezi školou a krajským úřadem, příp. MŠMT (kontroluje výkazy, které jsou východiskem pro stanovení rozpočtu na platy)

U škol zřizovaných obcí či městem platí, že provozní náklady hradí zřizovatel a mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu prostřednictvím krajského úřadu. Ovšem existuje případ, kdy mzdové prostředky hradí rovněž zřizovatel, a to v případě, kdy počet žáků ve škole je nižší než počty stanovené vyhláškou (vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky), pak musí zřizovatel udělit výjimku a chybějící finance dokrýt ze svého rozpočtu.

Na odbor školství Chrudim se často též obracejí s žádostí o konzultaci starostové malých obcí, neboť není v jejich možnostech obsáhnout veškerou školskou legislativu. Z pohledu odboru vnímáme problém, že někteří starostové obcí přistupují k povinnostem, které jim vyplývají ze školského zákona, poněkud laxně. Na druhou stranu je postavení starostů malých obcí, které nemají vlastní ZŠ ani MŠ, nezáviděníhodné. Školský zákon totiž stanoví, že obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území. Obec toto může zajistit dvěma způsoby: 1) zřídí základní školu, 2) zajistí plnění povinné školní docházky. Tam, kde zřízení školy nepřipadá v úvahu, měla by se tato obec dohodnout s jinou obcí na plnění povinné školní docházky. Bohužel se již několikrát opakovala situace, kdy volala zoufalá maminka, že byla s dítětem u zápisu v základní škole v jiné obci (protože jejich obec školu nezřizuje) a bylo jí sděleno, že dítě nepřijmou. Příčina uvedené situace pak spočívá v tom, že buď je v obci nový starosta, který se rozhodl, že bude fungovat dál stejným způsobem jako v minulosti, anebo se zkrátka spoléhá na to, že když "jeho" děti celé roky chodily do školy v obci "XY", tak to tak bude

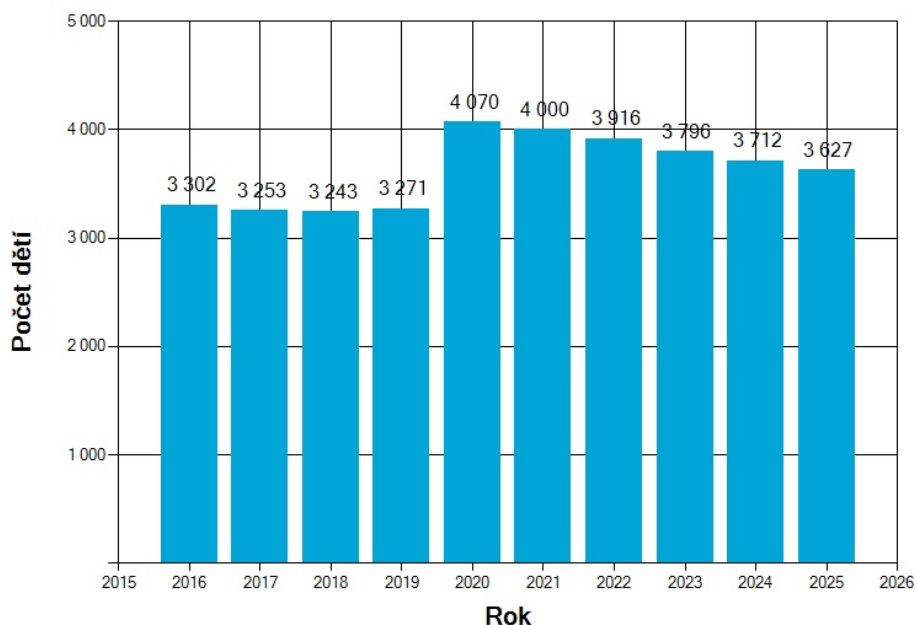
---

⁴ Realizační tým si je vědom souběžného užívání termínů okres a ORP. Důvodem je nedostupnost vykazovaných dat pouze za ORP.

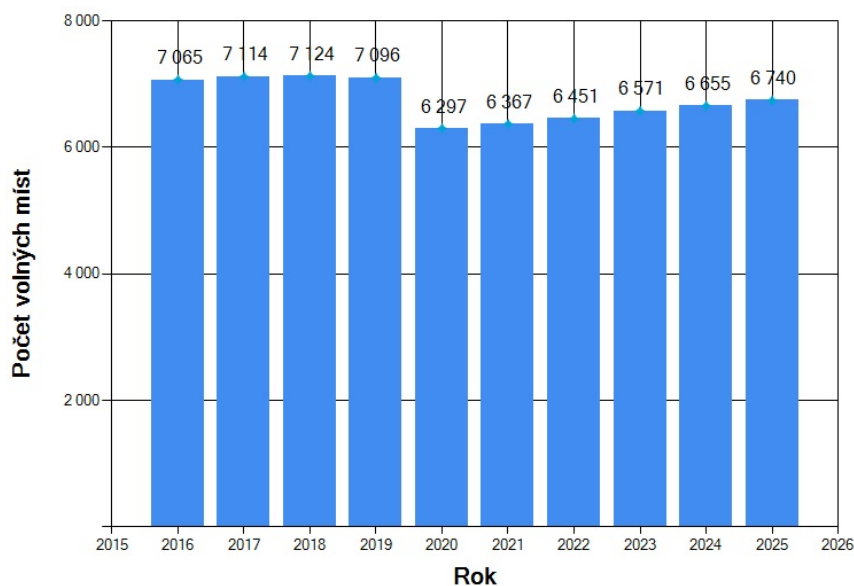
i nadále. Ovšem pokud kapacita školy nestačí, děti z cizích obcí budou prvními, které budou odmítnuty. Obdobně to platí i u mateřských škol, kde od následujícího školního roku (září 2017) bude povinný poslední rok před zahájením povinné školní docházky. Každé dítě by dle zákona mělo mít svoji spádovou školu, kde má jistotu přijetí, ovšem bohužel tomu tak není.

1.1.5.1 Predikce vývoje počtu dětí

Obrázek 4: Odhad vývoje počtu volných míst v MŠ

Obrázek 5: Odhad vývoje počtu volných míst v ZŠ

Situaci vyplývající z výše uvedených grafů je nezbytné zohlednit při dalším plánování rozvoje mateřských a základních škol.

1.1.5.2 Aktuální informace ke školským obvodům a plnění povinné školní docházky

1) z pohledu rodiče:

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku. (§ 36 odst. 4 ŠZ). Pokud zákonný zástupce dítě k zápisu k povinné školní docházce nepřihlásí, dopustí se přestupku (§ 180a, odst. 3, písm. a) ŠZ) a vystavuje se pokutě až do výše 5.000,- Kč.

2) z pohledu obce:

Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území (příp. umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy). Obec tyto podmínky zajistí buď zřízením základní školy nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí (§ 178 ŠZ). Pokud území obce nespadá pod školský obvod a je ohroženo plnění povinné školní docházky dítěte, krajský úřad opatřením obecné povahy pro toto území vytvoří nebo na ně rozšíří školský obvod.

Pokud obec zřizuje více než jednu školu - musí si pro jednotlivé školy stanovit obvod (totéž nyní platí i pro školky). Obce to řeší formou obecně závazných vyhlášek, které schvaluje zastupitelstvo.

Pro naše ORP (Chrudim) OŠ opakovaně v posledních letech svolával porady starostů, kde jsme mimo jiné vysvětlovali problematiku menších obcí, kde nemají školu, školku; vysvětloval, že pokud ji nepostaví, tak si musí uzavřít dohodu s nějakou okolní obcí, která požadované školské zařízení má. Problém je i v tom, že před novelou bylo ve školském zákoně ustanovení, které říkalo, že za uvedenou dohodu mají dotčené okolní obce platit, toto ustanovení však bylo vypuštěno s odkazem na nástup RUD (rozpočtové určení daní), od kterého se očekávalo, že náklady na žáka obci pokryje. Dohoda, kterou nabízí město Chrudim, je koncipována tak, že na konci roku (rozuměj kalendářního) se spočítá, zda RUD na žáka pokrylo náklady - pokud ne a rozdíl je větší než 100 Kč na žáka, tak okolní obec, která dohodu s Chrudimí uzavřela, tento rozdíl doplatí.

Starosta musí hledat a komunikovat tak dlouho, až některá okolní obec dohodu uzavře. Ale pokud někomu chybí děti a má volnou kapacitu, tak logicky rád dohodu uzavře, naopak těžko to lze očekávat od obce, které vychází kapacita jejího školského zařízení pro děti z území obce. Pokud by přijala okolních dětí více, pak by sama mohla potřebovat v okolí zajistit místo pro své děti.

Pro naše ORP (Chrudim) se členové realizačního týmu (manažeři MAS) opakovaně v posledních letech účastní jednání svazků obcí (a také se starostové účastní valných hromad jednotlivých MAS), kde byla problematika menších obcí vysvětlována.

3) z pohledu školy:

Ředitel stanoví kritéria pro přijetí s tím, že přednostně se přijímají děti ze spádové oblasti a další děti přijme na základě losování. Ředitel školy by měl před zápisem zveřejnit, kolik bude otevírat prvních tříd a kolik dětí celkem přijme - pak už mu krajský úřad nemůže do školy poslat děti, které nemají spádovost (viz odstavec výše).

V MŠ je situace obdobná - od 1. 1. 2017 již nastala povinnost stanovit školské obvody (pro případ, že je v obci více než jedna MŠ) a obec má povinnost zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3. Nyní to platí pro předškoláky (ale předškolní docházka ještě není povinná, od 1. 1. 2017 je to pro děti, které od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dosáhnou pátého roku věku, od 1. 9. 2017 pro děti, které dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku, od 1. 9. 2018 nejméně třetího roku věku a od 1. 9. 2020 nejméně druhého roku věku. V praxi to znamená, že nyní se v Chrudimi do MŠ dostanou předškoláci z jakékoliv obce, protože mají absolutní přednost, ale s postupným snižováním věkové hranice dojde k tomu, že od 1. 9. 2020 budou mít dvouleté děti s trvalým pobytem v obci, která MŠ zřizuje, přednost před předškoláky z cizích obcí.

Z pohledu rodiče je to tak, že je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Opět pokud zákonný zástupce dítě nepřihlásí, dopustí se přestupku (stejně jako u ZŠ)

Dostupnost informací pro rodiče: rodiče se na stránkách MŠ, ZŠ dozví, kdy je zápis, jaká má daná škola kritéria k přijetí, případně počet volných míst. Rodič může přihlásit dítě do kterékoliv školy. Pokud to není škola spádová, oznámí tuto skutečnost ředitel nespádové školy řediteli školy spádové. Před zápisem ředitel ZŠ/MŠ dostane od obce seznam dětí, které by měly v daném roce přijít k zápisu (u MŠ pouze předškoláci) a v případě, že se nedostaví a ani se nedozví, že by dítě nastoupilo do jiné školy, měl by to ředitel nahlásit na OSPOD⁵.

Dohody mezi obcemi není povinnost nikde vyvěšovat. Pokud by rodič nevěděl, jaké dohody má obec uzavřené, musí se dotázat přímo na obci.

Přehled smluv uzavřených mezi jednotlivými obcemi v rámci ORP Chrudim

smlouvy MŠ:

- Dvakačovice – Úhřetice
- Honbice – Chrast
- Horka – Chrast
- Hroubovice – Chrast
- Smrček – Chrast
- Trojovice – Chrast
- Vejvanovice – Úhřetice

smlouvy ZŠ:

- Bítovany – Chrudim
- Ctětín – Slatiňany

---

⁵ Orgán sociálně-právní ochrany dětí

- Dvakačovice – Chrudim
- Hluboká – Perálec
- Kočí – Slatiňany
- Lány – Chrudim
- Mladoňovice – Chrudim
- Nabočany – Chrudim
- Rozhovice – Chrudim
- Sobětuchy - Chrudim, Slatiňany
- Svídnice – Chrudim, Slatiňany
- Úhřetice – Chrudim
- Vápenný Podol – Chrudim
- Zderaz – Perálec
- Žumberk – Chrudim

Zástupkyně odboru školství (2) jsou členy realizačního týmu MAP, i díky tomu je možné přesněji vymezit aktuální problémová témata a hledat efektivní řešení včetně lepší dostupnosti informací pro veřejnost.

1.1.5.3 Problematika školských rad

Školská rada je orgánem školy, který umožňuje zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Zřizují se při základních, středních a vyšších odborných školách. Pokud je součástí právnické osoby více těchto škol, je možné zřídit jednu školskou radu.

Školskou radu zřizuje zřizovatel, který zároveň stanoví počet jejích členů a vydá její volební řád. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci a studenti a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. Členem školské rady nemůže být ředitel školy. Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí a nejsou zřízeny v právní formě školské právnické osoby, plní úkoly zřizovatele podle věty první a druhé ředitel školy.

Týž člen školské rady nemůže být současně jmenován zřizovatelem, zvolen zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky a studenty nebo zvolen pedagogickými pracovníky školy. Pedagogický pracovník školy nemůže být zvolen za člena školské rady této školy zákonnými zástupci nezletilých žáků a zletilými žáky a studenty ani jmenován zřizovatelem nebo ředitelem školy.

Ředitel školy zajistí v souladu s volebním řádem řádné uskutečnění voleb do školské rady.

Nezvolí-li zákonní zástupci nezletilých žáků nebo zletilí žáci a studenti stanovený počet členů školské rady ani na základě opakované výzvy, jmenuje zbývající členy školské rady ředitel školy.

Funkční období členů školské rady je tři roky.

Školská rada zasedá nejméně dvakrát ročně; zasedání školské rady svolává její předseda, první zasedání školské rady svolává ředitel školy. Ředitel školy nebo jím pověřený zástupce je povinen zúčastnit se zasedání školské rady na vyzvání jejího předsedy. Školská rada

na svém prvním zasedání stanoví svůj jednací řád a zvolí svého předsedu. K přijetí jednacího řádu se vyžaduje schválení nadpoloviční většinou všech členů školské rady.

Pravomoce školské rady:

- vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,
- schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje jejich změny,
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základních a středních školách,
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,
- projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,
- projednává inspekční zprávy České školní inspekce,
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy,
- podává návrh na vyhlášení konkursu na ředitele školy.

Ředitel školy je povinen umožnit školské radě přístup k informacím o škole, zejména k dokumentaci školy. Informace chráněné podle zvláštních právních předpisů poskytne ředitel školy školské radě pouze za podmínek stanovených těmito zvláštními právními předpisy. Poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím tím není dotčeno.

O schválení dokumentů uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) rozhodne školská rada do 1 měsíce od jejich předložení ředitelem školy. Pokud školská rada tento dokument neschválí, ředitel školy předloží dokument k novému projednání do 1 měsíce. Opakovaného projednání se účastní zřizovatel. Není-li dokument schválen ani při opakovaném projednání, nebo pokud školská rada neprojednává dokumenty uvedené v odstavci 1 písm. b) až d) do 1 měsíce od jejich předložení ředitelem školy, rozhodne o dalším postupu bez zbytečného odkladu zřizovatel.

Ve školách, které nejsou zřízeny státem, krajem, obcí, nebo svazkem obcí, plní úkoly zřizovatele podle odstavce 3 ten, kdo ustanovil ředitele školy do funkce.

Problematika školských rad patří k citlivým otázkám území, proto je zařazena tato upřesňující informace jako podklad pro další činnost partnerství MAP. Přestože v území školské rady existují, je nezbytné hledat další způsoby „profesionalizace jejich činnosti - např. formou vzdělávání členů, důrazem na odbornost, informovanost., sdílení dobré praxe. Tím lze posilovat zodpovědnost za přijímaná rozhodnutí. V území byla identifikována významná slabina v komunikaci mezi školskými radami a řediteli škol, kteří jsou často vnímáni jako „druhá strana“ a zdaleka nebývá pravidlem jejich pozvání na zasedání školských rad, přestože k naplnění výše uvedených pravomocí mají nejpřesnější informace.

1.1.5.4 Metodická a vzdělávací centra v ORP Chrudim

V současné době je podpora práce učitelů formou mentoringu a pomáhajících profesí, speciálních pedagogů, etopedů atp. roztržštěná a náhodná. Je snaha vybudovat síť takových center po ORP, aby byla podpora pro každého pedagoga opravdu dostupná.

Metodická centra pro MŠ:

V rámci seminářů jsou v Metodických centrech praktickou formou přímé práce učitelů s dětmi představovány možnosti moderního předškolního vzdělávání.

Účastníci seminářů se seznamují s možnostmi efektivního využití odborných materiálů, digitálního edukačního obsahu a interaktivních pomůcek ve výchovně-vzdělávací činnosti. Zúčastnit se mohou také rodiče dětí.

Semináře jsou bezplatné a akreditované MŠMT v systému DVPP. Přihlášky je možno podávat na www.akademie.edulabcr.cz.

Učitelé v Metodických centrech mají vlastní zkušenosti se smysluplným využíváním tištěných materiálů, digitálního edukačního obsahu a interaktivních metod a na základě těchto zkušeností seznamují s netradičními náměty a možnostmi integrace moderních pomůcek mezi běžné postupy a metody i ostatní učitele z regionu.

Metodická centra se tak stávají místem setkávání a vzájemné podpory a sdílení zkušeností mezi pedagogy v předškolním vzdělávání a zároveň místem pro odbornou diskusi nad aktuálními tématy.

V ORP Chrudim není žádné metodické centrum evidováno. Nejbližší najdeme v Pardubicích MŠ Srdíčko Pardubice, Luďka Matyry 653, Pardubice, www.ms-srdicko.cz. Na druhou stranu byl v dotaznících identifikován zájem škol o metodickou podporu.

Škola pro demokracii v Chrasti

Jedním ze dvou konzultačních center Škola pro demokracii v Pardubickém kraji je již šestým rokem ZŠ Chrast.

V Chrasti rozvíjejí občanskou gramotnost žáků prostřednictvím metodické podpory ostatním školám v oblasti žákovských parlamentů, participace žáků, práce s odpovědností.

<http://www.skolaprodemokracii.cz/zakovske-projekty/skoly-pro-demokracii.html>

<http://www.skola-chrast.net/>

"Nejde nám jen o nahodilou podporu několika motivovaným školám, ale především o systémovou a plošnou podporu co nejvíce školám v celé ČR. Proto jsme již před 3 lety vstoupili do podpůrné sítě Škol pro demokracii (školy se žákovskými parlamenty), jejímiž ústředními aktéry jsou krajská konzultační centra (jedná se o školy, které prošly naší intenzívní metodickou podporou – školení sboroven, trénink pedagogů, koučování ředitelů, mentoring pro koordinátory parlamentu...) a nabízíme ostatním školám v kraji zdarma svou zkušenost, možnost exkurze, sdílení příkladů dobré praxe", říká ředitelka školy Mgr. Lenka Budínská a Mgr. Ivana Celnarová.

Jsme rádi, že i prostřednictvím MAP v ORP Chrudim můžeme tuto ojedinělou krajskou metodickou podporu propagovat, sdílet ji všem zapojeným partnerům a využít zkušeností v přípravě aktuálně navrhovaného ročního akčního plánu.

Semináře, kurzy: [CP_CEDU_a_Skola_pro_demokracii](#)

Vzdělávací centra pro ZŠ a SŠ:

Ve 12 digitálních třídách vybudovaných v rámci projektu Škola dotykem se pořádají bezplatné semináře zaměřené na práci s digitálním vzdělávacím obsahem a dotykovými technologiemi ve výuce. Semináře jsou akreditované MŠMT v systému DVPP, termíny a místa konání na www.akademie.edulabcr.cz.

Učitelé absolvováním semináře zvýší své digitální kompetence, které mohou dále rozvíjet ve své praxi. v rukou kreativního učitele poskytují moderní technologie řadu výhod: vyšší motivace žáků, rovný přístup k informacím, názornost výuky a interaktivita.

V ORP Chrudim není takové vzdělávací centrum evidováno. Nejbližší opět v Pardubicích ZŠ Pardubice, nábřeží Závodu míru 1951, Pardubice

1.1.5.5 Svazkové školy

Zřizuje je více obcí = „svazek obcí“, aniž by se vzdávali své samostatnosti nebo majetku, sepíší s ostatními obcemi smlouvu o tom, jakým způsobem se budou dál společně rozvíjet.

Škola má právní subjektivitu a jako školská právnická osoba (její ředitel) má větší pravomoci, kompetence ale zároveň větší odpovědnost, než příspěvková organizace. Ostatní bývalí ředitelé působí jako členové představenstva a mají možnost se více vzdělávat jako pedagogové.

Cílem je zlepšení z hlediska:

Ekonomického - úspora hrazení provozních nákladů, pokrytí mzdových nákladů, lepší přístup k dotacím jako svazek a jako škola s větším počtem žáků.

Pedagogického - možnost přímé provázanosti vzdělávacích programů (od školky až po II stupeň), zastupitelnost pedagogů, větší specializace pedagogů, větší možnost vzdělávání učitelů a lepší přístup ke vzdělávacím projektům a didaktickým pomůckám, větší prostor pro volitelné předměty a kroužky, což je zároveň „aktuální“ poptávka území.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vydalo brožuru - Metodická podpora spolupráce obcí při zřizování škol a školských zařízení v právní formě školské právnické osoby jako základní podpora pro změnu uspořádání, řízení a zřizování škol a školek v obcích (<http://www.svazkoveskoly.cz>)

V rámci Pardubického kraje neexistuje žádná svazková škola.

1.1.5.6 Programy aktivních škol

Aktivní škola je ta, která má odvahu zkoušet nové přístupy, metody a formy vzdělávání. Spolupracuje s jinými školami a dalšími institucemi na různých projektech včetně mezinárodních. Níže je uveden přehled o programech, do kterých se mohou aktivní školy

zapojit, a jejich stručné charakteristiky. Za každým programem je uveden seznam zapojených škol v rámci ORP Chrudim, nicméně to, že je škola zapojená neznamena, že je „nejlepší“, ale rozhodně je to významný signál, že škola na sobě pracuje a uvažuje v širším kontextu než jen o sobě samé. Toto první mapování stavu území má za úkol působit především motivačně - jak pro školy samotné, tak pro rodiče a veřejnost – a představuje podklad pro další diskusi o charakteru vzdělávání v území.

Značka Rodiče vítáni

Rodiče vítáni je značka, kterou mohou získat školy, jež pečují o komunikaci a spolupráci s rodiči svých žáků. Hlavním smyslem udělování této značky školám je prohloubit vzájemnou otevřenost mezi školou a rodiči a poskytnout jim při tom podporu a pomoc. Více info: www.rodicevitani.cz

Na území ORP Chrudim je do tohoto programu zapojena škola:

ZŠ Slatiňany - programy Začít spolu, Rodiče vítáni

Program Začít spolu

Vzdělávací program Začít spolu (v mezinárodním označení Step by Step) zdůrazňuje individuální přístup k dítěti a partnerství školy, rodiny i širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami. Jedná se o program, který vychází z pedagogického přístupu orientovaného na dítě.

V České republice je vzdělávací program Začít spolu se souhlasem MŠMT ČR realizován od roku 1994 v mateřských školách a od roku 1996 v základních školách. V současné době uplatňuje v různé míře metodiku programu Začít spolu více než 90 mateřských a 50 základních škol. Více info: www.sbscr.cz

Na území ORP Chrudim je do tohoto programu jsou zapojeny školy:

MŠ Řestoky – program Začít spolu

ZŠ Slatiňany - programy Začít spolu, Rodiče vítáni

MŠ Strojařů Chrudim – program Začít spolu

Certifikát Férová škola

Hlavní a stěžejní myšlenkou celého projektu je podpora inkluze v běžném základním vzdělávacím proudu. Zapojeny jsou tedy základní školy, které se snaží ve své výuce a obecně na půdě školy prosazovat inkluzivní přístup. Takovým školám uděluje Liga lidských práv prestižní certifikát „Férová škola“. Více info: www.ferovaskola.cz

Na našem území není žádná MŠ zapojena.

Program Ekoškola

Ekoškola (Eco-Schools) je mezinárodní program, v jehož rámci žáci snižují ekologický dopad provozu školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšují prostředí ve škole i v jejím okolí. Žáci a učitelé nejdříve zakládají školní Ekotým, poté analyzují ekologický stav školy

a plánují opatření, která budou realizovat. Naplňování plánu monitorují a vyhodnocují, o své činnosti informují školu i veřejnost a tvoří ekokodex. Průběžně získávají ve výuce "vhled" do témat Ekoškoly (odpady, voda, energie, prostředí školy, šetrný spotřebitel, doprava a biodiverzita).

Program je určen pro celou školu, vede ke spolupráci žáků, učitelů, vedení školy i místní komunity.

V programu jsou zapojeni bez větších problémů žáci od 1. stupně ZŠ, až po středoškoláky. V současné době spojuje mezinárodní program Ekoškola přes 10 milionů studentů a pedagogů pracujících na více než 32 000 školách z celého světa. Úspěšné školy získávají mezinárodní titul, vlajku a logo Ekoškola.

Program Ekoškola v ČR koordinuje na národní úrovni Sdružení TEREZA. Více info: www.ekoskola.cz

Na území ORP Chrudim není do tohoto programu zapojena žádná škola.

Program Škola podporující zdraví

Program Škola podporující zdraví (dále ŠPZ) funguje v ČR od roku 1992. Je součástí Evropské sítě škol podporujících zdraví (SHE –www.schoolsforhealth.eu), která sdružuje 43 zemí. Program SHE je podporován třemi mezinárodními organizacemi: WHO, Radou Evropy a Evropskou komisí.

Cílem programu je pomáhat podporovat zdraví v podmínkách školy a přispět k její účasti na vlastní proměně a rozvoji. V praxi školy to znamená, že všechno, co se ve škole děje záměrně (vyučované kurikulum, školou organizované činnosti) a zároveň všechno, co se v ní děje živelně (skryté kurikulum, kultura školy), se pedagogové učí promýšlet a ovlivňovat s ohledem na důsledky pozitivní (protektivní, podporující zdraví), ale i důsledky negativní (rizikové, ohrožující zdraví). Veškeré dění ve škole a jeho důsledky působí na zdraví všech účastníků – žáků, zaměstnanců, rodičů, spoluobčanů v obci.

Cíl programu je zaměřen pozitivně, tj. převážně na posilování a vytváření optimálních předpokladů u každého jedince, proto je program současně nástrojem včasné primární prevence civilizačních chorob, antisociálního chování a závislostí. Více info: www.program-spz.cz

Na území ORP Chrudim jsou do tohoto programu zapojeny školy:

MŠ Chrudim, Svatopluka Čecha – program Škola pro udržitelný život

MŠ Dr. J. Malíka 765, Chrudim - program Zdravá škola

ZŠ Vejvanovice – program Zdravá škola

ZŠ Chrudim Dr. J. Malíka 958, Chrudim - program Zdravá škola

ZŠ Dr. Peška 768, Chrudim - program Zdravá škola

ZŠ, Školní náměstí 228, Chrudim - program Zdravá škola

SZŠ Poděbradova, Chrudim - program Zdravá škola

Program Škola pro udržitelný život

Program je postaven na myšlence místně zakotveného učení. Žáci spolu s dalšími partnery z vnějšku školy přemýšlí o tom, co mohou udělat pro udržitelnější rozvoj své obce nebo čtvrti. Ze zásobníku nápadů, který vytvoří, pak postupně realizují navržené změny a tím prakticky a konkrétně mění místo, kde žijí a studují, k lepšímu. Více info: www.skolaprozivot.cz

Na území ORP Chrudim jsou do tohoto programu zapojeny školy:

MŠ Chrudim, Svatopluka Čecha – programy Zdravá škola, Škola pro udržitelný život

Dětský domov se školou Hrochův Týnec – program Škola pro udržitelný život

Certifikát Světová škola

Cílem projektu Světová škola je integrovat globální rozvojové vzdělávání (GRV) do výuky a života škol.

Základní filozofie podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě a opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej. Základem snahy o získání titulu jsou aktivní žáci podporovaní pedagogy.

Světová škola je místem, kde:

- globální témata tvoří přirozenou součást výuky a života školy;
- se žáci pod vedením týmu učitelů zabývají aktivně světovým děním a sledují aktuální vývoj v rozvojovém světě;
- žáci, učitelé i širší veřejnost získávají informace o globální problematice;
- žáci identifikují místní problémy s globálním přesahem a usilují o jejich řešení;
- je nejméně jedenkrát za rok ve spolupráci s místní partnerskou organizací uspořádána akce;
- je společný cíl přispět k řešení vybraného problému.

Projekt je určen všem typům škol. Přidanou hodnotou projektu je právě pestrost škol v jejich zaměření, velikosti a zkušenostech s GRV. Cílem je postupně sbírat příklady z praxe jednotlivých škol, jak dlouhodobě začleňují GRV do výuky.

V současné době je nositelem titulu 30 českých základních a středních škol.

Koncept „Světové školy“ byl vytvářen v rámci mezinárodního projektu Global Action Schools, který byl financován z prostředků Evropské komise a MZV ČR. Cílem projektu bylo vytvoření aktivní sítě škol z České republiky, Velké Británie, Rakouska, Polska, Slovenska, Malty a Thajska vychovávajících mladé lidi ke globální odpovědnosti. Usiluje o to, aby se značka „Světová škola“ stala prestižní nejen v České republice, ale i v jiných evropských zemích.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy udělilo projektu Světová škola „Záštitu MŠMT“.

Certifikát Světová škola uděluje společnost Člověk v tísni, o. p. s. ve spolupráci s dalšími nevládními organizacemi, které se věnují GRV.

Více info: varianty.cz/svetovaskola

V ORP Chrudim nenevidujeme žádnou školu s tímto certifikátem.

Certifikát Kvalitní škola

Každá škola může požádat o tento certifikát - školy se mohou nechat otestovat na různých úrovních, vybrat si z více nabízených balíčků, s uvedenými postupy pro splnění získání certifikátu.

Hodnotí se oblasti:

1. edukační procesy (kurikulum školy)
2. kulturní a sociální oblast školy
3. správní a organizační oblast školy
4. výsledky práce školy

Na území ORP Chrudim není škola s tímto certifikátem.

Skutečně zdravá škola

Ideálním a přitom ojedinělým doplněním výše uvedených programů je program Skutečně zdravá škola, do něhož by bylo možné se zapojit v rámci řešení MAP rozvoje školství.

Iniciativa Skutečně zdravá škola a stejnojmenný program, realizovaný nyní již na 249 školách po celé republice, se zasazuje o to, aby byla dětem poskytována chutná a zdravá jídla, vytvářeny základy zdravých stravovacích návyků, pomáhá dětem získat představu o tom, odkud potraviny pocházejí, jak se pěstují a vyrábějí, a umožňuje jim porozumět vztahům mezi jídlem, které jedí, a světem, ve kterém žijí.

Výjimečnost programu spočívá v jeho komplexnosti - tedy nejenom ve zkvalitňování stravování ve školách a správném fungování školní jídelny, ale i ve vzdělávání žáků o jídle a zdravém životním stylu a také zapojení místní komunity – lokálních dodavatelů surovin a potravin, rodičů, zřizovatelů.

Zapojeným školám je nabídnuta pomoc ve formě systematického odborného přístupu, kdy se přímo pracuje jak s pedagogy, tak se zaměstnanci stravovacího zařízení na postupném rozvoji směrem k využívání moderních zdravých postupů vaření a surovin. Je možné absolvovat řadu kurzů zdravého vaření, výživy dětí, stravovacími návyky, získat informace o založení a provozu školní užitkové zahrady, což je aktivita, o kterou je v území výrazný zájem. Zaměření programu naplňuje představu o charakteru a cílech venkovských škol v souladu s moderními poznatky jak v oblasti výživy, tak v oblasti učení. Školy mají jedinečnou příležitost pomoci dětem a mladým lidem pochopit, co je opravdové jídlo, a poskytnout jim praktické životní dovednosti. Znalosti, které během výuky děti získávají o jídle, stejně tak jako jídlo, které školy nabízejí na svačiny a obědy, pomáhají vytvářet kulturu zdravého stravování.

[Skutečně zdravá škola.](#)

V ORP Chrudim jsou již zapojeni:

Mateřská škola Děvčátka MOMO Slatiňany

Mateřská škola Řestoky, okres Chrudim

1.1.5.7 Návaznost na dokončené základní vzdělávání – spolupráce se SŠ a zaměstnavateli

Mezi oblasti, které byly častým předmětem diskuse při setkáních k MAP patří návaznost mezi stupni škol v území a spolupráce se zaměstnavateli. Téma je vnímáno jako výchozí pro prevenci školního neúspěchu a významné i z hlediska motivace žáků v oblasti volby povolání a možností skutečně „zažít úspěch“.

V území ORP je 13 středních škol (z toho 9 škol je zřízeno Pardubickým krajem, 3 jsou soukromé a 1 církevní) a jedna vyšší odborná škola (Vyšší odborná škola Chrudim). Z hlediska návaznosti pro absolventy ZŠ jsou dostupné i střední školy v ORP Pardubice, kde je umístěno 23 středních škol (z toho 16 škol je zřízeno Pardubickým krajem a 7 škol je soukromých), 3 vyšší odborné školy a 1 konzervatoř.

V území ORP Chrudim jsou 2víceletá gymnázia, 7 středních škol odborných, kde je studium zakončeno maturitní zkouškou a 6 škol poskytujících vzdělání zakončené získáním výučního listu.

Gymnázium Josefa Ressela, Chrudim
Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči
Hotelová škola Bohemia
Obchodní akademie Chrudim
Odborné učiliště Chroustovice
SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim
SOŠ a SOU technické Třemošnice
SOU včelařské
SPŠ Chrudim
SŠ zdravotnická Chrudim
SŠ zemědělská Chrudim
klickevzdelani.cz

V ORP Pardubice jsou pak absolventům základních škol dostupné tyto střední školy: 6 gymnázií a 15 odborných středních škol poskytujících studium zakončené maturitní zkouškou, 12 škol poskytujících vzdělání zakončené získáním výučního listu a jedna praktická škola.

Zaměření těchto škol z větší míry kopíruje potřeby trhu práce. Na úrovni Pardubického kraje je nejvíce zaměstnaných osob v sekundárním sektoru (nejvíce pracovních míst je v průmyslu včetně stavebnictví a zpracovatelském průmyslu).

Nejvíce absolventů středních škol je na úrovni Pardubického kraje v oborech strojírenství a strojírenská výroba, ekonomie a administrativa, gastronomie, hotelnictví a turismus, elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, v oblasti potravinářství a potravinářské chemie a stavebnictví. Z celkového počtu absolventů středních škol tvoří přibližně jednu třetinu absolventi gymnázií.

Na podporu studijních oborů, které jsou z hlediska trhu práce žádoucí, jsou na úrovni kraje realizovány podpůrné projekty, např. Pardubickým krajem je poskytováno prospěchové stipendium (ve školním roce 2015/2016 bylo podpořeno 20 oborů např. Obráběč kovů, Strojní mechanik, Kominík a další) a byly realizovány projekty na posílení spolupráce

středních škol a zaměstnavatelů (např. projekt POSPOLU v rámci OP Vzdělání pro konkurenceschopnost v minulém programovém období pro spolupráci vybraných středních škol v Pardubicích a významných zaměstnavatelů v oblasti elektrotechniky).

Spolupráce s praxí probíhá zejména mezi technicky zaměřenými středními školami a zaměstnavateli. Ze strany zaměstnavatelů jsou nabízena žákům např. firemní stipendia. Vazba mezi zaměstnavateli a středními školami je zejména v oblasti technických oborů a to jak mezi odbornými školami se studijními obory zakončenými maturitní zkouškou, tak s obory zakončenými získáním výučního listu. Příklady spolupráce středních škol a zaměstnavatelů je možné zmínit v podobě spolupráce s Hospodářskou komorou a jednotlivými zaměstnavateli, které praktikuje Střední průmyslová škola v Chrudimi nebo spolupráce Střední odborné školy a Středního odborného učiliště technického v Třemošnici se společností Kovolis Hedvikov, a.s. U škol ekonomického zaměření a gymnázií je spolupráce s praxí uplatňována v daleko menším rozsahu.

Žákům základních škol jsou pro snazší výběr střední školy k dispozici dny otevřených dveří středních škol a akce, na nichž jsou prezentovány střední školy, jejich studijní obory a možnosti dalšího studia po ukončení základní školy. Pro výběr mohou žáci využít i podporu výchovných poradců na svých školách. V některých případech jsou pro rodiče žáků 8 a 9. tříd pořádány besedy se zástupci SŠ.

Spolupráce středních škol a základních škol tedy existuje, ale je zde prostor pro realizaci projektů, které by tuto provázanost rozšířily a hlavně zatraktivnily. V území byl identifikován např. významný zájem podnikatelů o užší spolupráci s výchovnými poradci, což bude zohledněno v návrhu ročního MAP.

Spolupráce základních škol se zaměstnavateli je realizována také, ale v menším měřítku než mezi středními školami a zaměstnavateli. I zde je prostor pro realizaci podpůrných projektů, které by rozšířily žákům základních škol představy o možnostech zaměstnání v regionu a pomohly tak při volbě vhodného studijního či učebního oboru.

1.1.5.8 Problematika mateřských škol v ORP Chrudim

Kapitola je zařazena z důvodu nárůstu diskuse v souvislosti se zařazováním dvouletých dětí. Problematikou se sice zabývá především pracovní skupina „Inkluze“, ale do budoucna je uvažováno o samostatné pracovní skupině.

MAP by měl stanovit priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky v našem území dle místní potřebnosti, naléhavosti a lokálních přínosů, avšak rozvoj a kvalita mateřských škol závisí především na podmínkách nastavených systémem školství.

Nelze jednoznačně říci, že by všechny MŠ v ORP Chrudim měly jeden konkrétní problém. Pro každou MŠ jsou potřeby a priority jiné a každá MŠ má rozdílné podmínky a možnosti. Společnou „slabinou“ je však velký počet dětí na jednu učitelku. Toto by mělo být vyřešeno celorepublikově v rámcovém programu pro předškolní vzdělávání. Od roku 2018 je povinností snížit průměrný počet dětí na třídu z 24 na 20. V letošním roce platí od 1. 9. povinnost zajistit ve třídě MŠ minimálně po dobu 2,5 hodin denně dvě učitelky na plný úvazek.

Od roku 2020 bude povinností garantovat místa ve školkách pro dvouleté děti. Školky mohou zaměstnávat i chůvy, o peníze na ně mohou MŠ požádat pomocí šablon financovaných z

operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání (OP VVV). Kvalifikační požadavky jsou přísné, mohou to moci být např. zdravotní sestry nebo sociální pracovníce. V rámci ORP Chrudim může nastat problém v podobě zajištění kapacit, které budou potřeba v souvislosti s nároky na přijímání dětí.

Zároveň je třeba dbát na vzdělávání učitelek MŠ, cestou ke kvalitě je podpora a vyškolení špičkových pedagogů u nejmenších dětí. Pedagogové v území by uvítali možnost navštěvovat místa, kde již čerpali dotaci, získat od nich informace a zkušenosti z provozu. Je velmi důležité, aby takové MŠ mohl navštívit **celý personál**, aby se všichni přesvědčili o úspěšnosti a důležitosti a zároveň sami získali pocit a přesvědčení, že projekt je přínosem pro všechny (např. projekt Skutečně zdravá škola). Raději než školení jednoho pedagoga v metodickém centru by uvítali možnost, aby **mentor jezdil na konzultace pravidelně přímo do školky**.

Pedagogové pocítují rovněž **potřebu vzdělávání v sociálních sítích, internetu, práci s interaktivními pomůckami**. Uvítali by **navštěvy logopeda** nebo provoz řečového kroužku pro děti, které mají problém s výslovností a komunikací. Stále důležitá a rovněž rodiči žádaná je výuka angličtiny, která by mohla probíhat v jejich přirozeném prostředí přímo v mateřských školách, kdy děti získávají základy pro další jazykové vzdělávání a zejména utváření kladného vztahu k poznávání, učení a k anglickému jazyku jako takovému, proto je nutné trvale podporovat jazykovou dovednost pedagogů. **Uvítaly by i možnost využití sdílených pracovníků např. dětských psychologů, IT techniků, údržbářů či pracovníků** na podporu podávání žádostí a realizace projektů.

V některých školách se potýkají s problémy etnické minority, základním kritériem pro úspěšné zvládnutí komunikace v češtině je věk dítěte, nejlepší tedy je, pokud se takové dítě zapojí do institucionální výchovy již v předškolním věku. Rovněž při umístění dětí se zdravotním postižením je nutné zvládnout specifické vzdělávací potřeby a zajistit odborný přístup speciálního pedagoga. S obojím jsou spojeny vysoké nároky a požadavky na celou MŠ, kde je nutná pomoc.

Dalším problémem a přitom předpokladem k naplnění zákona je také dostatek vhodných prostor. Na vybudování nových tříd lze získat, po předložení projektu, dotace MŠMT, ale nutná je též součinnost se zřizovatelem a dalšími subjekty v území.

Zátěží je i kontrolní činnost různých inspekčních orgánů, jež jsou nejen velmi časté, ale často i s rozdílným názorem na výklad vyhlášky.

Dnešní mateřské školy se stále více otevírají rodičovské veřejnosti. Rodiče mají dostatečnou možnost spolupodílet se na činnosti školy, mají širší prostor pro zapojení. Spolupráci lze realizovat např. pomocí již zmiňovaných programů „Rodiče vítání“ nebo „Začít spolu“. Nicméně zájem projevuje bohužel jen část rodičů.

Posláním ústavu je udržitelný rozvoj člověka a země v holistickém pojetí. Slova Edukace – výchova, Didaktika – vzdělávání, Dialog – otevřená komunikace, Alternativa – jako cesta komunitní práce dle potřeb všech věkových a sociálních skupin. Pokládáme základy rozvoje občanské společnosti na principech solidarity, soužití generací, celoživotního učení a hravého způsobu života v duchu motto: Spolu měníme svět.

Obecně je organizace profilována jako poskytovatel a realizátor aktivit zaměřených na péči, výchovu a vzdělávání předškoláků a dětí na 1. stupni základní školy. V rámci poskytovaných služeb realizuje Mikrojesle, Jesle, Dětské kluby, skupiny, či školku s alternativními prvky.

1) Dětský klub EDDA (dále jen klub) má kapacitu 30 dětí denně. Tento klub je určen pro děti 1. stupně ZŠ (započatá docházka do 1. třídy a ukončená docházka do 5. třídy), které nebyly přijaty do školní družiny a jejichž oba rodiče mají přímou vazbu na trh práce. Klub poskytuje vlastní výchovný program, který vychází ze zájmů a potřeb přihlášených dětí. Od školní družiny se klub liší především odlišnými formami činností, individuálnější přístupem a možností doprovodů. Děti od 1. do 3. třídy vodíme ráno z klubu do školy a odpoledne ze školy do klubu a třikrát za týden tyto děti doprovázíme z klubu na kroužek nebo z kroužku do klubu.

2) Jesličky u Sovičky

Jedná se o zařízení s celodenní péčí a pravidelným provozem pondělí až pátek 7 – 16 hod. Kapacita jesliček je 12 dětí ve věku od 1,5 roku do 3 let, o něž se starají dvě pečující osoby a 1 provozní pracovnice, která vydává obědy a zajišťuje činnosti s tím spojené. Vzhledem k celodenní péči o děti je zařízení zaměřeno na rozvoj sociálních, motorických a jiných dovedností. Do běžného denního režimu jsou zahrnuty montessori prvky a angličtina hrou.

3) Mikrojesle

Zařízení s celodenní péčí a pravidelným provozem pondělí až pátek 7 – 16 hod. Kapacita jesliček je 4 děti denně ve věku od 6 měsíců do 4 let, o něž se starají dvě pečující osoby. Partnerem projektu je město Chrudim. Do běžného denního režimu jsou zahrnuty montessori prvky.

1.1.5.9 Péče o nadané děti

Pojem nadané děti (v angl. originále gifted and talented children) je v psychologii znám už od dvacátých let minulého století. Definice nadaných dětí prezentuje nadané děti jako děti, „*které jsou identifikovány profesionálně kvalifikovanými osobami jako děti s přednostmi význačnými pro schopnost vysokého výkonu. Tyto děti vyžadují diferencované vzdělávací programy a služby nad rámec běžně poskytovaných klasickým vzdělávacím programem k tomu, aby mohly přispět ke svému prospěchu i užitku společnosti. Děti schopné vysokého výkonu zahrnují ty, které demonstrují prospěch anebo potenciál v jakékoliv jedné či více z těchto oblastí:*

- *všeobecné intelektové schopnosti,*
- *specifická/jednotlivá akademická způsobilost,*
- *kreativní a produktivní myšlení,*
- *schopnosti vůdcovství,*
- *výtvarné umění*
- *psychomotorické schopnosti."*

Existují různé typy nadaných dětí, většinou se to však nepozná včas, což vede k řadě problémů. Už v předškolním věku mají tyto děti zájmy odpovídající dětem o několik let starším.

Dřívější pohled na nadané děti byl spojován pouze s posuzování IQ. V současné době se psychologie přikládání k tzv. inklusivním definicím, které nehodnotí pouze hodnotu IQ, ale sledují a měří různé schopnosti hodnocených dětí. Jsou posuzovány schopnosti logického uvažování, abstraktivního uvažování, zobecňování, slovní zásoby, vyjadřování, paměti a to jak prostorové, tak zrakové a slovní, dále je posuzována motorika a to jak jemná, tak hrubá (obratnost). do hodnocení schopností nadaného dítěte by mělo být zahrnuto i hodnocení tvořivosti, motivace, zájmů a osobnosti dítěte. Pro komplexní pohled je nutné zohledňovat i okolí dítěte (vliv rodiny, školy, kamarádů, širšího sociálního prostředí apod.). Pro diagnostiku potenciálního nadání u dítěte je využíván komplexní přístup, kdy je za nadané dítě považováno takové dítě, které je schopno nejen nadprůměrného výkonu v libovolné oblasti, ale je zároveň silně angažované v plnění úkolů a výrazně tvořivé.

Odborníci na tuto problematiku upozorňují, že naplňování požadavků takto nadaných dětí je v praxi velmi náročné, neboť s ohledem na nadání dětí vyžadují od vzdělávacích institucí rozdílné požadavky, a tak v praxi vzniká řada modelů, které se snaží nadaným dětem nabídnout vzdělávací možnosti adekvátní jejich zvýšeným požadavkům. Nejnáročnější kombinací je péče o nadané a zároveň handicapované děti. Tato skupina označovaná jako tzv. „dvakrát výjimečné“ děti, je velmi náročná z hlediska identifikace a vzhledem k možným různým kombinacím obou výjimečnosti pak i velmi náročná pro vytváření vhodných vzdělávacích modelů.

V České republice je za mimořádné nadání považována hranice IQ 130. Po jejím dosažení má dítě nárok na podporu podle paragrafu školského zákona o podpoře dětí se speciálními potřebami (nově v rámci podpůrných opatření). V pedagogicko-psychologických poradnách je jim stanoven vzdělávací plán na míru.

Oficiálně je takových dětí u nás několik set. Reálně se počet mimořádně nadaných pohybuje pravděpodobně v řádu desítek tisíců. Těch, kteří by mohli vyniknout v nějaké hodnotné oblasti lidské činnosti, pokud by měli potřebné podmínky ke svému rozvoji, je přibližně 20 – 25 % populace, tedy nejméně každé páté dítě.

Problém často nastává už na úrovni mateřské školy, které dost často neumí připravit dostatečně motivační prostředí pro tyto děti, podobné je to na úrovni prvního stupně základní školy. Pokud už mateřská škola odhalí nadané dítě a věnuje se mu, tak ne vždy se podaří v tomto rozvoji pokračovat, když dítě pokračuje na základní škole. Proto někteří rodiče volí domácí vzdělávání, jiní rezignují.

Rozvíjení talentu u nadaných dětí je pro rodinu nákladné, je důležité, aby existoval státní systém podpory a jeho úroveň nebyla závislá na ekonomické situaci rodiny. V současné době není systém diagnostikování nadání a následné podpory na dobré úrovni.

Nadané dítě potřebuje ve škole často asistenta stejně, jako ho potřebuje dítě s handicapem. U takového dítěte je běžné, že je jeho talent jednostranný, tedy v něčem je zcela excelentní, v jiné oblasti může být i podprůměrný. Je důležité, aby s tím uměla škola pracovat. Tedy zadávat úkoly na různých úrovních, přizpůsobit je talentu jednotlivých dětí.

Témata, kterým by bylo třeba se v souvislosti s nadanými dětmi v budoucnosti věnovat, jsou:

- informovanost a postoj společnosti k výchově a vzdělávání nadaných
- příprava pedagogů a podmínky pro jejich práci s nadanými
- školní asistenti pro nadané děti
- vytvoření kvalitního systému péče o nadané
- spolupráce napříč jednotlivými stupni vzdělávání (např. s univerzitami)
- podpora spolupráce se špičkovými tuzemskými i zahraničními pracovišti

K odhalení nadaných dětí může přispět například již zmiňovaný program „Začít spolu“ v mezinárodním označení „Step by Step“. Zdůrazňuje individuální přístup k dítěti a partnerství školy, rodiny i širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami. Jedná se o program, který vychází z pedagogického přístupu orientovaného na dítě, tzv. učení na míru.

Děti mají právo volby dle své převažující inteligence (dle Harvarda Gardnera „Teorie mnohačetných inteligencí“) se mohou zdokonalovat v tom, k čemu inklinují, v čem mají šanci vynikat. Nemusí se tedy podřizovat tomu, co po nich učitel chce a jejich talent má tak šanci se prohloubit. Ostatní znalosti a dovednosti pak přichází později, ale rychleji.

V České republice se problematikou nadaných dětí zabývá intenzivně Centrum rozvoje nadaných dětí při Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, ale i Společnost pro talent a nadání, Občanské sdružení Škola dětem, Asociace pro mládež, vědu a techniku, Mensa ČR. Dále je se souhlasem MŠMT ČR realizován zmiňovaný vzdělávací program Začít spolu.

Na území ORP Chrudim je do tohoto programu zapojena Mateřská škola Řestoky, Mateřská škola Strojářů v Chrudimi a Základní škola Slatiňany. Dále na uvedenou situaci reaguje pilotní aktivita MAP Inkluze v praxi, ve které je připravováno praktické sdílení zkušeností k uvedené oblasti.

Administrativní souvislosti

Mezi velmi často diskutovanou oblast (a to při každé příležitosti-v pracovních skupinách, na setkáních ŘV, při pilotních aktivitách, při vzdělávání, konferencích apod.) patří neustále narůstající administrativní zátěž zaměstnanců škol, především vedoucích pracovníků. Každá škola a školské zařízení má ze zákona povinnost vyplňovat přesně nadefinované výkazy, a to v termínech stanovených MŠMT ČR. Kontrola těchto výkazů (správnost jejich vyplnění) probíhá na odborech školství obcí s rozšířenou působností (ORP).“ Níže uvedené výkazy nezahrnují administrativu související s čerpáním evropských i národních dotací a představují tudíž minimum zmiňované zátěže.

Přehled výkazů, které školy a školská zařízení vyplňují

Každá škola a školské zařízení má ze zákona povinnost vyplňovat přesně nadefinované výkazy, a to v termínech stanovených MŠMT ČR. Kontrola těchto výkazů (správnost jejich vyplnění) probíhá na odborech školství obcí s rozšířenou působností (ORP).

Tabulka 30: Přehled výkazů

			MŠ	ZŠ	ZUŠ	DDM	samostatné ŠJ
OŠK KrÚ Pk	k 15.9.	Změny výkonů	X	X			

MŠMT	k 30.9.	Výkaz o ředitelství škol	X	X			
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o základní škole		X			
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o mateřské škole	X				
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o základní umělecké škole			X		
MŠMT	k 30.9.	Výkaz o evid. počtu zaměstnanců v regionálním školství	X	X	X	X	X
MŠMT	k 31.10.	Výkaz o školní družině/školním klubu		X			
MŠMT	k 31.10.	Výkaz o činnosti zařízení školního stravování	X	X			
MŠMT	k 31.10.	Výkaz o činnosti střediska volného času				X	
OŠK KrÚ Pk	v lednu	Počet zaměstnanců	X	X	X	X	X
OŠK MěÚ Chrudim	v únoru	Mzdová inventura	X	X	X	X	X
MŠMT	k 31. 5.	Výkaz o zahájení povinné školní docházky v ZŠ		X			
MŠMT	k 31.3.	Výkaz o základní škole		X			
OŠK KrÚ Pk	září, leden, květen	Tabulka požadavků na přesuny mezi prostředky na platy a OON	X	X	X	X	X
MŠMT	čtvrtletní	Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství	X	X	X	X	X

Pozn.: Od roku 2017 je nový výkaz, který má návaznost na zavedení povinného posledního roku v MŠ před zahájením povinné školní docházky. Nazývá se Výkaz o zápisu k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole a MŠ ho vyplňují 31. 5.

Výběr z běžných povinností učitele v souvislosti s administrativou, učitel vyplňuje např.: třídnice, výkaz, katalogové listy, posudky na žáky pro různé instituce, zápisy o každé exkurzi, poučení o bezpečnosti na zvláštních listech, zápisy o jednání s rodiči, podklady pro plány podpory, podklady pro IVP, vyhodnocení IVP (individuální vzdělávací plán), vyúčtování akcí, písemné záznamy o projektových dnech a dalších aktivitách. Pokud je škola zapojena do šablony - veškerá agenda s tím spojená. K tomu tabulky na začátku roku (děti se SVP). Měsíční zápis do R44 a do matriky – obojí u vyšetřených dětí. Dále např. tabulky o zápisech, uzavírání třídnice a obarvování absence v „bakalářích“, shoda vysvědčení s výkazem. To jsou argumenty pro potřebu asistentů.

Výše uvedený fakt představuje jeden ze stěžejních momentů, které způsobují ztrátu motivace až nechuť k jakýmkoli dalším aktivitám společného strategického plánování, koordinace a vzájemné spolupráce mezi školami a dalšími subjekty, byť o jejich přínosu a atraktivitě pro školu, obec, území většinou nikdo nepochybuje. Nárůst administrativy je vnímán jako skutečná hrozba pro kvalitu vzdělávání.

1.1.5.10 Zajištění dopravní dostupnosti škol v území

Dopravní obslužnost území je systém kombinace všech možných druhů dopravy a v čase je velmi proměnlivý. **Zajištění dopravní dostupnosti škol je pouze jedna ze součástí celkové dopravní obslužnosti obcí a je plně v kompetenci představitelů dané obce, dopravní dostupnost škol je však jednou z priorit.**

V rámci základní dopravní obslužnosti území kraje je kraj povinen zajistit dopravu do spádové školy a ze spádové školy, pokud vzdálenost spádové školy od místa trvalého pobytu žáka přesáhne 4 km.

Dopravní dostupnost škol má řadu forem, které se mění s aktuálními potřebami a možnostmi rodin, ročním obdobím, či věkem žáků. Formy dopravní dostupnosti jsou následující:

- individuální cyklistická doprava (od 10 let samostatně),
- hromadná doprava městskými dopravními prostředky,
- hromadná doprava linkovými spoji,
- hromadná doprava železničními spoji.

Uvedené druhy dopravy platí i pro pedagogy a školské pracovníky v případě nevyužívání vlastní automobilové dopravy.

U žáků nám do systému dopravní dostupnosti vstupuje i doprava individuální s rodiči automobilem, což je faktor velmi proměnlivý, protože závisí na způsobu a místu výkonu povolání rodičů.

Obslužnost území jako celku hromadnou dopravou (autobusovou i železniční) **zajišťuje Pardubický kraj** – firma ARRIVA Východní Čechy a.s. prostřednictvím zasmluvnění menších místních dopravců.

Města a větší obce, a tím školy, především na hlavních dopravních trasách, mají přirozeně dopravní dostupnost větší. Především města Třemošnice, Heřmanův Městec, Nasavrky, Chrudim, Chrást a Skuteč. v Chrudimi a sousedních obcích lze využít kombinace MHD a linkové dopravy. Menší obce mimo hlavní trasy mají dopravní obslužnost z principu slabší a zde vstupuje do hry doprava individuální. Jak bylo uvedeno doprava automobilem s rodiči či u starších žáků cyklo doprava a to jak po městech, tak mezi obcemi.

Zde hraje roli především přirozená spádovost obcí k větším městům, kde jsou školy, bez ohledu na hranice ORP.

Pardubický kraj s představiteli obcí pravidelně jedná o grafikonu dálkové dopravy (1-2x ročně). Obce mají možnost se v určitých intencích vyjadřovat k návrhu. V praxi to mnohdy znamená tolik, že když nelze přizpůsobit jízdní řád provozní době dané školy, přizpůsobí se např. čas zahájení školní výuky. Jedná se o běžný jev, že zahájení času denní výuky ve školách se odvíjí od jízdního řádu, kde výuka začíná s určitým posunem od zavedené 8 hodiny ránní.

Dopravní dostupnosti se školy přizpůsobují i dalšími způsoby, jako jsou ranní a odpolední družina a zájmové kroužky.

Obce při vyjednávání jízdních řádů, a tím i zajištění dostupnosti škol, mají omezené manévrovací schopnosti. Mohou požádat o zvýšený počet spojů do obce ve formě uplatnění požadavků na zařazení nových linek, spojů nebo jejich úseků. Tento požadavek je však zpoplatněn.

Další, avšak méně využívanou, formou zajištění dopravní dostupnosti škol je svoz dětí obecním vícemístným automobilem. Jedná se o způsob velmi efektivní, avšak finančně a časově náročný. Využívá se v případě menších obcí – spíše malotřídních škol prvního stupně.

V budoucnu je však tento systém dopravy přínosem s vysokým faktorem bezpečnosti dětí.

Pro využití individuální cyklistické dopravy je žádoucí rozšiřování cyklostezek a cyklotras do obcí, zejména cyklostezek pro bezpečnou formu dopravy do škol a zaměstnání.

Jak je uvedeno, dopravní dostupnost a její způsob je proměnlivá. Z daného důvodu školy na začátku každého školního roku zjišťují u žáků formu dopravy z místa bydliště do školy a zpět. Tato informace je velmi významná z důvodů bezpečnosti dětí k eliminaci prostoru, kde se pohybují a také z hlediska informovanosti pedagogů, kdy a kterým způsobem dopravy žák do školy dorazí, zda je možné a nutné tolerovat drobné nesrovnalosti v příchodu či odchodu na výuku.

Závěrem lze konstatovat, že platí přímá úměra: dobré fungování školy = dobrá dopravní dostupnost. Mnohdy to však není v možnostech obce, zajistit dobrou dopravní dostupnost pro všechny své žáky z celého školského obvodu.

1.1.5.11 Sociální situace

Sociální situaci zde uvádíme z pohledu praktických zkušeností při výkonu poskytování sociálně právní ochrany dětí na území ORP Chrudim a ve vazbě na zařazení území mezi sociálně vyloučené lokality (SVL).

Sociálně patologické jevy se na území ORP Chrudim se za posledních deset let výrazně proměňují. Na základě dlouhodobé praxe lze konstatovat, že téměř ustoupil častý jev, jakým byla především trestná majetková činnost (krádeže, loupeže, poškozování cizí věci - sprejerství, řízení bez řidičského oprávnění). Dnes se setkáváme více s patologickými případy u dětí ve spojitosti s psychickou zátěží a s osobnostní nevyzrálostí. Důsledkem je drogově závislá mládež, zvýšená sexuální aktivita u dětí i pod 15 let, psychiatricky léčené děti – sebedestruktivní sklony, deviace, agresivita.

Další problém spatřujeme ve fungování rodiny. Jedná se o dlouhodobě zanedbávanou výchovu ze strany rodičů. Důvody spatřujeme např. v neochotě věnovat dětem čas, v nedostatku finančních prostředků, ve vysoké pracovní vytíženosti.

Patologické jevy u dětí se vyskytují v rodinách bez ohledu na jejich sociální a životní úroveň.

1.1.5.11.1 Sociálně patologické jevy vyskytující se na území ORP Chrudim

Trestná činnost: pohlavní zneužívání, distribuce a zneužívání návykových látek (THC, pervitin), krádež, poškozování cizí věci, padělání peněz, sprejerství, vloupání, loupež, ublížení na zdraví, křivá výpověď.

Přestupky: přestupky proti majetku (drobné krádeže – doma, ve školách, v obchodech, poškozování majetku), narušování občanského soužití – fyzické a slovní napadení, někdy za pomoci užití médií (sociální sítě, mobily, e-mailů atd.), řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění.

Výchovné problémy: záškoláctví (záměrné, spojené se sociální a finanční nouzí), útěky z domova spíše krátkodobého rázu spojené s prvními vztahy, dále šikana, skrytá kyberšikana, nerespektování autorit rodičů, pedagogických pracovníků, nezájem o pokračující studium (střední vzdělání, učební obory) – nepodání přihlášek na studium nebo ukončení studia v průběhu I. ročníku dobrovolně či vyloučením ze studia za neplnění povinností školního řádu, vedení zahálčivého života – ztráta denního režimu, motivace se vzdělávat, vyhýbání se nástupu do pracovního procesu, experimentování s alkoholem a tabákem a dalšími návykovými látkami, psychiatrické děti (ztráta sebevědomí, sebepoškozování).

1.1.5.11.2 Výskyt sociálně vyloučených lokalit

I přes identifikaci území v Analýze sociálně vyloučených lokalit v ČR se typické sociálně vyloučené lokality na území ORP Chrudim se nevyskytují.

Za problémové lokality, ale ne sociálně vyloučené, považujeme především místa s možností finančně výhodnějším ubytováním za podpory sociálních dávek úřadu práce. Jedná se o skupiny lidí žijících na městských ubytovnách, v sociálních bytech, v soukromých ubytovnách. Tito lidé jsou dlouhodobě nezaměstnaní, bez pracovních návyků a bez zájmu tuto situaci řešit, což přenáší i na mladší generaci.

V Hrochově Týnci byl ukončen provoz ubytovny ulice Nádražní – nadále lze tuto lokalitu považovat za problémovou lokalitu s ohledem na velkou romskou komunitu. v Chrudimi lze zmínit ubytovnu U Krkavce – ulice Moravská.

K sociálně vyloučeným lokalitám lze přidat i město Chrast a Heřmanův Městec, kde se vyskytují obyvatelé, kteří se potýkají s finančními a sociálními problémy.

1.1.5.11.3 Sociální a další služby zaměřené na děti, mládež a rodiče poskytované v regionu

V území je dostupná řada služeb zaměřených na děti, mládež a rodiče (nizkoprahové kluby, odpolední kluby, rodinná centra, mateřská centra atd.). V rámci poskytování sociálně právní ochrany dětí jsou aktivně využívány nabízené služby jako pomoc rodinám a prevence.

Mezi instituce poskytující sociální a další služby v území je možné zařadit:

Šance pro Tebe, o.s.:

- Nizkoprahové kluby (jinak NZDM): NZDM Futur s místem v Chrudimi, Hrochově Týnci, Prachovice a NZDM Agora se sídlem pouze v Chrudimi
- Terénní sociální práce „streetwork“ v oblasti Chrudim a Prachovice – pracovníci vyhledávají děti a mladé lidi „ulice“ a poskytují jim rady a pomoc při řešení problémů, se kterými se mládež setkává.
- SAS – sociálně aktivizační služby – přímá práce v rodinách, komplexní pomoc s aktuálními problémy v rodině – doučování dětí, finanční gramotnost, doprovázení na instituce (školy, úřady), pomoc při řešení výchovných problémů, hledání zaměstnání

Amalthea, z.s.:

- služby SAS – působnost v celém Pardubickém kraji
- předškolní klub Amálka – příprava předškolních dětí z rodin ohrožených sociálním vyloučením, stigmatizací a dalšími rizikovými jevy, tedy z prostředí, ve kterém není věnován dostatek pozornosti rozvoji dovedností a kompetencí nezbytných pro budoucí školní úspěch, se sídlem v Chrudimi

Velký důraz je kladen na **spolupráci s rodiči** – motivování k zájmu o vzdělávání dětí, informování o vzdělávacím systému, doprovázení do školských zařízení, pomoc s výběrem školského zařízení, pořádání vzdělávacích akcí pro rodiče (témata: jak rozvíjet děti, vhodné hračky, četba, co by děti v daném věku již měly umět atp.)

Činnost logopedického poradce – 1x týdně 4 hodiny přímo v předškolním klubu. Důležitost nápravy řečových vad již v předškolním věku. Skupinová a individuální práce. Práce s rodiči. Zvláštní pozornost je věnována dětem a rodičům- cizincům, kteří neovládají český jazyk.

Spolupráce s poradenskými zařízeními (PPP, SPC) – domluvení návštěvy klienta, doprovod do poradny, společné hledání vhodného řešení a doporučení, jak s dítětem pracovat, jak ho rozvíjet. Nalézání vhodných podpůrných opatření.

Spolupráce s MŠ a ZŠ v Chrudimi - komunikace s řediteli i konkrétními pedagogy v případech přestupu dětí z klubu do MŠ, příp. do ZŠ. Snaha o usnadnění přechodu a začlenění do kolektivu, sdělení informací o dítěti přímo pedagogovi, zájem o situaci dětí, které odešly z předškolního klubu do běžného vzdělávacího zařízení. Pro podporu adaptace je z našeho pohledu dobrým nástrojem tzv. interaktivní případová konference (IPK) - Jedná se o způsob/techniku řešení obtížných situací v životě dítěte, které umožňují zapojení dítěte do rozhodování o věcech, které se ho týkají. Cílem je rozšířit nástroj do běžné praxe – např. při přecházení dětí do vzdělávacích institucí. (Pozn. Zvýšení informovanosti o IPK jsme uvedli jako plán ve formuláři Aktivit spolupráce).

Se dvěma partnerskými MŠ je navázána spolupráce v rámci projektu ESF – zaměstnání třech školních asistentek. Poskytování vzdělávání pedagogickým pracovníkům na témata inkluze, dětí ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí, komunikace s rodiči apod.

Uvítání možnosti užší spolupráce prostřednictvím školních asistentů i v jiných MŠ a ZŠ.

Spolupráce s OSPOD – v případech, kdy je rodina v evidenci OSPOD.

Spolupráce s poskytovateli soc. služeb – spolupráce s NNO působícími v Chrudimi - azylovým domem, NNO Šance pro tebe.

Platforma pro předškolní vzdělávání: 4x ročně setkání s ředitelkami mateřských škol v Chrudimi, zástupci OSPOD, odboru školství, PPP, NNO a lokálním síťářem. Sdílení aktuálních témat v předškolním vzdělávání ve městě – zaměřeno na sociálně znevýhodněné děti a jejich rodiny. Aktuální téma: povinné předškolní vzdělávání - otázky informování rodičů o „nové“ povinnosti (kdo, jak?), otázky neúčasti u povinného zápisu do MŠ a následného přestupkového řízení (kdo řeší, jak?), otázky předškoláků, kteří se objeví v průběhu školního roku (bude dost míst?), otázky individuálního vzdělávání (zapíšu je v MŠ?), otázky přezkušování a případného ukončení individuálního vzdělávání (budou mít MŠ volnou kapacitu?).

Potřeba doučování

Z našich dosavadních zkušeností s dětmi, které přešly z předškolního klubu do běžných ZŠ, vyplývá potřeba doučování již v 1. třídě jako prevence dalšího školního neúspěchu. Jelikož tyto děti zpravidla nemají doma podnětné prostředí a dostatečnou podporu (kontrola domácích úkolů, příprava pomůcek atd.), zaostávají za spolužáky již od začátku povinné školní docházky. Třídní učitelé často nekomunikují s rodiči, nehledají vhodná podpůrná opatření 1. stupně, ani se včas neobracejí na PPP.

Pravidelné doučování shledáváme jako zásadní. Naše organizace poskytuje doučování prostřednictvím dobrovolníků, avšak potýkáme se s jejich nedostatkem. Zároveň děti, které by doučování potřebovaly, přibývá (tím, jak z klubu odcházejí další děti do škol).

Pozn. Řešení shledáváme v užší spolupráci s konkrétními školami. Školy by v rámci Šablon požádaly o školní asistenty, kteří by doučovali. Naše organizace je ochotna případně koordinovat doučování, zajistit některé administrativní činnosti. Financování by zajistily školy. Spolupráce by byla možná i ve vzdálenějších územích ORP.

Podpora zájmové činnosti dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí

Děti ze sociálně znevýhodněného prostředí mají znesnadněn přístup k placeným kroužkům a sportovním oddílům. Rodiče často nemají na zaplacení nebo neshledávají potřebu vydávat finance za zájmové činnosti svých dětí. Rádi bychom našli cesty k získání finančních prostředků na podporu zájmové činnosti soc. znevýhodněných dětí.

Doplnění: Jak napomoci ke zlepšení situace v oblasti vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí?

Spolupráce škola – rodiče: vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti komunikace s lidmi ze sociálně znevýhodněného prostředí, seznámení pedagogů s prostředím, ve kterém děti vyrůstají. Informování rodičů o tom, jak se s dítětem doma připravovat. Osobní komunikace s rodiči, setkávání, společné hledání řešení situace dítěte ve škole.

Spolupráce škola – rodiče – poradenské zařízení: v případě vzdělávacích a výchovných problémů komunikace pedagog – rodiče – poradenské zařízení a využití podpůrných opatření.

Spolupráce škola – sociální služba: informování pedagogických pracovníků o nabídce sociálních služeb v regionu. Komunikace s konkrétním pedagogem o dítěti a jeho rodině. Osobní setkání ve škole, doprovod.

Spolupráce škola – OSPOD: informování pedagogických pracovníků o situacích, kdy a jakým způsobem informovat OSPOD, jak je možno spolupracovat s OSPOD.

Romodrom, o.p.s.

poskytuje sociální služby a nabízí vzdělávací programy lidem, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením, nebo se ocitli v nepříznivé životní situaci ve formách:

- Terénní programy
- Odborné sociální poradenství
- Sociální rehabilitace
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Vzdělávací programy

Centrum J.J. Pestalozziho, o.p.s.:

- poradenské centrum pro děti a mládež (sociální rehabilitace) – se zaměřením zejména pro děti s nařízenou ústavní výchovou, s dětmi, kteří potřebují pomoc a podporu s působností Pardubického kraje

SOPRE CR o.p.s.:

- služby SAS – působnost v rámci městské ubytovny v Chrudimi, dále lze s nimi navázat i terénní práci
- výchovně vzdělávací činnost s dětmi v předškolním a školním věku v rámci městské ubytovny Chrudim

Oblastní Charity Pardubice, Nové Hrady, Polička: poskytování sociálně aktivizačních služeb (SAS), uvedeno viz výše. Dostupnost poskytování služeb asi do 30 km od sídla organizace.

Středisko výchovné péče Archa: zabývají se výchovnými problémy u dětí a poskytují poradenství, diagnostiku, individuální a skupinové terapie, intervenční a interaktivní programy ve školách, nabízí služby psychologa a speciálního pedagoga. Středisko má sídlo v Chrudimi.

Poradna pro rodinu Pardubického kraje: poskytují psycho-sociální služby pro děti a rodiny se sídlem v Chrudim, působnost poboček v Pardubickém kraji

Z výše uvedeného vyplývá potřeba prohloubit spolupráci mezi školami, rodinou a sociálními službami (popř. vhodnými alternativními formami) a rozvíjet další formy zapojení do partnerství MAP.

1.1.6 Další instituce působící v území

1.1.6.1 Pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologická poradna Pardubice (PPP) poskytuje psychologickou a speciálně-pedagogickou péči klientům ve věku 3 až 19 let, jejich rodičům a pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení.

Oblasti zaměření:

1) Řeší výchovné otázky, školní zralosti, předčasné nástupy do ZŠ, prevence např. v oblasti grafomotoriky před nástupem do ZŠ.

2) Problematika začleňování dětí do kolektivů - vyjadřování se a doporučování asistentů do speciálních tříd MŠ, logopedických tříd MŠ. na ZŠ jsou to především výukové potíže - posuzování, zda-li se nejedná o specifickou poruchu učení - např. dyslexii, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii, dyspraxii atd. Při závažnějších diagnózách doporučuje individuální vzdělávací plán či pedagogického asistenta.

3) Poradenství další cesty vzdělávání na konci základního a středního vzdělávání

4) Pravidelné kontroly již diagnostikovaných klientů

5) Spolupráce se školami probíhá především s výchovnými poradci, ale i třídními učiteli

6) Telefonické a osobní konzultace

7) Spolupráce PPP se zařízeními sociálních služeb:

- Úzká spolupráce s Amaltheou, SVP Archa - doporučujeme rodičům doučování i předškolní docházku do klubů
- Šance pro Tebe - spolupráce s těmi, kteří se podílejí např. na péči o rodinu soc. znevýhodněnou - domluvení doprovodu klienta s rodiči do poradny, vypracování

plánu na domácí přípravu na vyučování, poskytnutí kontaktů na další vhodná zařízení nutná pro další péči.

- Metodik prevence spolupracuje s metodiky prevence na školách, pořádá přednášky - netolismus, kyberšikana, HIV, drogová závislost atd. Pro metodiky prevence i výchovné poradce je jednou ročně pořádán dvoudenní seminář a dle potřeby setkání.

8) Spolupráce s rodiči - pokud má rodič zájem o své dítě, spolupráce bývá velmi dobrá. Pokud chce "jen úlevy", občas se dostáváme do sporu. PPP je pouze poradní orgán, je tedy na rodiči, zda-li rady PPP přijme či nikoli.

Pedagogicko-psychologické poradny v současné době nevidují počty speciálních pedagogů, školních psychologů ani výchovných poradců a asistentů. Mělo by to ale začít být zjišťováno v souvislosti s vyhláškou o inkluzi. Školního psychologa i speciálního pedagoga si škola sjednává sama, pokud má finanční prostředky ať už vlastní, či dotační. Výchovný poradce by měl být na každé škole, ale může to být spojená funkce s metodikem prevence, zejména u menších škol.

Pedagogicko-psychologická poradna Pardubice (včetně pobočky Chrudim) v současné době eviduje mnoho předškoláků se špatnou výslovností (doporučují klinického logopeda). Správná výslovnost je pro školní docházku důležitá. Dále je oslabená úroveň grafomotoriky a s tím spojené chybné držení tužky a problémy v jemné motorice, např. pomocí kostek, znalost číselné řady do deseti. Není často upevněna ani znalost barev. Tyto všechny schopnosti je potřeba rozvíjet jak v MŠ, ale také hlavně v rodině. Rodiče i MŠ dostávají doporučení, co je potřeba zlepšit a jakým způsobem s dítětem pracovat.

Dle názoru PhDr. Ivy Machkové bylo inkluzivní vzdělávání už i v současné době. „Pokud škola chtěla, vytvořila podmínky, měla již ve svých řadách tyto žáky. Pro ně poradny doporučovaly pedagogické asistenty, integrace žáků s LMP v ZŠ (škola ale musela mít program pro žáky s přílohou LMP), IVP“.

Na změnu od 1. září 2016 spojenou se zavedením inkluze se PPP připravovaly již velmi dlouho - školení, semináře, porady. Bohužel doposud není zcela jasno v mnoha praktických otázkách v rámci organizace poraden, není personální zastoupení ani ve školách ani v poradnách, není dostačující vybavení (testové baterie, PC, ...), nejsou vydané slibované dokumenty, není dořešena komunikace poradna – škola. Prováděcí dokumenty během školního roku přicházely a měnily již stávající skutečnosti. K 1.9.2017 se připravuje novela stávající vyhlášky č.27/2016 Sb. Opět dosud není znám její závěrečný obsah apod.

V gramotnosti čtenářské a matematické je zachycována klesající tendence. Děti velmi málo čtou, počítání z paměti je problém. Ale opět záleží na rodičích a jejich přístupu a vedení. Samozřejmě, že dyslektik bude mít problémy ve čtení, ale pomocí encyklopedií, komiksů je možné vypěstovat vztah ke knize, ke čtení obecně. V současné době ze svého hlediska vidím jako velký problém směr studia žáků po základní škole. Většinou směřují do maturitních oborů (i když na konzultaci o profesní orientaci jim je doporučen učební obor). Na škole následně selhávají nebo s "odřenýma ušima" dojdou do třetího ročníku či čtvrtého ročníku a maturitu neudělají nebo k ní vůbec nejsou připuštěni. Ale protože školy byly dosud placeny podle počtu žáků, šlo jim o každého žáka bez ohledu na jeho možnosti. Samozřejmě, že nelze tvrdit, že jde o přístup na každé škole. Ale obecně to platí.

S tím souvisí i snížení úrovně znalostí a vědomostí na těchto školách. U předškolních dětí přetrvává častý logopedický nález, rodičům "nikdo" neřekl, že by měli zajít za logopedem.

Hodně rodičů (z vlastní praxe) spoléhá na to, že škola naučí, škola převezme zodpovědnost a oni doma nic nemusí. Poměrně málo dětí má nějaké **kroužky** - finanční záležitost rodiny, nezájem ze strany rodičů, lenost a pohodlnost dětí.

Výchovný poradce musí být na každé škole. Posunutím data zápisů z ledna či února na duben počet odkladů školní docházky neklesl.

Téma spolupráce s poradnami – jak ve vztahu ke školám, tak ve vztahu k rodičům tvoří náplň pilotní aktivity MAP Příčiny školní neúspěšnosti žáků". V území je poptávka jak po personální podpoře, tak po sdílení dobré praxe mezi školami a také po workshopech a besedách pro rodiče.

1.1.6.2 **Role veřejných knihoven v současné společnosti s akcentem na potřeby území a povinná opatření MAP**

Knihovny jsou zpravidla chápány jako instituce, které garantují přístup ke kulturnímu bohatství, a především k informacím, které jsou zaznamenávány na nejrůznějších nosičích: psaných, tištěných, audiovizuálních a digitálních. Hlavní úlohou knihoven je poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, včetně zajištění rovného přístupu k nim bez rozdílu, a dále rozvoj **celoživotního vzdělávání** všech skupin obyvatelstva. Veřejné knihovny obcí a měst však mohou plnit řadu dalších významných rolí a funkcí. Ministerstvo kultury České republiky v návaznosti na zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) a v souladu se Státní kulturní politikou na léta 2009 - 2014 vydalo metodický pokyn k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými anebo provozovanými obcemi a kraji na území ČR. Standard pro dobrou knihovnu ve 13 článcích vymezuje:

1. Poslání knihovny, cíle a působnost standardu knihovnických služeb
2. Předmět standardu knihovnických služeb
3. Provozní dobu knihovny pro veřejnost
4. **Tvorbu knihovního fondu a informačních zdrojů**
5. Umístění knihovny v obci
6. Plochu knihovny určenou pro uživatele
7. **Studijní místa pro uživatele knihovny**
8. **Přístup k internetu a informačním technologiím**
9. Webovou prezentaci knihovny
10. Elektronický katalog knihovny (OPAC) na internetu
11. Pracovníky knihovny a jejich vzdělávání
12. **Měření spokojenosti uživatelů knihovny**
13. Vyhodnocení plnění standardu knihovnických služeb.

zdroj: Standard pro dobrou knihovnu, 2013

Článek č. 1 tohoto metodického materiálu definuje poslání veřejné knihovny a její cíle. Veřejná knihovna je místní branou do světa vědomostí a základním předpokladem **celoživotního vzdělávání, nezávislého rozhodování a kulturního rozvoje jednotlivců i společenských skupin.**

Jádrem služeb veřejné knihovny by měly být následující činnosti vztahující se k informacím, gramotnosti, vzdělávání a kultuře:

1. vytváření a posilování čtenářských návyků od raného dětství,
2. podpora samostatného sebevzdělávání i všech stupňů školského vzdělávání,
3. poskytování příležitosti pro osobní tvůrčí rozvoj,
4. povzbuzování imaginace a kreativity dětí a mládeže,
5. podpora uvědomělého přístupu ke kulturnímu dědictví a k hodnotám umění a pokroku vědy,
6. zajišťování přístupu ke všem kulturním formám prezentace reprodukčního umění,
7. podpora dialogu mezi kulturami a kulturní rozmanitosti,
8. podpora lidové slovesnosti,
9. zpřístupňování všech druhů obecních informací,
10. poskytování informačních služeb místním podnikům, sdružením a zájmovým skupinám,
11. podpora rozvoje informační a počítačové gramotnosti,
12. podpora a podíl na všech akcích a programech zabývajících se odstraňováním negramotnosti, resp. – je-li to třeba - podněcování takových aktivit

zdroj: Manifest IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách, 1994.

Všechny zmíněné oblasti významně korespondují a aktuálními cíli vzdělávání- umožňují rozvíjet potenciál nejen dětí a žáků, ale každého zájemce o vzdělávání. Proto je jejich úloha v partnerství MAP nezastupitelná.

Role veřejných knihoven ve vzdělávání

Knihovny jsou částí veřejnosti vnímány především jako součást infrastruktury formálního vzdělávacího systému: klidné místo, kde je možno studovat, kde je k dispozici bohatá zásoba primárních i sekundárních informačních a studijních pramenů a dokumentů, kde je možné získat od personálu i odbornou pomoc – rešeršní, informační, metodickou. Těmto lidem jsou skutečně knihovny adekvátní služby schopny poskytnout. Prostřednictvím informačních technologií nabízejí rovněž přístup k elektronickým zdrojům, z nichž některé jsou kvůli své ceně či licenčním poplatkům pro jednotlivce obtížně dostupné. Jsou také vhodným místem pro on-line studium a další formy e-learningu. Jejich nezanedbatelnou výhodou je přívětivost prostředí, snadná dostupnost služeb (včetně finanční) a trvalá snaha o odstraňování bariér při jejich využívání.

Některé veřejné knihovny měst a obcí svou roli v celoživotním vzdělávání chápou dokonce mnohem šíře, vědomy si významu celoživotního učení v životě jedince i společnosti. Budují klidové zóny pro studium, prostory pro skupinovou práci vybavené potřebnou prezentační a didaktickou technikou; **prohlubují spolupráci se školami a partnerskými vzdělávacími institucemi, nabízejí vlastní vzdělávací aktivity**. Velkou výhodou veřejných knihoven měst a obcí je jejich univerzální charakter, který dovoluje vyjít vstříc všem věkovým kategoriím i zájmovým skupinám, umožňuje přizpůsobit se změně požadavků a potřeb a adekvátně na ně reagovat.

Nejčastějšími skupinami, pro něž jsou vzdělávací aktivity v knihovnách realizovány, bývají děti a senioři. U dětí bývají tyto aktivity především propojeny s primárním vzdělávacím procesem a organizovány ve spolupráci se školami (lekce informační gramotnosti, doplňkové přednášky a lekce k výuce literatury, vlastivědy, dějepisu, zeměpisu aj., mimo

vyučování pak zejména tematicky zaměřené na region, literaturu, některé společenské jevy, organizují se však také výtvarné či rukodělné dílny apod.).

Současný stav v regionu Chrudim

Profesionální městské knihovny 12

Obecní knihovny (dobrovolné) 77

Městská knihovna je knihovna pověřená regionální funkcí, tzn. vykonává odborné knihovnické činnosti (např. poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány a rozborů a další).

Krajská knihovna, jak definuje § 11 knihovního zákona, je zodpovědná za plnění RF a jejich výkon může v rámci kraje přenést smluvně na další základní knihovny. Smlouva o přenesení musí mít písemnou formu.

Pověřená knihovna je po dohodě se svým zřizovatelem a v souladu s § 11 knihovního zákona smluvně pověřena krajskou knihovnou vykonávat RF pro obsluhované knihovny svého regionu, přičemž stále plní i funkce základní profesionální knihovny. Nejen proto Pardubický kraj na RF přispívá finančními prostředky na základě smlouvy. (viz příloha č. 5).

Výběr knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí provádí krajská knihovna na základě atestu pověřené knihovny.

Obsluhující knihovna je profesionální základní knihovna, která se podílí na výkonu RF v daném regionu.

Obsluhovaná knihovna je základní knihovna (obvykle zřizovaná obcí), která je příjemcem služeb v rámci RF.

Základní knihovna je veřejná knihovna s univerzálním knihovním fondem, která je součástí systému veřejných knihoven, vykonávajících informační, kulturní a vzdělávací činnosti.

Specializovaná knihovna je veřejná knihovna se specializovaným fondem, která vykonává rovněž činnosti odborné a která může být příjemcem služeb z výkonu RF na vlastní vyžádání a dle kapacitních možností obsluhujících knihoven. Čerpat může zejména služby z oblasti poradenství a vzdělávání, případně aktualizací fondů.

Tabulka 31: Knihovny regionu

	Knihovny ORP Chrudim	Provozovatel		počet obyv.	Číslo evidence
1	Obecní knihovna Bítovany	Bítovany	Obec	413	6374
2	Obecní knihovna Bojanov	Bojanov	Obec	646	5792
3	Obecní knihovna v Boru u Skutče	Bor u Skutče	Obec	160	3874
4	Obecní knihovna v Bořicích	Bořice	Obec	180	4897
5	Místní knihovna Bylany	Bylany	Obec	380	3371
6	Obecní knihovna Ctětín	Ctětín	Obec	258	6330
7	Obecní knihovna v Čankovicích	Čankovice	Obec	317	61
8	Místní knihovna v Dřenicích	Dřenice	Obec	346	4657
9	Obecní knihovna v Dvakačovicích	Dvakačovice	Obec	184	339
10	Obecní knihovna v Chotěnicích	Heřmanův	Město	0	1142

		Městec			
11	Městská knihovna v Heřmanově Městci	Heřmanův Městec, MěK	Město	4926	7
12	Obecní knihovna Hoješín	Seč	Obec	0	5661
13	Místní knihovna v Horce	Horka	Obec	392	5011
14	Místní knihovna Hošťalovice	Hošťalovice	Obec	136	5584
15	Místní knihovna v Hrochově Týnci	Hrochův Týnec	Obec	1959	3774
16	Městská knihovna Chrast	Chrast	Město	3192	3289
17	Knihovna Dr. Alberta Pražáka	Chroustovice	Obec	1268	5626
18	Místní lidová knihovna v Jenišovicích	Jenišovice	Obec	423	424
19	Obecní knihovna v Klešicích	Klešice	Obec	387	36
20	Obecní knihovna Kněžice	Kněžice, okr. Chrudim	Obec	152	5647
21	Místní knihovna v Kočí	Kočí	Obec	598	60
22	Obecní knihovna Kostelec u H.M.	Kostelec u HM	Obec	323	5678
23	Místní knihovna v Krásném	Krásné	Obec	153	63
24	Obecní knihovna v Lánech	Lány	Obec	243	4662
25	Obecní knihovna v Libkově	Libkov	Obec	79	4419
26	Základní knihovna v Lukavicích	Lukavice, okr. Chrudim	Obec	943	2
27	Obecní knihovna v Luži	Luže	Obec	2580	88
28	Městská knihovna Chrudim	Medlešice	MěK	0	4054
29	Městská knihovna Chrudim	Chrudim, MěK	MěK	23240	706
30	Místní knihovna v Mladoňovicích	Mladoňovice	Obec	319	3021
31	Obecní knihovna v Morašicích	Morašice	Obec	636	5751
32	Místní knihovna v Mrákotíně	Mrákotín	Obec	370	2560
33	Obecní knihovna v Načešicích	Načešice	Obec	570	1528
34	Obecní knihovna v Licoměřicích	Načešice	Obec	0	1529
35	Obecní knihovna v Nasavrkách	Nasavrky	Obec	1656	1009
36	Základní obecní knihovna v Perálci	Perálec	Obec	238	13
37	Obecní knihovna v Prachovicích	Prachovice	Obec	1503	91
38	Knihovna Předhradí	Předhradí	Obec	430	45
39	Obecní knihovna Přestavlky	Přestavlky	Obec	208	5813/04
40	Obecní knihovna v Prosetíně	Prosetín	Obec	790	4755
41	Obecní knihovna Proseč	Proseč, okr. Chrudim	Obec	2173	1325
42	Obecní knihovna v Rabštejské Lhotě	Rabštejská Lhota	Obec	704	543
43	Městská knihovna Ronov nad Doubravou	Ronov nad Doubravou, MěK	Město	1743	64
44	Obecní knihovna Rosice	Rosice	Obec	1396	68
45	Obecní knihovna Rozhovice	Rozhovice	Obec	272	65
46	Obecní knihovna Seč	Seč, okr. Chrudim	Obec	1665	58
47	Městská knihovna Skuteč	Skuteč, MěK	Město	5254	47
48	Městská knihovna Slatiňany	Slatiňany, MěK	Město	4106	197
49	Obecní knihovna Sobětuchy	Sobětuchy	Obec	834	5688
50	Obecní knihovna Stolany	Stolany	Obec	372	3396

51	Městská knihovna Chrudim	Topol	Měk	0	4055
52	Obecní knihovna v Trojovicích	Trojovice	Obec	183	4697
53	Městská knihovna v Třemošnici	Třemošnice, MěK	Město	3144	229
54	Obecní knihovna Třebřichy	Třebřichy	Obec	286	5794
55	Obecní knihovna v Tuněchodech	Tuněchody	Obec	590	118
56	Obecní knihovna Uherčice	Uherčice	Obec	122	9
57	Obecní knihovna v Úhřeticích	Úhřetice	Obec	484	4417
58	Obecní knihovna ve Vápenném Podolu	Vápenný Podol	Obec	217	89
59	Obecní knihovna Vejvanovice	Vejvanovice	Obec	301	5140
60	Obecní knihovna Vinary	Vinary	Obec	112	6189
61	Místní knihovna v Zaječicích	Zaječice	Obec	1026	524
62	Obecní knihovna ve Zderazi	Zderaz	Obec	274	43
63	Místní knihovna v Žumberku	Žumberk	Obec	244	4125
64	Obecní knihovna Míčov - Sušice	Míčov - Sušice	Obec	262	6405
65	Střemošice	Střemošice	Obec	185	6429
	Celkem			76 547	

MěK Chrudim zřizuje další tři pobočky přímo na území města – v ulicích U Stadionu a Topolská, Medlešice.

Tyto pobočky nemají vlastní evidenční čísla, jsou zapsány ve zřizovací listině mateřské knihovny a jejich fond je součástí fondu mateřské knihovny, nejsou obsluhovány z RF a nedostávají výměnné fondy.

+ Obecní knihovny, které jsou nové: Bousov, Leštinka, Hroubovice.

Spolupráce s knihovnami je rozvíjena především pracovní skupinou „Gramotnost“ v připravovaných aktivitách spolupráce, ale také v pilotní aktivitě Nepochopitelná geologie aneb Učíme se číst v kamenech ([nepochopitelná-geologie-aneb-ucime-se-cist-v-kamenech](#))

1.1.6.3 Analýzy Úřadu práce v okrese Chrudim

Analýza poptávky po pracovní síle a nabídky pracovní síly v okrese Chrudim

Z analýzy úřadu práce aktuálně (k 30. 5. 2016) vyplývají určité disproporce mezi nabídkou pracovní síly a poptávkou po pracovní síle. Uchazeči o zaměstnání se v nejvíce případech identifikovali jako všeobecní administrativní pracovníci, sekretáři a pracovníci pro zadávání dat a zpracování textů (278 uchazečů), dále jako pomocní pracovníci v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech (244 uchazečů, z toho 21 cizinců s povolením), pracovníci v oblasti prodeje (234 uchazečů), uklízeči a pomocníci (210 uchazečů) nebo pracovníci v oblasti osobních služeb (179 uchazečů).

Největší poptávka na prvních pěti místech byla po kovodělnících, strojírenských dělnících a pracovnících v příbuzných oborech (239 volných míst), pracovnících v oblasti ochrany a ostrahy (114 volných míst), dále po pracovnících v oblasti osobních služeb (109 volných míst), pomocných pracovnících v oblasti těžby, stavebnictví, výroby, dopravy a v příbuzných oborech (105 volných míst) a pracovnících v oblasti prodeje (98 volných míst).

Za povšimnutí stojí profese kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci v příbuzných oborech. Zde poměrně ve velké míře převažuje poptávka po pracovní síle nad nabídkou pracovní síly (239 volných míst x 131 uchazečů o zaměstnání). Podobná situace, avšak s nižšími celkovými čísly, existuje také v případě profese obsluha stacionárních strojů a zařízení (69 volných míst x 5 uchazečů o zaměstnání) nebo u profese specialisté v oblasti zdravotnictví (19 volných míst x 6 uchazečů).

Největší disproporce mezi nabídkou a poptávkou pracovní síly (s převahou nabídky) u jednotlivých profesí můžeme identifikovat v případě kvalifikovaných zemědělských pracovníků (30 uchazečů o zaměstnání x 2 volná místa), dále v případě všeobecných administrativních pracovníků, sekretářů a pracovníků pro zadávání dat a zpracování textů (278 uchazečů o zaměstnání x 22 volných míst) nebo uklízečů a pomocníků (210 uchazečů o zaměstnání x 69 volných míst).

Analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle profese v okrese Chrudim

V prvním čtvrtletí roku 2016 bylo v evidenci úřadu práce nejvíce volných pracovních míst v rámci profese řemeslníci a opraváři (340 volných míst). Na obsluhu stacionárních strojů a zařízení montéry připadlo 195 volných míst, na pracovníky ve službách a prodeji 185 volných míst. Za zmínku stojí ještě profese s názvem kovodělníci, strojírenští dělníci a pracovníci na stavbách (177 volných míst).

V rámci této dílčí analýzy je sledována také doba neobsazenosti volných pracovních míst podle profese. V tomto případě stojí za povšimnutí 115 volných pracovních míst po dobu 6-12 měsíců a 66 míst po dobu delší než 12 měsíců nabízených řemeslníkům a opravářům. Dlouhodobě se nedaří ideálně obsazovat také pozice kovodělníků, strojírenských dělníků a pracovníků na stavbách (80 volných míst po dobu 6-12 měsíců a 39 míst po dobu delší než 12 měsíců) nebo obsluhu strojů a zařízení, montéry (40 volných míst po dobu 6-12 měsíců a 23 míst po dobu delší než 12 měsíců).

Analýza neobsazenosti volných pracovních míst podle vzdělání v okrese Chrudim

Za první čtvrtletí 2016 největší počet volných pracovních míst v chrudimském okrese představovala místa s požadavkem na základní a praktickou školu (celkem 439 volných míst), následovala místa s požadavkem na střední odborné vzdělání s vyučením (celkem 392 volných míst). Naopak na druhé straně tabulky byla místa s požadavkem na vysokoškolské vzdělání (celkem 19 volných míst). Analýza dále ukázala, že obsazování míst s požadavkem na základní a praktickou školu spolu s místy s požadavkem na střední odborné vzdělání s vyučením se nedaří obsazovat ani z dlouhodobějšího hlediska. V prvním případě přetrvává 107 volných míst 6-12 měsíců a 75 míst více než 12 měsíců. V druhém případě zůstává 75 míst volných 6-12 měsíců a 55 míst více než 12 měsíců.

1.2 Specifická část analýzy

1.2.1 Témata MAP v řešeném území s ohledem na uplatnění klíčových témat dle metodiky MAP

Zpracováno v rámci průniku strategických dokumentů – viz kapitola 1.1.2 Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů v území majících souvislost s oblastí vzdělávání a Dotazníku MAP – viz příloha č. 2. Dotazník MAP ORP Chrudim_2016_v04. Na

základě identifikovaných potřeb a problémů proběhly během května a června 2017 individuální schůzky na všech školách v území. Výsledky představují další podklad pro připravované aktivity spolupráce, popř. druhou vlnu šablon a další projekty v území včetně MAP2 a implementace MAP.

- Stav bezbariérovosti na školách – finanční náročnost realizace, realizace v CLLD
- Formy komunikace školy – ZŠ i MŠ ve většině případů zveřejňují výroční zprávy, ale jsou komplikované., řešit vizi a propagaci své činnosti také mimo výroční zprávy, např. formou informativního dvojlistu
- téma žakovského parlamentu, je přínosný, pokud se jedná o iniciativu od žáků. Rozvíjí kompetence základní občanských znalostí, ale také je třeba, aby škola vznik podporovala – nejlépe zapálený pedagog, nelze čekat na poptávku, je třeba na škole pro dané aktivity vymezit prostor – možnost vyslechnutí a vlivu výrazně zvyšuje angažovanost žáků a jejich ztotožnění s institucí.
- Komunikace se zřizovateli – není pocíťována jako problém zvláště v malých obcích. Ke zdržení dochází při projednávání v zastupitelstvech.
- Využití digitálních technologií - školy většinou již pořídily digitální technologie, problém je s jejich zastaráváním a tím, že technologie jdou rychle dopředu (partnerství, šablony, sponzoři)
- Potřeba prohlubovat spolupráci ZŠ a knihoven – více rozvíjet spolupráci s knihovnami na cílených programech k doplnění výuky.
- Chybějící personální pozice nově IT specialista – možného(sdíleného) i pro více škol. IT specialista, tak by mohl spravovat i web a sociální sítě a tím by se staral i o propagaci školy a jejich aktivit. V současné době vzniká také potřeba zřídít na škole pozici, která by řídila školní asistenty, asistenty pedagoga, poradce a další specialisty. Roste zájem o sdíleného právníka.
- Elektronická třídnice a žakovská - ponechat volbu na škole, respektovat individuální podmínky škol (např. věk pedagogů), nechat na postupném vývoji
- Pro kvalitu vzdělávání a rozvoj potenciálu žáka je nutné efektivnější předávání informací o žákovi s vedoucími kroužků, rodiči, mezi pedagogy, s poradnami.
- Chybí inspirativní příklady pro rozvoj kreativity a podnikavosti na škole, málo zkušeností s virtuálními firmami, převládá frontální výuka s převahou aktivity učitele v hodině na úkor aktivity žáků. Je třeba kreativitu zařadit přímo do běžné výuky prostřednictvím jiných metod práce, kooperativní výuky, apod.
- Strategické, metodické a motivační vedení – ze strany MŠMT – komplikovaná komunikace, ze strany zřizovatele – probíhá, a to jen strategické a motivační vedení, předmětové komise – v území nefungují (jen fyzikáři) a chybí. Doporučení: 1x ročně zorganizovat předmětové setkání v ORP.
- Spolupráce s NNO, především kurátoři pro mládež upozorňují, že ze strany škol je docela opomíjena spolupráce s NNO, řada škol neví, kdo na jejich území z NNO působí a hlavně, jak by mohly školy služeb neziskovek využít, jak a v čem mohou být NNO rodinám a škole nápomocny. Je zde prostor využít zkušeností NNO pro školy a rodiny, které se školou např. nespolupracují a to z různých důvodů (intelektové schopnosti, finanční úskalí atp. (dojezd rodičů do školy, nemožnost tel. komunikace). NNO mohou být užitečné při besedách s dětmi na téma finanční gramotnost, tolerance menšin, otázka chudoby, kyberšikana, partnerské a přátelské vztahy atp. Kladně byla hodnocena spolupráce s MAS – např. odlehčení v oblasti zpracování projektových žádostí.

- MŠ pro dvouleté děti – pedagogové v území hodnotí tuto aktivitu negativně. Doporučení: rozšíření v kompetenci MŠ dle podmínek.

1.2.1.1 Šablony

Zapojení škol do projektů

Dokument MAP obsahuje zapojení škol do tzv. šablon - projektů zjednodušeného financování [Šablon v ORP Chrudim](#) a přehled plánovaných investičních záměrů – monitoring jejich realizace bude předmětem návazných projektů (MAP2). Zapojení do dalších projektů bude taktéž monitorováno ve spolupráci s IPs (individuálními projekty systémovými) v rámci návazných projektů (MAP2). V následujícím přehledu je patrná návaznost aktuálně realizovaných šablon na plnění cílů MAP.

Tabulka 32: Přehled čerpání šablon k 10. 7. 2017

Název aktivity	Počet škol zapojených v aktivitě	Celková částka	Soulad s cíli MAP ORP Chrudim
MATEŘSKÉ ŠKOLY			
Chůva - personální podpora MŠ	12	2 888 165 Kč	2.2.
z toho: MAS SKCH	7	1 839 390 Kč	
MAS ŽH	2	290 430 Kč	
MAS CH	3	758 345 Kč	
Individualizace vzdělávání v MŠ	6	540 160 Kč	3.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	2	135 040 Kč	
MAS ŽH	1	118 160 Kč	
MAS CH	3	286 960 Kč	
Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků v MŠ	20	689 113 Kč	4.1,
z toho: MAS SKCH	5	225 937 Kč	
MAS ŽH	9	264 672 Kč	
MAS CH	6	198 504 Kč	
Osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů MŠ v rozsahu 16 hodin	8	243 072 Kč	2.4,
z toho: MAS SKCH	4	54 016 Kč	
MAS ŽH	2	27 008 Kč	
MAS CH	2	162 048 Kč	
Osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů MŠ v rozsahu 40 hodin	7	354 480 Kč	2.4,
z toho: MAS SKCH	1	67 520 Kč	
MAS ŽH	4	236 320 Kč	

MAS CH	2	50 640 Kč	
Prevence logopedických vad a problémů komunikačních schopností u dětí v MŠ	12	607 680 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	3	126 600 Kč	
MAS ŽH	4	202 560 Kč	
MAS CH	5	278 520 Kč	
Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv (pro MŠ)	13	416 018 Kč	2.1, 2.2
z toho: MAS SKCH	5	152 766 Kč	
MAS ŽH	3	93 412 Kč	
MAS CH	5	169 840 Kč	
Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi v MŠ	14	273 456 Kč	2.2,
z toho: MAS SKCH	6	121 536 Kč	
MAS ŽH	3	70 896 Kč	
MAS CH	5	81 024 Kč	
Školní asistent - personální podpora MŠ	21	5 550 670 Kč	2.2, 2.4, 3.3
z toho: MAS SKCH	3	787 950 Kč	
MAS ŽH	10	2 328 830 Kč	
MAS CH	8	2 433 890 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin_čtenářská pregramotnost	13	249 824 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	5	60 768 Kč	
MAS ŽH	3	81 024 Kč	
MAS CH	5	108 032 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin_inkluzie	5	60 768 Kč	2.1, 2.2, 3.1
z toho: MAS SKCH	0	0 Kč	
MAS ŽH	2	20 256 Kč	
MAS CH	3	40 512 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin_matematická pregramotnost	8	195 808 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	0	0 Kč	
MAS ŽH	3	54 016 Kč	

MAS CH	5	141 792 Kč	
Profesní rozvoj předškolních pedagogů prostřednictvím supervize	1	29 698 Kč	2.2, 2.4
z toho: MAS SKCH	0	0 Kč	
MAS ŽH	1	29 698 Kč	
MAS CH	0	0 Kč	
MATEŘSKÉ ŠKOLY	140	12 098 912 Kč	
z toho: MAS SKCH	41	3 571 523 Kč	
MAS ŽH	47	3 817 282 Kč	
MAS CH	52	4 710 107 Kč	

Název aktivity	Počet škol zapojených v aktivitě	Celková částka	Soulad s cíli MAP ORP Chrudim
ZÁKLADNÍ ŠKOLY			
Čtenářský klub pro žáky ZŠ	17	967 512 Kč	2.1, 3.3, 4.2
z toho: MAS SKCH	6	276 432 Kč	
MAS ŽH	8	501 033 Kč	
MAS CH	3	190 047 Kč	
Doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem	12	954 576 Kč	3.1, 3.2
z toho: MAS SKCH	3	306 828 Kč	
MAS ŽH	6	528 426 Kč	
MAS CH	3	119 322 Kč	
Klub zábavné logiky a deskových her pro žáky ZŠ	17	881 127 Kč	2.1, 3.3, 4.2
z toho: MAS SKCH	5	276 432 Kč	
MAS ŽH	7	345 540 Kč	
MAS CH	5	259 155 Kč	
Nové metody ve výuce na ZŠ_čtenářská gramotnost	1	5 377 Kč	2.1, 2.4, 3.3, 4.2
z toho: MAS SKCH	1	5 377 Kč	
MAS ŽH	0	0 Kč	
MAS CH	0	0 Kč	
Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků ZŠ	3	176 448 Kč	3.2, 4.1, 4.2
z toho: MAS SKCH	1	44 112 Kč	
MAS ŽH	1	88 224 Kč	

MAS CH	1	44 112 Kč	
Příprava na vyučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem	2	357 966 Kč	2.1, 3.1, 3.2
z toho: MAS SKCH	1	102 276 Kč	
MAS ŽH	1	255 690 Kč	
MAS CH	0	0 Kč	
Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv (pro ZŠ)	5	101 904 Kč	2.1, 2.2
z toho: MAS SKCH	1	8 492 Kč	
MAS ŽH	2	33 968 Kč	
MAS CH	2	59 444 Kč	
školní asistent - personální podpora ZŠ	12	3 099 270 Kč	2.2, 2.4, 3.3
z toho: MAS SKCH	4	1 190 680 Kč	
MAS ŽH	4	857 990 Kč	
MAS CH	4	1 050 600 Kč	
školní speciální pedagog - personální podpora ZŠ	4	2 046 555 Kč	2.2, 3.1
z toho: MAS SKCH	2	1 177 470 Kč	
MAS ŽH	1	336 420 Kč	
MAS CH	1	532 665 Kč	
Vzájemná spolupráce pedagogů ZŠ_čtenářská gramotnost	4	96 816 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	1	16 136 Kč	
MAS ŽH	2	48 408 Kč	
MAS CH	1	32 272 Kč	
Vzájemná spolupráce pedagogů ZŠ_inkluze	2	32 272 Kč	2.1, 2.2, 3.1, 3.3
z toho: MAS SKCH	1	16 136 Kč	
MAS ŽH	0	0 Kč	
MAS CH	1	16 136 Kč	
Vzájemná spolupráce pedagogů ZŠ_matematická gramotnost	2	32 272 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	1	16 136 Kč	
MAS ŽH	0	0 Kč	
MAS CH	1	16 136 Kč	
Vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi - vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin	7	89 760 Kč	2.1, 2.2, 3.1
z toho: MAS SKCH	4	36 720 Kč	
MAS ŽH	3	53 040 Kč	

MAS CH	0	0 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin/32 hodin/56 hodin_Cizí jazyky	6	162 048 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	3	74 272 Kč	
MAS ŽH	3	87 776 Kč	
MAS CH	0	0 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin/32 hodin/56 hodin_Čtenářská gramotnost	9	469 234 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	4	219 410 Kč	
MAS ŽH	4	243 072 Kč	
MAS CH	1	6 752 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin/32 hodin/56 hodin_Inkluze	11	377 224 Kč	2.1, 2.2, 3.1
z toho: MAS SKCH	2	27 008 Kč	
MAS ŽH	8	336 712 Kč	
MAS CH	1	13 504 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin/32 hodin/56 hodin_matematická gramotnost	7	290 336 Kč	2.1, 2.2, 3.3
z toho: MAS SKCH	4	202 560 Kč	
MAS ŽH	2	81 024 Kč	
MAS CH	1	6 752 Kč	
Vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ - DVPP v rozsahu 16 hodin/32 hodin/56 hodin_mentoring	2	459 136 Kč	2.1, 2.2, 2.4
z toho: MAS SKCH	1	27 008 Kč	
MAS ŽH	0	0 Kč	
MAS CH	1	432 128 Kč	
Tandemová výuka na ZŠ	4	140 040 Kč	2.3, 3.3, 3.4
z toho: MAS SKCH	0	0 Kč	
MAS ŽH	2	38 900 Kč	
MAS CH	2	101 140 Kč	
CLIL ve výuce ZŠ	1	53 770 Kč	2.3, 3.3, 3.4
z toho: MAS SKCH	0	0 Kč	

MAS ŽH	1	53 770 Kč	
MAS CH	0	0 Kč	
ZÁKLADNÍ ŠKOLY	128	10 793 643 Kč	
z toho: MAS SKCH	45	4 023 485 Kč	
MAS ŽH	55	3 889 993 Kč	
MAS CH	28	2 880 165 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování dle NS MAS [Přehled čerpání ke dni 30. 6. 2017](#)

První zkušenosti z čerpání šablon na území ORP za rok 2017

Negativa: administrativní náročnost, nespolehlivý systém ISKP14+, finanční náročnost (dle možností zřizovatele).

Náročné podmínky realizace - neznalost problematiky malých MŠ a ZŠ, kapacitní důvody, pozdní proplácení, nedostatek personálních kapacit v území (např. speciální pedagog), výše úvazků. Nečitelnost využití šablon - nevidí prostor pro drobné vybavení apod., obavy z chyb, nekoncepčnost.

Pozitiva: pozice chůvy, spolupráce s MAS.

1.2.2 Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání v řešeném území – jejich zapojení, způsob spolupráce a komunikace, apod.

Tabulka 33: Analýza dotčených skupin v oblasti vzdělávání

Název cílové skupiny	Potřeby	Projekt řeší	Velikost CS a zapojené osoby	Motivace	Přínos
DĚTI A ŽÁCI	<ul style="list-style-type: none"> - včasná péče a příprava a předškolní vzdělávání od tří let, aby byly připraveny na vstup do běžné mateřské školy a běžné základní školy - rozvoj jejich klíčových kompetencí - začleňování dětí ohrožených sociálním nebo jiným znevýhodněním do předškolního vzdělávání v mateřské škole nebo k začleňování při přípravě na předškolní vzdělávání v nízkoprahových (neformálních) zařízeních - zvyšování kvality vzdělávání, podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami - usnadnění přechodu mezi mateřskou školou a základní školou - získání pozitivního postoje ke vzdělávání - rozvoj potenciálu každého žáka - kvalita výuky, kvalifikovaní učitelé, dobrá komunikace - v mateřských školách příjemné prostředí, zajímavé aktivity 	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství a dle přílohy 2 postupy MAP, stanoví priority vzdělávání v území</p>	<p>děti a žáci ze škol a vzdělávacích zařízení zapojených do projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím aktivit nabízených zapojenými pedagogy na základě jejich vzdělávání a výměny zkušeností (spolupráce s individuálním projektem systémovým „Podpora základních gramotností“ a v individuálních projektech ostatních zaměřených na podporu budování kapacit a rozvoj gramotností - vhodnými výukovými programy a dlouhodobými vzdělávacími projekty zaměřenými na rozvíjení klíčových kompetencí a dovednosti dětí - vytvářením podnětného prostředí pro rozvoj těchto gramotností (komplexním vybavením prostor (např. heren, učeben, zahrad...) či pomůcek rozvíjejících klíčové kompetence) a dovednosti dětí a žáků např. v oblasti osobnostní výchovy a polytechnického vzdělávání (i aktivity spolupráce atd.) - zapojením zájmového a neformálního vzdělávání předškolních dětí - vzdělávacími programy 	<p>dostupnost kvalitního vzdělávání každého dítěte/žáka</p> <p>rozvoj potenciálu každého dítěte/žáka</p> <p>zlepšení spolupráce v území a využívání místních mimoškolních zdrojů pro rozvoj vzdělávání žáků a spolupráce s rodiči</p> <p>přehled o investičních záměrech ve vzdělávání na území</p> <p>a další dle dohody zapojených aktérů v území</p> <p>Úspěch a míra přínosu projektu pro uvedenou cílovou skupinu je přímo úměrný kvalitě vytvořeného partnerství a zájmu ostatních cílových skupin (především ředitelů, učitelů, zástupců ostatních vzdělávacích institucí, zájmového a neformálního vzdělávání, rodičů a pracovníků působících v oblasti asistenčních služeb).</p>

				rozvíjejícími dovednosti předškolních dětí v oblasti komunikace a vnímavosti	
				– zapojením rodin a veřejnosti do podpory čtenářské a matematické gramotnosti a do vzdělávacího procesu v území	
PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI	<ul style="list-style-type: none"> – přehled o odborných kapacitách v území – porozumění dopadu systémových změn do škol – společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb – soulad potřeb ČR a regionu, kdy otázky inkluze nejsou na úrovni regionu vnímány jako problém (vyplývá z dotazníku uskutečněného přípravným týmem v přípravné fázi projektu) – zlepšení komunikace mezi zaměstnanci školských zařízení a mezi pedagogy a rodiči – motivace a platové ohodnocení pedagogů, dobré zázemí pedagogů, kvalitní pomůcky, podpora dalšího vzdělávání pedagogů 	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství a dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority vzdělávání v území a vhodné vzdělávací aktivity</p>	<p>v rámci splnění podmínek výzvy- zástupci min. 70% škol podle RED IZO včetně souhlasu zřizovatelů, dále dle zájmu o formu zapojení</p>	<p>příprava na zavádění novely školského zákona (§16)</p> <p>překonání obav ze zavádění podpůrných opatření</p> <p>budování motivujícího klimatu ve školách</p> <p>možnost rozhodovat o budoucím charakteru vzdělávání v území</p> <p>možnost výměny zkušeností v oblasti volitelných, doporučených a průřezových témat</p> <p>možnost blíže spolupracovat se zřizovatelem</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podpora spolupráce a vzájemná výměna zkušeností – přijímání zodpovědnosti za budování pozitivních vztahů ve třídách, školách – porozumění cíli - orientace na kvalitní a inkluzivní vzdělávání – podpora škol se slabšími výsledky a rozvoj potenciálu každého žáka – podpora budování důvěry rodičů v kvalitu škol – rozšíření znalostí o překonávání školního neúspěchu, začleňování marginalizovaných skupin dětí a žáků, pochopení přínosu rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti – porozumění smyslu a přínosu projektů spolupráce a aktivit škol, možnost ovlivnit jejich zaměření – znalost priorit vzdělávání v území a jejich aktivní ovlivňování – rozšíření informací v obl. poradenství, metodické pomoci, informování o vzdělávání, možnostech rozvoje kvality vzdělávání a sdílení dobré praxe – posilování vzájemných vazeb napříč různými institucemi

					<ul style="list-style-type: none"> - plánování mimoškolních vzdělávacích programů pro rozvoj gramotností dětí - zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti specifik práce s romskými dětmi a žáky orientace v informacích o aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách - a další dle dohody zapojených aktérů v území
RODIČE DĚTÍ A ŽÁKŮ	<ul style="list-style-type: none"> - dostupné informace o kvalitě škol, kvalitě výuky, dobrá komunikace - možnost ovlivnit vzdělávací politiku v území a právo posoudit kvalitu vzdělávání ve školách - zlepšení komunikace mezi zaměstnanci školských zařízení a mezi pedagogy a rodiči - kvalitní nabídka činnosti zájmových kroužků a školních družin - moderní vybavení budov, odpovídající technický stav 	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority vzdělávání v území</p>	<p>nejméně 3 zástupci, za každé území min. 1, v případě zájmu včetně typu MŠ, ZŠ, SZŠ, zájmových a neformálních organizací, atd</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj potenciálu každého žáka a možnosti zažít úspěch - možnost výběru zařízení pro vzdělávání svých dětí a žáků - možnost ovlivnit kvalitu a zaměření vzdělávacích zařízení v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - navázání spolupráce v území: s rodinami, sociálními službami a poskytovateli neformálního a zájmového vzdělávání - posilování vzájemných vazeb napříč různými institucemi - možnost podílet se na řešení místně specifických problémů a potřeb - a další dle dohody zapojených aktérů v území
ZAMĚSTNANCI VEŘEJNÉ SPRÁVY A ZŘIZOVATELŮ ŠKOL PŮSOBÍCÍ VE VZDĚLÁVACÍ POLITICE	<ul style="list-style-type: none"> - naplňování cílů strategických dokumentů v území - respektování návaznosti strategických dokumentů (hl. MAP-KAP) - aktuální informace ve vzdělávání v území a ohledně relevantních aktérů v území - znalost vizí rozvoje škol - chybí koncepce vzdělávací politiky zejména ve vztahu k začleňování - kvalitní management školských zařízení, proškolení vedoucích pracovníků - spolupráce a předávání zkušeností mezi vedoucími škol (i z jiných ORP) v oblasti znevýhodněných dětí, potažmo k inkluzivnímu modelu vzdělávání, řízení a hodnocení kvality vzdělávání - společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb 	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority vzdělávání v území</p>	<p>zástupce OŠ v realizačním týmu, zástupce každého území a dle zájmu i typu zřizovatele</p>	<ul style="list-style-type: none"> - koordinace a zvyšování kvality vzdělávacích aktivit v území - prohlubování spolupráce se všemi aktéry vzdělávacího procesu v území - rozšíření nabídky vzdělávání a jeho propagace pro další cílové skupiny - možnost spolurozhodovat o budoucím charakteru vzdělávání v území - přehled o potřebách škol na svém území - nalezení dalších 	<ul style="list-style-type: none"> - podpora spolupráce a vzájemná výměna zkušeností - systémové zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol - porozumění cíli- orientace na kvalitní a inkluzivní vzdělávání - podpora škol se slabšími výsledky a rozvoj potenciálu každého žáka - přehled o investičních záměrech ve vzdělávání na

	<ul style="list-style-type: none"> – zachování mateřských a základních škol, dostatek žáků a finančních prostředků – zajištění školní docházky pro děti v sousedních obcích – a další dle dohody zapojených aktérů v území 			<p>prostředků pro financování vzdělávacích zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvoj vzdělávání a školství v souladu s připravovanými komunitními plány – využití prostor a vybavení škol mimo dobu výuky 	<p>území a podpora společného plánování</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvýšení počtu pro inkluzivně nastavených běžných škol a školských zařízení – rozšíření znalostí o překonávání školního neúspěchu, začleňování marginalizovaných skupin dětí a žáků, pochopení přínosu rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti – znalost priorit vzdělávání v území a jejich aktivní ovlivňování – pochopení významu aktivního informování občanů, spoluúčasti veřejnosti na plánování v oblasti vzdělávání, podpora budování důvěry rodičů v kvalitu škol – orientace v informacích o aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách – posilování vzájemných vazeb napříč různými institucemi, zlepšení koordinace a aktivizace zainteresovaných aktérů ve vzdělávání v území – a další dle dohody zapojených aktérů v území
PRACOVNÍCI ORGANIZACÍ PŮSOBÍCÍCH VE VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU A PORADENSTVÍ	<ul style="list-style-type: none"> – znalost regionální situace, seznámení s aktuální analýzou a záměry v území – zlepšení kvality vzdělávání a odborné přípravy včetně posílení jejich relevance pro trh práce – začlenění systematického využití poradenství při inkluzivním a kvalitním vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami 	<p>potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství a dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority v území</p>	<p>dle potřeb a zájmu zapojených vzdělávacích subjektů a dle principu 3 území, min. 3 experti dle povinných opatření, dále dle přílohy 2 postupů MAP odkaz</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozšíření spolupráce, propagace činností, podpora kariérového zaměření dětí a žáků 	<ul style="list-style-type: none"> – podpora rozvoje podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a rozvoje kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu apod. – prohlubování nových forem spolupráce – a další dle dohody

					zapojených aktérů v území
PRACOVNÍCI DOBROVOLNÍ PRACOVNÍCI ORGANIZACÍ PŮSOBÍCÍCH V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ NEBO ASISTENČNÍCH SLUŽEB V OBLASTI NEFORMÁLNÍHO A ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MLÁDEŽE	<ul style="list-style-type: none"> – nové formy pro zapojování a rozvoj mimoškolních zdrojů a prostředí pro vzdělávání dětí a žáků – seznámení se způsoby strategického řízení a plánování, přenos zkušenosti – otevření diskuse ohledně místně specifických problémů a potřeb – zvýšení informovanosti o nabídce a dostupnosti vzdělávání pro rozvoj všech dětí a žáků – zlepšení komunikace a prohloubení spolupráce s ostatními cílovými skupinami – podpora ze strany NNO při zájmovém vzdělávání dětí se SVP ve školách – podpora NNO, které pravidelně pracují s dětmi v neformálním vzdělávání dětí, při začleňování dětí se SVP do jejich činnosti – informace o aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách 	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority v území</p>	<p>dle potřeb a zájmu zapojených vzdělávacích subjektů a dle principu 3 území, odkaz na web projektu a možnosti zapojení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – vyšší míra začleňování dětí a žáků z cílové skupiny do již existujícího zájmového a neformálního vzdělávání, včetně prázdninových a dalších alternativních programů 	<ul style="list-style-type: none"> – zvýšení informovanosti o nabídce vzdělávání pro rozvoj kompetencí dětí a žáků o oblasti vědy a technologií – polytechnické vzdělávání, digitálních kompetencí, aktivní používání cizího jazyka, podnikavosti a iniciativy dětí a žáků, kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků – navázání spolupráce v území: s rodinami, sociálními službami a ostatními poskytovateli neformálního a zájmového vzdělávání – posilování vzájemných vazeb napříč různými institucemi – plánování mimoškolních vzdělávacích programů pro rozvoj gramotností – podpora zájmového a neformálního vzdělávání v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami a v obcích, které jsou připraveny zavést, či již zavedly opatření zabraňující vzniku segregovaných škol (díky partnerství a zapojení zřizovatelů) – orientace v aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách – a další dle dohody zapojených aktérů v území
PRACOVNÍCI POPULARIZUJÍCÍ	<ul style="list-style-type: none"> – budou identifikovány v rámci tvorby partnerství a při mapování území (knihovny, kulturní a 	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované</p>	<p>uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podpora badatelsky a konstruktivisticky orientované 	<ul style="list-style-type: none"> – posilování vzájemných vazeb napříč různými

VEDU KURIKULÁRNÍ REFORMU	A vzdělávací centra, pracovníci vysoké školy, DDM apod.) – prosazování základních priorit MŠMT	v rámci partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority v území	partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority v území	výuky přírodních věd ve školách, včetně vzdělávání učitelů s cílem přenést know-how do škol – dle zmapování zájmu a potřeb v rámci budování partnerství	institucemi – a další dle dohody zapojených aktérů v území
VEDOUcí PRACOVNÍCI ŠKOL ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	A – zlepšení komunikace mezi zaměstnanci školských zařízení a mezi pedagogy a rodiči – znalost regionální situace, seznámení s aktuální analýzou a záměry v území – hledání řešení místně specifických problémů a potřeb – prosazování základních priorit MŠMT, porozumění dopadu systémových změn do škol – přehled o odborných kapacitách v území – společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb – možnost blíže spolupracovat se zřizovatelem	uvedené potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority v území	dle potřeb a zájmu zapojených vzdělávacích subjektů a dle principu zastoupení 3 území a typu školského zařízení a v rámci splnění podmínek výzvy - min. 70% škol podle RED IZO	– přehled o potřebách škol na svém území nalezení dalších prostředků pro financování vzdělávacích zařízení	– systémové zlepšení řízení mateřských a základních škol prostřednictvím začleňování dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol – zvýšení počtu proinkluzivně nastavených běžných škol a školských zařízení – posilování vzájemných vazeb napříč různými institucemi – informace o aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách – rozvoj vedoucích pracovníků škol, metodické vedení – rozšíření znalostí o překonávání školního neúspěchu, začleňování marginalizovaných skupin dětí a žáků, pochopení přínosu rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti – porozumění smyslu a přínosu projektů spolupráce a aktivit škol, možnost ovlivnit jejich zaměření – znalost priorit vzdělávání v území a jejich aktivní ovlivňování – společné informování, vzdělávání a plánování partnerských aktivit pro řešení místně specifických problémů a potřeb a další dle dohody zapojených

VEŘEJNOST	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita výuky, kvalifikovaní učitelé, dobrá komunikace - řešení místně specifických problémů a potřeb - informace o základních prioritách MŠMT - informace o aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách 	<p>potřeby v míře vydiskutované v rámci partnerství, dle přílohy 2 postupy MAP, dále stanoví priority v území</p>	<p>dle potřeb a zájmu zapojených subjektů a dle principu 3 území odkaz</p>	<p>- možnost ovlivnit kvalitu a charakter vzdělávání v území</p>	<p>aktérů v území</p> <ul style="list-style-type: none"> - nastavení aktivní role uživatelů vzdělávání a zastoupení jejich zájmů v procesu plánování - zplnomocnění veřejnosti kontrolovat postup rozhodování i uskutečňování v oblasti vzdělávací politiky - posilování vzájemných vazeb napříč různými institucemi - informace o aktivitách relevantních aktérů v sociálně vyloučených lokalitách - a další dle dohody zapojených aktérů v území
------------------	--	---	--	--	--

1.2.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání v řešeném území

Hlavními riziky v oblasti vzdělávání jsou:

- Špatný technický stav škol,
- Nekoncepčnost v přístupu řešení investic v rámci širších územních celků,
- Nevhodné dispoziční řešení budov,
- Nedostatek pracovních sil,
- Špatná dopravní dostupnost venkovských škol,
- Zvyšující se počet ne tříletých dětí, které se do MŠ hlásí,
- Malá kapacita školních družin, nedostatek financí pro zřízení oddělení školní družiny, nedostatek prostor,
- Malé využití kapacit škol pro mimoškolní aktivity a pro další vzdělávání široké veřejnosti,
- Nedostatek relevantních odborníků v území,
- Nepřipravenost inkluzivní reformy,
- Malá finanční podpora NNO,
- Nedostatek speciálních pedagogů na běžných ZŠ,
- Školní předpisy a financování,
- Nízká, zastaralá vybavenost ICT, specializovaný software,
- Náročnost přípravy, nárůst administrativy
- Nedostatečná kreativita a rozmanitost metod,
- Nemožnost žádání dotačních peněz na asistenty ve školách zřízených pro žáky se zdravotním postižením,
- Neochota rodičů přijmout daný problém dítěte,
- Nedostatek sociálních pracovníků, vysoká náročnost práce,
- Vysoká pracovní zátěž rodičů, malá znalost rodinných problémů.

K uvedeným rizikům byly přiřazeny návrhy opatření ke snížení rizika, které se staly podkladem pro navrhovaná opatření ve strategické části.

Zdroj: vlastní zpracování, tabulka [Návrhy problémů](#)

1.3 Východiska pro strategickou část

1.3.1 Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů je uvedeno v tabulce [Návrhy problémů MAP ORP Chrudim_2016.](#)

Na základě zjištěných výstupů byly formulovány cíle a opatření MAP, která jsou rozpracována ve strategické části dokumentu.

1.3.2 Vymezení prioritních oblastí rozvoje v řešeném území

Vymezení prioritních oblastí rozvoje vycházelo jednak z vyhodnocení dotazníku Aktivity spolupráce a jednak z následného připomínkování, diskuse v pracovních skupinách, komentářů expertů.

Dotazník potvrdil jednak předběžné závěry dotazníku na školách (jedná se o podklad pro čerpání šablon) a dále slabá místa v souvislosti s rozvojem kreativity, o jejíž rozvíjení je sice deklarován zájem, z dotazníku vyplynul takřka opak, o tyto netradiční (i když uznávané) aktivity byl zájem nejnižší. např. Kreativitou k úspěchu (loutka jako nástroj inkluze- 8,8%, Spolupráce s MLK-terapie loutkou-8,8%).

Stav dokládá i relativně nízký zájem o nové formy tvůrčího vzdělávání (např. Dobré praxe není dost - 15,8 %), obdobný (a překvapivý) stav je u aktivit na podporu sportovní a zájmové činnosti včetně např. hasičů nebo osobního kouče-tj. vlastně kreativita v přístupu k povolání. Důvod spočívá dle názoru realizátorů zřejmě ve složení respondentů, kteří reagovali na dotazník (málo rodičů a zástupců zájmového a neformálního vzdělávání), přesná data charakter dotazníku neumožňuje zjistit.

Z dalších výstupů vyplynulo následující pořadí:

22,8% Lesní pedagogika
24,6% Hodnocení jako nástroj růstu a úspěchu
28,1% Regionální sounáležitost, Mapa vzdělávacích aktivit
31,6% Spolupráce s PF, Kvalita výuky, Trendy ve vzdělávání, Spol. spis. služba, Hledá se potenciál, Chci být úspěšný(vzory), Hledá se sponzor
33,3% Zaměstnavatelé-koho hledáme
35,1% Stínování
38,6% Plánujeme s partnery, spolupráce s hospod. komorou apod.
40,4% Inkluze a dobrá praxe
42,1% Technika nás baví, proč zůstat pracovat v regionu
43,9 % Zdraví nás baví
45,6 % Spolupracujeme-poznávací charakter, Environmentální spolupráce (zahrady)
49,1 % Čteme, protože chceme, Zvládám své dítě, Školní asistent
59,6 % Řemesla v praxi

Členové realizačního týmu a pracovní skupiny a experti také prodiskutovali jednotlivé návrhy aktivit spolupráce, o které byl zjištěn největší zájem. V návaznosti na formulované cíle MAP a soulad s nimi byly vybrány níže uvedené návrhy jako stěžejní, s ohledem na zdroje financování i do ročního MAP.

- Spolupráce s hospodářskou agrární komorou,
- Rozvoj potenciálu žáků ve spolupráci s experty (proti školnímu neúspěchu)
- Spolupráce ZŠ, SŠ, rodiče,
- Spolupráce s KAP (s univerzitou),
- Sdílení personální podpory (dětský psycholog, speciální pedagog),
- Inkluze v praxi, zkušenosti asistentů pedagoga
- Environmentální spolupráce - zahrady, lesy, farmy apod.
- Čtenářská gramotnost – netradičně
- Vedení databáze neziskových organizací,
- Spolupráce se sociálními službami v praxi
- Regionální soudržnost - rozvoj partnerství a prohlubování spolupráce v území

1.3.3 SWOT-3 analýza prioritních oblastí rozvoje, povinných a doporučených opatření MAP v řešeném území

Prioritní oblast 1. Rozvoj partnerství v území

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokální existující partnerství, které slouží jako příklad dobré praxe (škola x rodič/škola x rodič x subjekt z praxe) 	<p>SLABÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pouze lokální partnerství • Neexistence koordinace širšího partnerství • Kapacitní omezení partnerství
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření nových partnerských vazeb* • Maximální využití informací o existenci zájemců o partnerství 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malý zájem o partnerství • Nevyužití možného potenciálu partnerství • Neexistence informačního systému o partnerech

*vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 2. Rozvoj potenciálu pedagogů, dalších pracovníků působících ve vzdělávání, výchově a expertů

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existence mnoha motivovaných pedagogů* – příklad následování • Dostatečně rozvinuté zázemí z hlediska možností vzdělání 	<p>SLABÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemotivovaní a nekvalitní pedagogové bez invence a zájmu rozvíjet potenciál vlastní a žáků* • Nedostatečná podpora pedagogů v kariérním rozvoji (motivující kariérní řád)* • nedostatečná profesní příprava (teorie VŠ a potřeby praxe, spolupráce s univerzitami)* • nedostatečné využití potenciálu pedagogů
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení motivace pedagogů (profesní, finanční, osobní) • Zajištění prestiže vzdělávání ve společnosti • Systémové řešení pro větší zapojení alternativních způsobů výuky, zapojení odborníků, expertů z praxe* • snižování administrativní zátěže pedagogů (výše úvazku apod.) • systémové řešení zapojení odborníků z praxe* 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roztříštěnost a nekonceptnost systému řízení vzdělávání ze strany MŠMT • Nedostatečná podpora vedoucích pracovníků při strategickém plánování a řízení ve vzdělávání odpovídající místním potřebám • Provozně organizační dopady častých legislativních změn a úprav

*vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 3. Rozvoj potenciálu dětí, žáků a účastníků vzdělávání

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Existující pozitivní příklady systému vzdělávání v minulém období Odpovídající a stabilní vzdělávací prostředí 	<p>SLABÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Postupné a stabilní snižování úrovně vzdělávání ve smyslu konečného využití potenciálu dítěte v následné praxi (průměrnost)* Nevyužitý potenciál objektů ZŠ pro formy „komunitních škol“ Neexistence systematické koordinace přenosu informací o potenciálu dítěte/žáka*
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Individuální přístup k dítěti/žákovi s ohledem na jeho dispozice a zájmy* Specializace bez omezení inkluze (přirozená selekce v pozitivním slova smyslu tak, aby se neomezovala ani jedna ze skupin dětí/žáků)* Využívání příkladů dobré praxe z jiných škol v ČR i zahraničí* 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> Nezájem ze strany škol a rodičů, veřejnosti o „běžného žáka“ Nedostatek expertů pro identifikaci potenciálu dítěte, žáka* Náročnost systému sledování vývoje dítěte

* vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 4. Využití potenciálu rodičů, zřizovatelů a ostatních relevantních subjektů

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Dostatečný potenciál lidských zdrojů pro zapojení se do společných aktivit Dostatečný potenciál infrastruktury 	<p>SLABÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobě nízký zájem o aktivizaci ve společnosti všech zúčastněných Nedostatečná míra spolupráce školy – zřizovatele – rodiče (vyváženě, po celém regionu)*
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Zapojení rodičů/zřizovatelů/subjektů do vzdělávacího systému Vytvoření systému informací o nabídce ze místních relevantních subjektů pro školy a rodiče i mezi subjekty navzájem Všeobecné posílení motivace a prestiže vzdělávání (zacílení na místní potřeby-vztah k regionu)* 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> Nezájem ze strany rodičů/subjektů* Neexistence dlouhodobého stabilního systému vzdělávání (příliš časté změny systémového nastavení) Provozně organizační dopady častých legislativních změn a úprav

* vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Prioritní oblast 5. Rozvoj infrastruktury

<p>SILNÉ</p> <ul style="list-style-type: none"> Dostupnost vzdělávacích zařízení Dostatečné zasíťování škol na území Dobrá spolupráce se zřizovateli Snaha o zajištění bezbariérovosti škol Zájem o rozšiřování kapacit školní družiny a zařízení pro zájmové a neformální vzdělávání 	<p>SLABÉ*</p> <ul style="list-style-type: none"> Špatný technický stav některých škol a vzdělávacích zařízení v území; např. pláště budovy; zateplení budov; energetická náročnost, zastaralé zázemí apod.) Nedostatek kmenových tříd a jejich vybavení Neodpovídající stav venkovních prostor
---	--

	<p>některých vzdělávacích zařízení, neodpovídající vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevhodné dispoziční řešení budov • Nedostatečná vybavenost kompenzačními pomůckami a speciálním vybavením • Nedostatečná vybavenost škol (vnitřní vybavení a inventář, nedostatečné prostory a materiální a technické vybavení pro podporu mimoškolní činnosti; nedostatečné vybavení polytechnických učeben fyziky, chemie, přírodopisu, dílny, apod. a zastaralé vybavení učeben IT a CIJ; Nedostatečné vybavení pro práci s digitálními technologiemi) dle aktuálních potřeb • Neexistence dlouhodobého systému podpory infrastruktury vzdělávacích zařízení • Omezená možnost směrování dotačních a jiných prostředků •
<p>PŘÍLEŽITOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití dotační titulů (evropských, národních i krajských) • Rozšíření bezbariérovosti škol • Vyhledávání využitelných prostor v rámci rozvoje nových partnerství* • Dostupnost informace o využitelných prostorách v území pro školní i mimoškolní činnost • Podpora státní správy • Spolupráce se zřizovateli a NNO v oblasti optimálního využití infrastruktury* • Zajištění podpory pro nové formy dopravní obslužnosti specializované na dopravu dětí a žáků do škol v regionu 	<p>HROZBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udržitelnost technického stavu školských a vzdělávacích zařízení • Nedostatečná kapacita ZŠ, MŠ především v SVL* • Rušení mateřských škol na malých obcích • Nedostatečná kapacita školních družin ve vztahu k místním potřebám, nedostatek prostor; • Nestabilní legislativní prostředí • Dopady častých legislativních změn a úprav na požadavky zajištění infrastruktury vzdělávacích zařízení

* vazba na povinné opatření MAP (1., 2., 3.)

Analytická část byla průběžně (v souladu s aktualizacemi) projednávána se zapojenými partnery. Výstupy byly po připomínkování všech pracovních skupin a expertů vždy zaslány všem partnerům k připomínkování emailem a vyvěšeny na webu MAP. Představení výstupů analytické části dále probíhalo na všech schůzkách Řídicího výboru, na setkáních v území, konferenci MAP a na stránkách projektu.

Schválil řídicí výbor MAP jako aktuální platnou verzi k 19. 9. 2017.

vChrudimi dne 19. 9. 2017 Mgr. Milan Chalupník, předseda ŘV

Příloha č. 1 – Přehled organizací zájmového a neformálního vzdělávání

"Knížecí dům šlechtického rodu von Haugwitz"
"PROSETÍNSKÝ TROJLÍSTEK"
"RybSport"
ACET ČR, o.s.
Aeroklub ČR - Chrudim
AEROKLUB SKUTEČ
AESCULUS HIPPOCASTANUM
AFLC Chroustovice
AHC ČANKOVICE
ALTUS o.s.
AMK ZEJAX MOTOKLUB CHRUDIM
ANNA
Asociace sportovních oddílů Fitcentra Chrudim
Asociace školních sportovních klubů ČR
Atletika Chrudim
Atletika Chrudim
BADMINTONOVÝ KLUB - BK SKUTEČ
BK Skuteč
Boii
Bzuk, občanské sdružení
CYKLISTICKÝ KLUB - o.s. SKUTEČ
Čajový klub o.s.
Česká křesťanská akademie místní skupina Chrudim
Českomoravský odborový svaz pracovníků školství Oblastní organizační jednotka Chrudim
Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů Oblastní sdružení Pardubice
Československá církev evangelická
Československá církev evangelická
Československá církev husitská
Český kynologický svaz, základní kynologická organizace č.134, Skuteč
Český kynologický svaz, základní kynologická organizace, Chrast
Český lidový soubor Chrudim, o.s.
Český svaz bojovníků za svobodu
Český svaz chovatelů - zákl.org. Svinčany
Český svaz chovatelů Základní organizace Hrochův Týnec
Český svaz chovatelů Základní organizace Chroustovice
Český svaz chovatelů Základní organizace Skuteč

DECARO RMG s.r.o.
Dětský lesní klub Za Bukem, o.s.
Divadelní sbor Heřman
Divadelní spolek Jana Nepomuka Štěpánka Chrudim
Divadelní spolek Jany Severinové
DÍVČÍ TENISOVÝ KLUB - DTK SKUTEČ
Dobře naplněný čas, o.s.
Don Zordon, o.s.
ELEMENTY
FAMILIARIS DOMINI REGIS
Farní charita Chrudim
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Lozicích
Farnost katolická
Farnost katolická
Farnost katolická
Farnost katolická
Farnost katolická
Farnost katolická
Farnost katolická
Farnost katolická
FbC Skuteč
FC INSTAL ZEMAN Chroustovice
FC SKUTEČ
FC Zaječice
FK ERA-PACK Chrudim
FK Junior Skuteč
Florbal Chrast, o.s.
Flores rustici, o. s.
HAMZOVY DĚTI Z KOŠUMBERKA
HC Hrochův Týnec
HC Jiskra Skuteč o.s.
HC SKUTEČ
Hokejový club Chrudim
Horolezecký oddíl Škrovád, o.s.
HPP - HORKA
HROŠI - SDRUŽENÍ PRO HROCHOVOTÝNECKOU OBRODU
Hudební spolek Chrudim
Chlumek
Chrudimská Komorní Filharmonie občan. sdružení
Chrudimští patrioti, obč. sdr.
Jednota divadelních ochotníků Jaroslav v Luži
Jezdecký klub Hippos Lozice
Jezdecký klub Písek

Jezdecký klub při ZD Chroustovice
Jezdecký oddíl Žel.hory
Jóga v denním životě - Žďárec
JOKERIT SKUTEČ
Kacafírek loutkářský spolek Chrudim
KČT odbor TREKING Chrudim
KDYŽ-TAK obč. sdružení
Klan Klonů Klaunů
Klub cyklistiky Zaječice, o.s.
Klub cyklistů Luže-Košumberk
Klub českých turistů Chrudim
Klub rekreačních běžců
Klub UNESTO
Klub výsadkových veteránů při 43. vpr. Chrudim
Konfederace politických vězňů ČR
KONTAKT, občanské sdružení Ústí nad Orlicí
Kostelecká pohoda
KST LINEA Chrudim
LETISEN Domanice
Loutkářský soubor „AHOJ“ Chrudim, o.s.
M klub
MaChr za Chrudim malebnou o.s.
MALIKCHOR CHRUDIM
Mažoretková a twirlingová skupina Rondo,o.s.
MD dance studio Chrudim
Melodie o.s. Chrudim
MFK Chrudim
Mgr. Věra Topilová
Místní skupina Vodní záchranná služba ČČK Chrudim
MO ČRS Chrudim
MUZEUM LUŽE
Náboženská obec CČSH v Heřmanově Městci
Nadace Bílý jeřáb
Nadační fond muzea v Chrasti
NC Řestoky, o.s.
O.s. BC Chrudim
Občanské sdružení "Za zdravé Rosice u Chrasti"
Občanské sdružení Kraskov
Občanské sdružení pro naši Luži
Občanské sdružení Smile
Občanské sdružení SMT Skuteč
Občanské sdružení vlastníků bytů ve SKUTČI, Sládkova ul.870-871

Oblastní šipkový svaz chrudimsko-pardubicko
OGAM
Ozvěna Hrochův Týnec o.s.
Pardubický spolek historie Železniční dopravy
POO OS TOK BOTANA
PROMUSIC o.s.
PS Vlastislav
Radioklub Horka
ROSA I., o.s.
Římskokatolická farnost – arciděkanství Chrudim
Římskokatolická farnost - děkanství Chrast u Chrudimě
Římskokatolická farnost - děkanství Skuteč
Římskokatolická farnost Heřmanův Městec
Římskokatolická farnost Chroustovice
Římskokatolická farnost Luže
Římskokatolická farnost Předhradí
Římskokatolická farnost Vrbatův Kostelec
Salvátor – Chrudim, o.s.
Sbor dobrovolných hasičů Chrudim
Sbor Církve adventistů sedmého dne Luže
Sbor Dobrovolných hasičů Chrudim
Sbor dobrovolných hasičů LOZICE
Sbor dobrovolných hasičů Topol
SDH Markovice
SDH Morašice
SDH okrsek H. Městec
SDH Ronov nad Doubravou
Sdružení členů a přátel národopisného souboru KOHOUTEK
Sdružení dobré vody Z h o ř
Sdružení pěveckého sboru "RUBEŠ"
Sdružení pro kulturu, sport a mládež
Sdružení PROUD
Sdružení přátel města Chrasti a jeho památek a kultury
Sdružení přátel obce Horka
Sdružení rodičů a přátel dětského folklorního souboru Kuřátka Chrudim, o.s.
Sdružení vlastníků domu 450, Skuteč
Sdružení za zdravé Synčany a okolí
Sen kulturního trotla
SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Horka
Shotokan karate Chrudim
SK Integra Chroustovice
SKOBA Skuteč, o.s.

Slavoj, pěvecký a hudební spolek v Chrudimi
Sokol Horka
Sokol Hroubovice
Sokol Trojovice
SOLIDARITA
Společnost přátel železničního modelářství a železnice
Společnost přátel Železných hor
SPOLEK DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ HEJDUK V PŘEDHRADÍ
Spolek chrasteckých podnikatelů
Spolek přátel hradu Košumberka
Spolek přátel Rychmburku
Spolek Rabouň
Sportovní jezdecký klub při Školním statku Chrudim, Vestec
Sportovní klub Bělá
Sportovní klub HC Zaječice, o.s.
Sportovní klub Chrast
Sportovní klub Chroustovice
Sportovní klub NORTON Skuteč
Sportovní klub Raft Club Chrudim
Sportovní klub Sokol Prosetín
Sportovní Klub SORU Gym Chrudim
SPORTOVNÍ PLAVECKÝ KLUB - SPK SKUTEČ
Stáj EquiPaM Rosice
Stáj Kukla Šerpan
Studentský parlament Studenti městu
Svědkové Jehovovi - sál Království Skuteč
Šachový kroužek
Table Tennis Club Luže (TTC Luže)
Taneční klub Besta Chrudim
Taneční, sportovní a kulturní centrum Chrast
Tatran Hrochův Týnec
TC Chrudim
Tělocvičná jednota Sokol Vrbatův Kostelec
Tělovýchovná jednota Dynamo Rosice
Tělovýchovná jednota Jenišovice
Tělovýchovná jednota Jiskra Skuteč
Tělovýchovná jednota Luže
Tělovýchovná jednota Městec
Tělovýchovná jednota Sokol
Tělovýchovná jednota Sokol Ronov n. D.
Tenisový klub Březovice
Tenisový klub Chroustovice o.s.

TERNE ČHAVE - (MLADÍ KLUCI)
TICHÁ HUDBA
TJ Chrudim, Lyžařský oddíl
TJ Léčebna Košumberk
TJ Lokomotiva Leštinka o.s.
TJ Sokol Chrudim; aerobik
TJ Sokol Chrudim; basketbal
TJ Sokol Chrudim; florbal
TJ Sokol Chrudim; házená chlapani
TJ Sokol Chrudim; mažoretky
TJ Sokol Chrudim; MTB cyklistika
TJ Sokol Chrudim; oddíl moderní gymn.
TJ Sokol Chrudim; oddíl stolního tenisu
TJ Sokol Chrudim; Sokolská všestrannost
TJ Sokol Chrudim; sportovní gymnastika
TTC SKUTEČ
TURIST CENTRUM - VYSOČINA
Vodácké sdružení Kačeři
Volejbalový klub Skuteč, o.s.
Volná formace, z.s.
Východočeský klub Pardubice
Yachtclub Pardubice
Yanderov o.s.
Za zelenou Skuteč
Základní organizace Odborového svazu ECHO ČEZ Měření, s.r.o., Hradec Králové, pracoviště Skuteč
ZO - Odborový svaz Stavba Strojárna Prosetín
ZO OSZ PTNS Česká pošta s.p.-Pošta Hlinsko
Český rybářský svaz, MO, Skuteč
Český svaz včelařů, o.s., základní organizace Chrast u Chrudimi
Český svaz včelařů, o.s., základní organizace Luže
Český zahr. svaz, zákl.org.
ČSOP
Ekocentrum PALETA, pob. Chrudim
Klub ochránců SPR Habrov
Liga lesní moudrosti - kmen Trilobit
MS vlast.honebních pozemků a loveckých lístků v honitbě Dvakačovice
Myslivecké sdružení Háje Chroustovice
Myslivecké sdružení Hrochův Týnec
Myslivecké sdružení HUBERT - LUŽE
Myslivecké sdružení Lažany - Předhradí
Myslivecké sdružení Lověna Chrast

Myslivecké sdružení NOVOHRADKA Hrochův Týnes
Myslivecké sdružení Olšinka-Jenišovice o.s.
Myslivecké sdružení Rosice u Chrasti
Myslivecké sdružení Skuteč
Myslivecké sdružení Špice - Smrček
Naděžda Gutzerová
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Hrochův Týnec
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Chroustovice
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Chrudim-město
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Luže
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Rosice u Chrasti
Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Skuteč
ZÁLESÁK středisko Táborníci Chrudim
Zelený Dův Chrudim, z.s.
ZO ČSOP Klub ochránců přírody SPR Habrov
Centrum pro zdravotně postižené Pardubického kraje
Centrum J.J. Pestalozziho, o.p.s.
Český červený kříž, Oblastní spolek ČČK Chrudim
Klub seniorů Horka
Klub seniorů Rosice u Chrasti, o.s.
Mama klub Chrudim
Mateřské centrum Včelka o.s.
o.s. zrakově postižených občanů, Skuteč
Oblastní charita Červený Kostelec
Rodinné centrum Hrošici, o.s.
Rytmus Chrudim, o.p.s.
S handicapem bez bariér
SOPRE CR o.p.s.
Společnost seniorů a jejich přátel
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, o.s. základní organizace Chrast
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR, o.s. základní organizace Luže
Šance pro Tebe, o.s.
Berušky, dětský oddíl Lány, z. s.
Centrum komunitních aktivit Seč, z.s.

Dům dětí a mládeže HM
Junák - svaz skautů a skautek ČR
Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Hrochův Týnec
Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Chrast
Junák – svaz skautů a skautek ČR, středisko Chrudim
Junák – svaz skautů a skautek ČR, středisko Chrudim
Junák - svaz skautů a skautek ČR, středisko Ležáky Skuteč
Junák Ronov nad Doubravou
Klub rodičů a přátel Odborného učiliště a Praktické školy Chroustovice, Zámek 1
Komunitní škola Hrochův Týnec, o.s.
Komunitní škola Chrast, o.s.
KOMUNITNÍ ŠKOLA CHROUSTOVICE, o.s.
Komunitní škola Rosice, o.s.
MOMA Morašice, z. s.
Pionýrská skupina Hugo Sytaře
Pionýrská skupina V. a M. Čechových z Ležáků
Sdružení rodičů a přátel DDM Chrudim
Sdružení rodičů a přátel dětí a školy při Základní umělecké škole Vítězslava Nováka ve Skutči
Sdružení rodičů a přátel dětí a školy při ZŠ TGM v Chroustovicích
Sečská lilie, z. s.
SOU včelařské - Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.
SPRDŠ při Speciální ZŠ Chrudim
Unie rodičů ČR - sdružení při Základní škole Prosetín
Unie rodičů ČR - sdružení rodičů při MŠ Chrast u Chrudimě
Unie rodičů při MŠ Rosice
Vlčata